

174.2
๒3๘47
ร.๑

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีน

ปริญญานิพนธ์

ของ

ยุพดี สมบูรณ์สิน

11 ส.ย. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2541

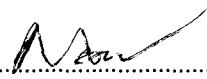
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๐/๒๕๔

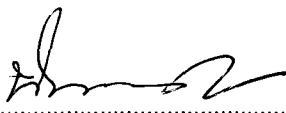
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

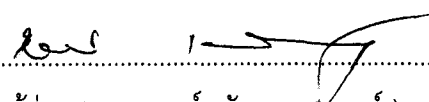

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิลก ดิลกานนท์)

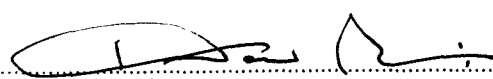
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิลก ดิลกานนท์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บังอร เสตนนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิลก ดิลกานนท์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ บังอร เสตนนท์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ กระตุ้นเตือน ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อความสมบูรณ์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บังอร เสตนนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ และเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีและอาจารย์ฝ่ายกิจการนักศึกษาเครือข่ายภาคกลาง จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี กรุงเทพฯ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ศรีธัญญา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี บำราศนาหว้า วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี นนทบุรี ผู้บริหารและอาจารย์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยสยาม ผู้บริหารระดับหัวหน้าฝ่ายและอาจารย์จากสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และคณะกรรมการส่งเสริมจริยธรรมสภาการพยาบาล จากวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามและเสนอแนะความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์นิตยา ดำรงวุฒิ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี นนทบุรี และ พี่ๆ น้องๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายของวิทยาลัยที่ได้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าที่พึงได้ จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่คุณพ่อ-คุณแม่ ผู้เป็นที่รักและเคารพยิ่ง แต่คุณครู-อาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอน และโดยเฉพาะสมาชิกที่รักทุกคนในครอบครัวที่ได้ให้เวลา ตลอดจนสนับสนุนช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย จนสำเร็จการศึกษา

ยุพดี สมบูรณ์สิน

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	คำนำ.....	1
	ความมุ่งหมายของการค้นคว้า.....	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับจริยธรรม.....	9
	จริยธรรมกับวิชาชีพพยาบาล.....	15
	องค์ประกอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพพยาบาล.....	18
	คุณลักษณะจริยธรรมสำหรับพยาบาล.....	23
	ความสัมพันธ์ของจริยธรรมกับหลักสูตรและกิจกรรมนักศึกษาพยาบาล.....	24
	กิจกรรมนักศึกษา.....	27
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม.....	34
	เทคนิคเดลฟาย.....	35
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	40
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
	ขั้นตอนการวิจัย.....	42
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	45
	วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	45
	วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	46
	ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
	วิธีการจัดการกระทำกับข้อมูล.....	47

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า.....	49
	ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล.....	50
	ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัย.....	51
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	56
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	95
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	95
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
	สรุปผลการค้นคว้า.....	96
	อภิปรายผล.....	112
	ข้อเสนอแนะ.....	122
	บรรณานุกรม.....	127
	ภาคผนวก	136
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	207

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนผู้เชี่ยวชาญและการลดลงของความคลาดเคลื่อน.....	38
2	ประเภทและจำนวนผู้เชี่ยวชาญ.....	42
3	คำมัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์.....	57
4	คำมัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา.....	61
5	คำมัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ.....	63
6	คำมัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมด้านความสุภาพอ่อนโยน.....	67
7	คำมัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย.....	70
8	คำมัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมด้านความเสียสละ.....	74
9	คำมัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์.....	77
10	คำมัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี.....	81
11	คำมัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมด้านความอดทน.....	85

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แผนภูมิแสดง ขั้นตอนการวิจัยเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง | 43 |
|---|--|----|

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

ในยุคปัจจุบันสภาพสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างรวดเร็วจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อันเป็นผลจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสารสนเทศ ส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ขาดความสมดุลระหว่างความเจริญทางด้านวัตถุ และความเจริญทาง ด้านจิตใจ เกิดค่านิยมทางด้านวัตถุมากกว่าการยกย่องคุณงามความดี ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมา มาก นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ยังมีผลกระทบต่อการบริการทางสุขภาพ แนวคิดด้านจริยธรรม รวมถึง การตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมจริยธรรมด้วย ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนี้ อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ (2530 : 10) สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบของโรคจะเปลี่ยนแปลงไป ที่สำคัญคือ โรคของคนไทยบางกลุ่มที่อยู่ดีกินดีเกินไป ปัญหา ทางด้านมลพิษ และโรคที่เกิดจากปัจจัยทางสังคม เช่น เอดส์ โรคจากอุบัติเหตุต่าง ๆ
2. สิ่งที่มีผลกระทบที่สำคัญต่อการบริการสุขภาพ คือ การมีข้อมูลข่าวสารทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ ใหม่ ๆ ออกมาอย่างมากมายและต่อเนื่อง
3. การมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ก้าวหน้า มีบทบาทอย่างมากต่อการปฏิบัติทางด้านบริการสุขภาพ
4. ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอื่น ๆ ความเจริญก้าวหน้าของระบบสื่อสาร และการคมนาคม
5. การศึกษาของประชาชนจะดีขึ้น ทำให้มีการเรียกร้องบริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพมากขึ้น มีวิธีที่ จะตรวจสอบคุณภาพของการรักษา มีสิทธิที่จะรู้ว่าแพทย์ พยาบาลจะให้การรักษายาบาลอย่างไร เพราะอะไร
6. การประกันสังคมและประกันสุขภาพ จะทำให้รูปแบบของการบริการทางสุขภาพนั้นเปลี่ยนแปลง
7. การบริการทางสุขภาพจะเป็นแบบธุรกิจมากขึ้น การฟ้องร้องมีมากขึ้น

วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพหนึ่งที่ถูกนามากล่าวถึงอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากต้องให้บริการทางสุขภาพ และกระทบกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยตรง เพราะต้องปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยร่างกาย จิตใจ วิญญาณ และสังคม มีความรู้สึกและมีปฏิกิริยาตอบสนองได้ สังคมหวังที่จะให้ผู้ประกอบวิชาชีพ พยาบาลให้ความช่วยเหลือบรรเทาความทุกข์ ความเจ็บป่วย ช่วยปลอบโยนและให้กำลังใจฟื้นฟูสุขภาพและ ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลจึงได้รับการคาดหวังจากสังคมว่าจะต้อง เป็นผู้ที่มีคุณธรรมประจำใจ สังคมจะยอมรับและยกย่องวิชาชีพการพยาบาลมากขึ้นโดยอ้อมขึ้นอยู่กับ

ระดับคุณธรรม อุปนิสัยและพฤติกรรมในสังคม ซึ่งรวมเรียกว่า "จริยธรรม" (ลออ หุตางกูร. 2526 : 123) จริยธรรมจึงเปรียบเสมือนสิ่งที่คอยกระตุ้น และควบคุมให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีการปฏิบัติหน้าที่เป็นมาตรฐาน และมีคุณภาพ จึงอาจกล่าวได้ว่า จริยธรรมเป็นสิ่งประกันคุณภาพของวิชาชีพพยาบาล (สิวลี ศิวีโล. 2523 : 335) แต่การหล่อหลอมเพื่อให้ได้บุคคลที่เปี่ยมด้วยจริยธรรมมาให้การพยาบาลตามที่สังคมคาดหวังนั้น ต้องได้รับการสนับสนุนจากสังคมและการส่งเสริมจริยธรรมภายในวิชาชีพพร้อมกัน เมื่อใดก็ตามที่พยาบาลมีพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม ปัญหาความขัดแย้งก็จะเกิดขึ้น เช่น การขาดอัธยาศัยไมตรีที่ดีต่อผู้ป่วย ใช้อารมณ์โกรธ พุดจาไม่ไพเราะ ข่มขู่ผู้ป่วย (เต็มศิริ บุญยสิทธิ์ และ ดวงใจ สิงห์เสนีย์. 2529 : 13) การใช้อารมณ์ดูว่าผู้ป่วย ปฏิเสธที่จะให้การพยาบาลผู้ป่วยที่เป็นโรคเอดส์ หรือการมุ่งในเรื่องค่าตอบแทนและความสุขสบายดูแลเฉพาะผู้ที่เจ็บป่วยเล็กน้อย (ริ้วทอง ล้อทอง. 2535 : 2) ซึ่งเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้รับบริการและสร้างภาพพจน์ที่ไม่ดีแก่วิชาชีพ ดังนั้นวิชาชีพพยาบาลไม่ใช่เพียงมีความรู้ความสามารถเท่านั้นจำเป็นต้องมีจริยธรรมอยู่ในตัวด้วย และการที่จะได้พยาบาลที่สมบูรณ์แบบควรมีการปลูกฝังจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาพยาบาล ซึ่งเปรียบเสมือนการวางรากฐานให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลที่มีคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ (ชุมศรี ชำนาญพุด. 2536 : 6)

การปลูกฝังจริยธรรมสำหรับนักศึกษาพยาบาลนั้นกระทำได้โดยการสอดแทรกในกิจกรรมนักศึกษา (ริ้วทอง ล้อทอง. 2535 : 4) ซึ่งชนพร ดิจงเจริญ (2537) สุนน อมรวิวัฒน์ (2532) เรวดี ชารีรัตน์ (2532) และรัชนิวรรณ ชูสถาน (2531) ให้ความเห็นว่าการส่งเสริมจริยธรรมเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดีทั้งภายในสถานการศึกษาและเมื่อออกไปรับใช้สังคมคือ การจัดกิจกรรม และจากแผนพัฒนาจิตใจที่อยู่ในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ได้เน้นในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพของคน ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน โดยได้วางมาตรการเกี่ยวกับการปฏิรูปกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ที่เน้นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมคุณธรรมไว้ดังต่อไปนี้

1. เร่งพัฒนาจริยธรรม คุณธรรมของผู้เรียนทุกระดับ โดยจัดให้เป็นวิชาชีพเฉพาะที่ต้องสอนโดยการปฏิบัติ และสอดแทรกเรื่องจริยธรรม คุณธรรม ในกระบวนการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมทุกประเภท
2. ให้สถานศึกษาทุกระดับประเภทจัดการเรียนการสอนวิชาชีพเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็น มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการจัดการ มีความสามารถในการทำงานเป็นหมู่คณะ
3. จัดกิจกรรมเพื่อร่วมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตย รวมทั้งบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนทุกระดับและทุกประเภท
4. นำแนวทางวัฒนธรรมและความเชื่อทางศาสนาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่น

ในการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับ กลวิธีเพื่อบรรลุผลในการพัฒนาบุคลากรและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา เมื่อวันที่ 20 - 23 มกราคม พ.ศ. 2530 โดยกองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้ให้ความสำคัญของการส่งเสริมการพัฒนาจิตใจ การพัฒนาบุคลากร คุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตัวของนิสิตนักศึกษาในระหว่างการศึกษาก่อนที่จะเป็นบัณฑิตออกไปรับใช้สังคม และประเทศชาติ ทั้งนี้โดยอาศัยการดำเนินการด้านโครงการพัฒนานักศึกษาในด้านจริยธรรมเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอหรือบรรจุไว้ในหลักสูตรภาคบังคับ รวมทั้งมีการจัดระบบการเรียนการสอนซึ่งเอื้ออำนวยให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในด้านต่าง ๆ ไว้ในหลักสูตร ตลอดจนให้องค์กรนักศึกษาจัดกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมจริยธรรมในวันสำคัญต่าง ๆ และจัดกิจกรรมฝึกฝนด้านความเป็นคนดีอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2530 : 58 - 59)

สำหรับงานวิจัยที่สนับสนุนการส่งเสริมจริยธรรมด้วยกิจกรรมได้แก่ ชนพร ดีจงเจริญ (2537 : 8) ซึ่งกล่าวว่า การส่งเสริมจริยธรรมแก่นักเรียนให้เกิดผลดีนั้น วิธีหนึ่ง คือ การจัดกิจกรรมในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ซึ่งตรงกับสุนทร อมรวิวัฒน์ (2532 : 11) ที่กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการส่งเสริมศีลธรรมแก่นักศึกษาในทางอ้อมได้อย่างหนึ่ง และเวรดี ชาริรัตน์ (2532 : 124) ก็พบว่ากิจกรรมฝึกอบรมช่วยพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับรัชนิวรรณ ชูสถาน (2531 : 8) พบว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีส่วนช่วยในการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงสาธารณสุข ที่มีหน้าที่ผลิตพยาบาลโดยมีการกำหนดภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ของการผลิตกำลังคนด้านสุขภาพ คือ จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และภูมิปัญญาที่จะใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจอย่างเหมาะสมและที่สำคัญ คือ การมีพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม ดังนั้นการพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลเป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษาจะต้องตระหนักและถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องทำ เพราะหัวใจการผลิตบุคลากรโดยเฉพาะสาขาวิชาชีพพยาบาล คือ "เก่ง ดี มีความสุข" การที่ได้พยาบาลที่มีบุคลิกภาพเช่นนี้ นอกจากการจัดสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การเป็นตัวอย่างที่ดีงามของครูอาจารย์ และการจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร ซึ่งจะต้องเน้นทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป ที่สำคัญที่สุดคือการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในสถานศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือในการปลูกฝังและส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลเป็นคนดีของสังคมต่อไป

จากการที่ผู้วิจัยได้ประชุม อบรม สัมมนา และสัมภาษณ์อาจารย์พยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสี่หลายแห่ง พบว่าการจัดกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสี่ส่วนใหญ่ จะเน้นตามประเภทของกิจกรรม เช่น ด้านกีฬา ด้านศาสนา ด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ เช่น การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมแต่ละประเภทจะมีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกำหนดไว้ แต่ไม่ได้มุ่งประเด็นคุณลักษณะจริยธรรมแต่ละด้านที่พึงประสงค์ของวิชาชีพ ทำให้ขาดความเด่นชัดในการที่จะจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ

คุณลักษณะจริยธรรมของวิชาชีพพยาบาล และกิจกรรมแต่ละประเภทยังกำหนดได้ไม่ครอบคลุมชัดเจน ว่า กิจกรรมใดส่งเสริมจริยธรรมด้านใด ผู้วิจัยจึงได้สำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง จำนวน 14 แห่ง เมื่อวันที่ 1- 30 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2540 โดยสอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในวิทยาลัยพยาบาลแต่ละแห่งสรุปได้ว่า

1. การจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ จะเน้นตามประเภทของกิจกรรม เช่น ด้านกีฬา ด้านศาสนา ด้านวิชาการ ด้านการเมือง ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านอื่น ๆ ไม่ได้กำหนดกิจกรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพ ทำให้ขาดความเด่นชัดว่า กิจกรรมใดที่จะทำให้เกิดคุณลักษณะจริยธรรมด้านใดในวิชาชีพ
2. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมแต่ละด้าน ยังไม่มีหลักเกณฑ์และรูปแบบที่ชัดเจน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในขณะที่จะดำเนินการจัดกิจกรรม ทำให้ขาดแนวปฏิบัติ และขาดการส่งเสริมที่ต่อเนื่องระหว่างกิจกรรมและคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพ
3. การจัดกิจกรรมในวิทยาลัยบางแห่งยังไม่มีกำหนดรายละเอียดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจนที่ครอบคลุมจริยธรรมที่พึงประสงค์ ในขั้นตอนการจัดกิจกรรม เช่น วัตถุประสงค์ การดำเนินการจัดกิจกรรม และการประเมินผล ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะกระจัดกระจาย มิได้แยกตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์แต่ละด้านทำให้ขาดเป้าหมายที่ชัดเจนในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมแต่ละด้าน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง จึงเกิดแนวความคิดที่ว่าเมื่อจริยธรรม สามารถปลูกฝังและส่งเสริมได้จากการจัดกิจกรรม (ธนพร ดีจงเจริญ. 2537 : 8 ; สุมณ อมรวิวัฒน์. 2532 : 11 ; รัชนิวรรณ ชูสถาน. 2531 : 8) จึงน่าจะได้มีการศึกษาว่ามีกิจกรรมใดบ้างที่จะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาล โดยยึดตามคุณลักษณะ จริยธรรมวิชาชีพพยาบาลทั้ง 9 ด้าน (อามา โลจายะ : 2535 : 20 ; สิวลี ศิริโล. 2534 : 191 ; ธิติมา จำปีรัตน์. 2533 : 46-47 ; รัตนา ทองสวัสดิ์. 2531 : 10 ; รัชนิวรรณ ชูสถาน. 2531 : 86-87; ราชกิจจานุเบกษา. 2528 : 29 ; พรทิพย์ บุญพวง. 2527 : 10-11 ; ลออ หุตางกูร. 2526 : 60-98) คือ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความอดทนเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างแท้จริง และเพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้ จะได้นำมาเป็นแนวทางกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ในการที่จะช่วยส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลโดยการจัดกิจกรรมเพื่อให้เป็นพยาบาลที่ดีในอนาคตดังคำกล่าวที่ว่า "เก่ง ดี มีความสุข" คือหัวใจการผลิตบุคลากรของกระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะวิชาชีพพยาบาล

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรม 9 ด้าน ของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความอดทน โดยศึกษาเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทราบถึงกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ในแต่ละด้าน ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ซึ่งจะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม เสริมสร้างจริยธรรมในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ให้มีประสิทธิภาพและตรงตามการส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมแต่ละด้านในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษากิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีเครือข่ายภาคกลาง จำนวน 14 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ชัยนาท สระบุรี สุพรรณบุรี โดยมีจังหวัดชลบุรีและจังหวัดจันทบุรี ที่อยู่ในภาคตะวันออกกร่วมอยู่ด้วย ดังมีรายละเอียด ดังนี้

จังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ

จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ศรีธัญญา, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี บำราศนราดูล

จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีราช

จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดชัยนาท ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท

จังหวัดสระบุรี ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท สระบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

จังหวัดชลบุรี ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี

2. การศึกษากิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาครั้งนี้ จะใช้การสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม จำนวน 23 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

3. จริยธรรมที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษา รวบรวมจากพฤติกรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพในจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล และผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวม 9 ด้าน โดยยึดตามคุณลักษณะจริยธรรมวิชาชีพพยาบาล แล้วสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมทั้ง 9 ด้าน จากผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง รวม 14 แห่ง แล้วนำมาสังเคราะห์ตามหลักวิชาการต่อไป ซึ่งบางกิจกรรมอาจจะสร้างเสริมจริยธรรมได้มากกว่า 1 ด้าน

4. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมที่ศึกษาครอบคลุมถึงกิจกรรมที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีจัดขึ้นในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

จริยธรรม หมายถึง หลักของความประพฤติที่ผู้เป็นพยาบาลทุกคนเข้าใจ ยอมรับ และนับถือเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อแสดงออกถึงมาตรฐานของความประพฤติและการปฏิบัติงานในแนวเดียวกัน ซึ่งหลักการของความประพฤติเหล่านี้เป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้แก่นักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย

1. ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงอย่างมีเหตุผล เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความเมตตา กรุณา หมายถึง การมีความรัก สงสาร ปราศจากเจตนาจะให้ผู้อื่นเป็นสุข เต็มใจที่จะปฏิบัติดูแล และให้ความช่วยเหลือด้วยกาย วาจา ใจ เมื่อเห็นผู้อื่นมีทุกข์
3. ความรับผิดชอบ หมายถึง การทำงานด้วยความพากเพียร เพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงและยอมรับในความผิดและชอบในผลงานของตนเอง
4. ความสุภาพอ่อนโยน หมายถึง การมีกิริยา นุ่มนวล มารยาทดี วาจาไพเราะ รู้จักกาลเทศะ อ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักให้เกียรติและยกย่องผู้อื่น มีสัมมาคารวะแก่คนทั่วไป
5. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติของตนเอง ปฏิบัติถูกต้อง และเหมาะสมตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย จรรยาบรรณและศีลธรรมของสังคม
6. ความเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้ปันแก่คนที่ควรให้ด้วยกำลังกายกำลังใจ และกำลังสติปัญญา ยอมเสียสละความสุขสบายส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

7. ความเคารพในความเป็นมนุษย์ หมายถึง การเคารพและยอมรับในเกียรติ ศักดิ์ศรี สิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ เชื้อชาติ ลัทธิ ศาสนา วรณะ วัย เพศ ลัทธิการเมืองและสถานภาพของบุคคล

8. ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี หมายถึง การแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกัน เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

9. ความอดทน หมายถึง ความพยายามในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างสม่ำเสมอและเต็มความสามารถในศักยภาพแห่งตน รวมถึงการใช้กำลังสติปัญญาเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม หมายถึง การกระทำหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง หรือนักศึกษาพยาบาลเป็นผู้จัดทำขึ้นในหรือนอกเวลาเรียนเพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ตามคุณลักษณะจริยธรรมที่ควรปลูกฝังให้นักศึกษาทั้ง 9 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความอดทน กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมแต่ละด้านจะครอบคลุมตั้งแต่ จุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมาย หมายถึง สิ่งที่ตั้งเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมโดยให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ของคุณลักษณะจริยธรรมแต่ละด้าน

2. กิจกรรมที่จัด หมายถึง ประนาทหรือลักษณะกิจกรรมที่จัดเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

3. การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการพิจารณาผลการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

เทคนิคเดลฟาย หมายถึง กระบวนการที่มีระบบในการแสวงหาความคิดเห็นหรือการตัดสินใจที่เป็นแนวเดียวกันของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง การใช้เทคนิคเดลฟาย คือ การสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนเดียวกัน 2 - 3 ครั้ง โดยผู้วิจัยไม่ต้องนัดสมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาประชุมกัน แต่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลความคิดเห็นของผู้อื่น โดยดำเนินการนำแบบสอบถามไปถามผู้เชี่ยวชาญตามเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย 2 รอบ โดยดำเนินการ ดังนี้

รอบที่ 1 ผู้วิจัยทำบทสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการตอบคำถาม คำถามในรอบนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ในแต่ละประเด็นคำถามเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมด้วย นำคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นโดยให้ค่า

น้ำหนักความเหมาะสมมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) และหาค่าความสอดคล้อง (Interquartile Range)

รอบที่ 2 สอบถามผู้เชี่ยวชาญด้วยแบบสอบถามที่มีข้อความเหมือนกับที่ใช้ในรอบที่ 1 แสดงค่ามัธยฐานของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 และตำแหน่งตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งค่าความสอดคล้องไว้ด้วย เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาคำตอบของตนอีกครั้งหนึ่ง หากผู้เชี่ยวชาญเห็นตำแหน่งคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นสอดคล้องกันนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของตน ก็สามารถเปลี่ยนแปลงหรือยืนยันความคิดเห็นเดิมของตนได้ การยืนยันความคิดเห็นของตนที่ไม่ตรงกับความคิดของกลุ่มนั้นได้เปิดโอกาสให้เจ้าของความคิดได้แสดงเหตุผลประกอบความคิดของตน ผู้เชี่ยวชาญที่มีได้ยืนยันคำตอบถือว่าการยอมรับและเห็นด้วยกับความคิดเห็นของกลุ่ม

ขั้นตอนสุดท้าย คือ นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 2 มาพัฒนาเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลางที่เหมาะสมต่อไป

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญตามหลักวิชาการจัดกิจกรรมนักศึกษา ในวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ หรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา มีจำนวน 23 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญตามหลักวิชาการ หรือมีประสบการณ์มากในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมไม่น้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 12 คน มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือเป็นผู้เกี่ยวข้องในด้านวิชาการการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมซึ่งได้แก่ ผู้สอน ผู้เขียนเอกสารการสอน ผู้เขียนตำรา ผู้เขียนบทความเกี่ยวกับจริยธรรม หรือผู้ที่เป็นวิทยากรซึ่งเป็นที่ยอมรับของบุคคลในวงการด้านจริยธรรม หรือเป็นผู้ที่เคยฝึกอบรมและมีความเข้าใจในกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมจริยธรรมในสถาบันอุดมศึกษา

2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในวิทยาลัยพยาบาล หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญ หรือประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา หรือเคยเป็นผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษา หรือเป็นผู้ปฏิบัติงานกิจกรรมนักศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลางและวิทยาลัยพยาบาลอื่น ๆ นอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 11 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษากิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลตามคุณลักษณะจริยธรรมของวิชาชีพพยาบาล เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีข้อมูลพื้นฐานและหลักวิชาเพื่อสนับสนุนการวิจัยและอภิปรายผลผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับจริยธรรม
2. จริยธรรมกับวิชาชีพพยาบาล
3. องค์ประกอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพพยาบาล
4. คุณลักษณะจริยธรรมสำหรับพยาบาล
5. ความสัมพันธ์ของจริยธรรมกับหลักสูตรและกิจกรรมนักศึกษาพยาบาล
6. กิจกรรมนักศึกษา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม
8. เทคนิคเดลฟาย

1. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับจริยธรรม

ความหมายของจริยธรรม

จริยะ หมายถึง ความประพฤติ หรือกิริยาที่ควรประพฤติ

ธรรม หมายถึง คุณความดี หลักคำสอนของศาสนา หลักปฏิบัติ

จริยธรรม จึงมีความหมายตามตัวอักษรว่า หลักแห่งความประพฤติหรือแนวทางของการประพฤติ (พระเมธีธรรมาภรณ์ . 2534 : 74)

ในพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 ได้ให้ความหมายไว้ว่า "จริยธรรม คือ ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติศีลธรรม กฎศีลธรรม" (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2531 : 135)

นักการศึกษา และนักจิตวิทยาหลายคนให้ความหมายของจริยธรรม (Morality) ไว้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

สาโรช บัวศรี (2534 : 26) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง ศีลธรรม และคุณธรรม ความดีในระดับต่าง ๆ ที่เป็นแนวทางในการประพฤติตนเพื่ออยู่กันได้อย่างร่มเย็นในสังคม

กนกวรรณ สุวรรณปฏิกรณ์ (2534 : 13) ให้ความหมายจริยธรรมว่าเป็นเรื่องของความประพฤติของบุคคลที่เกิดขึ้นขณะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นความรู้สึกผิด ชอบ ชั่ว ดี รู้ว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรทำในกรณีใดสถานการณ์ใด ในโอกาสหรือเวลาใด เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จิตติมา จำปรัตน์ (2533 : 13) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นแนวทางหรือกฎเกณฑ์ความประพฤติของ มนุษย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบของสังคม วิธีดำเนินชีวิต เพื่อความสงบสุขและเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติพิเศษของมนุษย์ คือ ผู้มีปัญญา มีเหตุผล ซึ่งทำให้มนุษย์สามารถพิจารณาไตร่ตรองว่า สิ่งใดควรกระทำ สิ่งใดไม่ควรกระทำเพราะเหตุใด รวมถึงตลอดถึงวิธีการที่จะพัฒนาจริยธรรมด้วย

เสฐียรพงษ์ วรรณปก (2533 : 18-19) ได้อธิบายความหมายจริยธรรมว่า จริยธรรมเป็น "สมุหนาม" (คำเรียกรวม) ของสิ่งที่ควรประพฤติทั้งหลายโดยสามารถแยกรายละเอียดว่า สิ่งที่ควรประพฤติเหล่านั้นมีอะไรบ้างซึ่งเรียกว่า คุณธรรม เช่น เมตตา เป็นคุณธรรมข้อหนึ่ง กรุณาเป็นคุณธรรมข้อหนึ่ง ซันติ เป็นคุณธรรมอีกข้อหนึ่ง ทั้งเมตตา กรุณาและซันติ รวมเรียกว่าจริยธรรม ฉะนั้น "จริยธรรม" จึงหมายถึง ความดีงาม สิ่งที่ควรประพฤติ

โคลเบอร์ก (Kohlberg. 1976 : 48) กล่าวว่า จริยธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีเป็นเกณฑ์และมาตรฐานของความประพฤติในสังคม ซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้นจนกระทั่งมีพฤติกรรมเป็นของตนเอง ผลของการกระทำนั้นจะเป็นเครื่องตัดสินว่าการกระทำนั้นผิดหรือถูก โดยแต่ละระดับของการพัฒนาการทางจริยธรรมจะมีเกณฑ์ในการตัดสินของสังคมนั้น ๆ

แบนดูรา (Bandura. 1977 : b) กล่าวว่า จริยธรรมคือ กฎสำหรับการประเมินพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้

เรส (Rest .1977 : 73) กล่าวว่า จริยธรรม เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรมในสังคม จะเกิดขึ้นขณะที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กัน แต่ไม่เกี่ยวข้องกับคุณค่าส่วนตัวของบุคคลแต่ละคน ซึ่งไม่ส่งผลไปกระทบต่อผู้อื่น

จากความหมายของจริยธรรมที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง แนวทางหรือข้อปฏิบัติของบุคคลที่ถือว่าถูกต้องและดีงามเป็นลักษณะที่สังคมต้องการ เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นในสังคมใช้หลักการพิจารณาตัดสินใจด้วยความคิดและสติปัญญา ตามค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคม นั้น ๆ

ลักษณะและการพัฒนาการทางจริยธรรม

จริยธรรม เป็นแนวทางของพฤติกรรมที่ดีของมนุษย์ ซึ่งขึ้นกับค่านิยมของสังคม ดังนั้น จริยธรรม จึงมีการปรับเปลี่ยนตามสภาพของสังคมขึ้นกับกาลเวลาและสภาพของสังคมขณะนั้น จริยธรรม จึงมีลักษณะสัมพันธ์จริยธรรมของสังคมไทยมีพื้นฐานมาจากความเชื่อทางศาสนา คนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งสอนให้คนกระทำดี ละความชั่ว และทำให้จิตใจเบิกบานเพื่อความสุขในชีวิตและความสงบสุขของสังคม จากความเชื่อทางศาสนาและสภาพของสังคมไทยซึ่งเดิมเป็นสังคมเกษตรกรรม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเอื้ออารีต่อกัน อยู่กัน

อย่างพี่น้อง ปัจจุบันประเทศไทยพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม เข้าสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรม มีความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีขั้นสูง คนในสังคมมีการแข่งขัน มีค่านิยมทางวัตถุมากขึ้น ให้ความสำคัญกับคนที่มีความสามารถ ทำให้คนยิ่งแข่งขันกันมากขึ้น ให้ความสำคัญกับความสะดวกสบายของชีวิตมากขึ้น ซึ่งค่านิยมที่เปลี่ยนไปนี้ทำให้ ความเอื้อเพื่อเสียสละน้อยลง และยิ่งขึ้นกับสภาพของสังคมความเชื่อ ค่านิยม และหลักศีลธรรม ซึ่งลักษณะที่เป็นองค์ประกอบของจริยธรรมมีหลายองค์ประกอบด้วยกันพอสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะของจริยธรรมทางพระพุทธศาสนา พระราชวรมุนี (ประยูร ปยุตโต. 2523 : 11-12) แบ่งลักษณะของจริยธรรม เป็น 2 ส่วน คือ

1.1 จริยธรรมภายในซึ่งเกี่ยวข้องกับความนึกคิด ทศนคติเป็นสิ่งที่ส่งผลทำให้เกิดจริยธรรมภายนอก

1.2 จริยธรรมภายนอก เป็นพฤติกรรมภายนอกที่สังเกตเห็นได้เป็นสิ่งที่แสดงออกโดยไม่ได้อยู่ภายในใจได้เสมอไป

2. ลักษณะของจริยธรรมตามแนวคิดของนักจิตวิทยา ได้สรุปองค์ประกอบของจริยธรรมที่สำคัญว่ามี 3 ประการ คือ (โกวิท ประวาลพุกษ์. 2523 : 3)

2.1 องค์ประกอบด้านความรู้ หมายถึงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลของความถูกต้องดีงาม สามารถใช้สติปัญญา ความนึกคิด พิจารณา ตัดสินความถูกต้องนั้นได้

2.2 องค์ประกอบด้านทัศนคติและความเชื่อ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ เกิดความศรัทธาเลื่อมใส ยินดีรับแนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมนั้น มาเป็นแนวทางปฏิบัติ

2.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรมที่แสดงออก หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมาจากการตัดสินใจที่จะกระทำหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ในสถานการณ์นั้น

3. ลักษณะของจริยธรรมตามแนวของนักพฤติกรรมศาสตร์ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 23)

3.1 ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึงมีความรู้ในสังคมของตน สิ่งใดควรทำไม่ควรทำสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด สิ่งใดควรดเว้นหรือมีความเหมาะสมเพียงใด

3.2 ทัศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมว่าตนเองชอบหรือไม่มากนักเพียงใด ซึ่งทัศนคติเชิงจริยธรรมจะสอดคล้องกับค่านิยมของสังคม ดังนั้น ในเวลาที่ต่างกัน ทัศนคติเชิงจริยธรรมอาจเปลี่ยนแปลงได้

3.3 เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ในการที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังพฤติกรรมต่าง ๆ

3.4 พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การกระทำที่บุคคลแสดงออก ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับของสังคม และงดเว้นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคมและค่านิยมของสังคม

จากลักษณะของจริยธรรมทั้ง 3 แนวคิด จะเห็นว่าลักษณะของจริยธรรมประกอบด้วย 2 ส่วน คือ จริยธรรมที่อยู่ภายใน ได้แก่ ความรู้เชิงจริยธรรม ความคิด ความรู้สึก ความดีและทัศนคติ ความเชื่อรวมทั้งการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะของจริยธรรมอีกส่วนคือ จริยธรรมที่อยู่ภายนอก ได้แก่ พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ซึ่งบุคคลอื่นสังเกตเห็นได้ ลักษณะของจริยธรรมเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ และเกิดขึ้นควบคู่กับการพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา แปรเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ ลักษณะของจริยธรรมภายนอกจะมีผลโดยตรง ต่อความสงบสุขของสังคม เป็นสิ่งที่บุคคลในสังคม ใช้ตีค่าความมีจริยธรรมของบุคคลนั้น ๆ

แหล่งกำเนิดของจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 5) กล่าวว่า จริยธรรมของบุคคลมีต้นเหตุมาจากอิทธิพลของสังคมมากกว่าอิทธิพลของพันธุกรรม กล่าวคือบุคคลที่เกิดมาในแต่ละสังคม จะต้องเรียนรู้และยอมรับจริยประเพณีในสังคมของตน ซึ่งแตกต่างจากจริยประเพณีของสังคมอื่น ๆ ไม่มากนักน้อย ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่า แหล่งกำเนิดที่สำคัญของจริยธรรมจะเริ่มก่อตัวขึ้นในทารกตั้งแต่แรกเกิด โดยการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นที่ละน้อย ตามที่การพัฒนาทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ จะอำนวยให้ ส่วนสิวลี ศิริไล (2534 : 98) ได้ให้ความเห็นว่า ต้นกำเนิดและแหล่งที่ก่อให้เกิดพัฒนาทางจริยธรรมนอกจากการเรียนรู้ทางสังคมแล้ว ศาสนา กฎหมาย ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรมก็เป็นรากฐานหรือที่มาของหลักการจริยธรรม นอกจากนี้ เคย์ (Kay, 1970 : 64) เชื่อว่าแหล่งกำเนิดของจริยธรรมเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับศาสนา กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีเช่นกัน

แหล่งกำเนิดของจริยธรรม อธิบายจากแนวคิดต่าง ๆ ได้ 3 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) เป็นผู้นำคนสำคัญของทฤษฎีนี้ ฟรอยด์ เชื่อว่าจริยธรรมของบุคคล เกิดจากแรงขับพื้นฐานของบุคคลในส่วนจิตในสำนึก (Conscious) หรือส่วนจิตใต้สำนึก (Super Ego Self with Ethics) และพัฒนาตามกฎเกณฑ์ค่านิยมทางสังคม โดยในวัยเด็กจะพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะค่านิยม และมาตรฐานจริยธรรมจากบิดา มารดา และบุคคลใกล้ชิด จากการเลียนแบบและยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมมาเป็นหลักปฏิบัติ ถ้าพฤติกรรมใดขัดแย้งกับกฎเกณฑ์ทางสังคม จะทำให้บุคคลเกิดความขัดแย้งในใจ ไม่สบายใจ เป็นการลงโทษตนเอง ทำให้บุคคลไม่ประพฤติเช่นนั้นอีก

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์สามารถนำมาอธิบายทัศนคติเชิงจริยธรรม ค่านิยมเชิงจริยธรรม และบุคลิกเชิงจริยธรรมได้ดี (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524 : 9) แต่อธิบายพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กได้ไม่ชัดเจนนัก (พรพรณทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย, 2527 : 189)

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ผู้นำคนสำคัญของทฤษฎีนี้คือ แบนดูรา (Bandura. 1977 : 6) ซึ่งทฤษฎีนี้เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นพัฒนาการของจิตใจ และพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นผลจากความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมตามกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมของสังคม โดยมีแรงขับพื้นฐานจากความต้องการทางชีวภาพ การตอบสนองต่อรางวัล และการหลีกเลี่ยงการลงโทษจากสังคม แบนดูรา เชื่อว่าสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมกับมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กันและประสบการณ์ที่ได้รับจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ และมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรม ในครั้งต่อไป ซึ่งการเรียนรู้อาจเกิดจากประสบการณ์โดยตรงหรือสังเกตจากตัวแบบ จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม จะเห็นว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 สิ่งที่เราเรียนรู้ คือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ ของตัวมนุษย์ ทั้งความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ และพฤติกรรมกับผลต่อพฤติกรรมทำให้มนุษย์สามารถคาดหวังผลที่จะเกิดตามมาของเหตุการณ์หรือพฤติกรรมนั้นๆ ได้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการตัดสินใจของมนุษย์ที่จะแสดงหรือไม่แสดงพฤติกรรมนั้นๆ เกิดเป็นความเชื่อ เพื่อเป็นแนวทางในการแสดงพฤติกรรม

2.2 วิธีการเรียนรู้ อาจเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการสังเกต บุคคลที่มีประสบการณ์มากหรือช่างสังเกตจะเป็นบุคคลที่มีโอกาสการเรียนรู้สูงและประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่แตกต่างกันทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้หลากหลายขึ้น

2.3 ความเชื่อ เมื่อผ่านประสบการณ์หรือการสังเกต มนุษย์จะยอมรับในรูปแบบของความเชื่อ ซึ่งความเชื่อจะเป็นองค์ประกอบที่เป็นแนวทางการตัดสินใจที่จะแสดงหรือไม่แสดงพฤติกรรม ความเชื่อของแต่ละบุคคลอาจเป็นความจริงหรือไม่ก็ได้

2.4 การควบคุมพฤติกรรมด้านความคิด (Cognitive Control) เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมใด บุคคลนั้นสามารถนำประสบการณ์ความเชื่อ เป็นแนวทางในการนำมาวิเคราะห์ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และเลือกแสดงพฤติกรรมที่เกิดผลที่ตนเองคาดหวังหรือต้องการ เป็นการใช้อำนาจในการเลือกแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ

2.5 จริยธรรมเป็นกฎเกณฑ์สำหรับประเมินพฤติกรรมว่าดีหรือไม่ ถึงแม้มนุษย์จะใช้ความคิดวิเคราะห์ และเลือกพฤติกรรมที่ตนตัดสินใจจะกระทำแล้ว มนุษย์ยังต้องเปรียบเทียบพฤติกรรมที่คาดว่าจะแสดงนั้นกับกฎเกณฑ์ทางสังคมที่ตนอยู่จะเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือไม่

2.6 การบังคับตนเอง (Self Regulation) การเรียนรู้กฎเกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรม ทำให้สามารถประเมินพฤติกรรมผู้อื่นและตนเองได้ และประเมินปฏิกิริยาตอบสนองต่อพฤติกรรมนั้นได้ ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ตนได้เลือกแล้วหลังการประเมินตามกฎเกณฑ์ของพฤติกรรม ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมนี้ ใช้อธิบายการเกิดและการพัฒนาทางจริยธรรมได้ดี

3. ทฤษฎีพัฒนาการทางพุทธิปัญญา (Cognitive Development Theory)

ทฤษฎีพัฒนาการทางพุทธิปัญญา มีพื้นฐานจากทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget, 1967 : 3-33) ซึ่งเชื่อว่าพัฒนาการทางปัญญาเกิดเป็นอันดับตามอายุ จากขั้นที่ใช้ภาษาไม่ได้ จนถึงขั้นการสามารถคิดอย่างมีเหตุผล มีหลักการเป็นนามธรรมได้ เมื่อบุคคลโตขึ้นจริยธรรมของบุคคลจะเริ่มแสดงเด่นชัดขึ้นตามลำดับ จริยธรรมในเด็กจะแฝงอยู่ในการเล่น ตั้งแต่การไม่รู้กฎเกณฑ์ใช้ตนเองเป็นศูนย์กลางมุ่งถึงชัยชนะ และเมื่อโตขึ้นรู้จักการเล่นกับผู้อื่นให้ความร่วมมือกับผู้เล่น สามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ด้วยความรู้สึกของการรับผิดชอบต่อตนเอง การเคารพต่อกฎระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งเพียเจต์แบ่งขั้นการพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์เป็น 3 ขั้น คือ

3.1 ขั้นก่อนจริยธรรม (Pre-moral Stage or Blind Obedience Stage) เป็นขั้นที่เด็กปฏิบัติตามคำสั่ง เชื่อคำสั่งโดยเฉพาะพ่อแม่ ไม่มีข้อโต้แย้ง และทำตามผู้อื่น ซึ่งขั้นนี้จะเริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2-4 ขวบ

3.2 ขั้นยึดคำสั่ง (Heteronomous Stage or Interpretation of Mild Stage) เด็กจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และปฏิบัติตามคำสั่งเพราะกลัวการถูกลงโทษ จะพบในเด็กอายุระหว่าง 4-8 ปี

3.3 ขั้นยึดหลักแห่งตน (Autonomous Stage or Interpretation of Act Stage) จะมีการพัฒนาจริยธรรมเป็นของตนเองรับผิดชอบต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของตนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์โดยมุ่งหวังการได้รางวัลหรือสิ่งตอบแทน จะพบในช่วงอายุ 8-12 ปี

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1971 : 64-65) ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมตามแนวทฤษฎีของเพียเจต์ และได้กลายเป็นผู้นำคนสำคัญของทฤษฎีนี้ โคลเบอร์ก เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลจากการพัฒนาการของโครงสร้างทางพุทธิปัญญา โดยให้คำจำกัดความของจริยธรรมว่าเป็นความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความถูก ผิด และเกิดขึ้นจากขบวนการทางความคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งต้องอาศัยวุฒิภาวะทางปัญญา และโคลเบอร์กยังพบว่าส่วนมากการพัฒนาทางจริยธรรมของเด็กจะไม่ถึงขั้นสูงสุดในอายุ 10 ปี แต่จะมีการพัฒนาขึ้นอีกหลายขั้นจากอายุ 11-25 ปี การใช้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความเจริญของจิตใจของบุคคล การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของสังคมใดสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการใช้เหตุผลที่ลึกซึ้งยากแก่การเข้าใจยิ่งขึ้นตามลำดับของวุฒิภาวะทางปัญญา

จากทฤษฎีทั้งสามทฤษฎีจะเห็นว่าทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมใช้อธิบายการเกิด และพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมได้มากกว่าลักษณะทางจริยธรรมอื่นๆ สามารถนำมาใช้ศึกษาในลักษณะรูปธรรมได้ชัดเจนกว่าแนวคิดอื่น (พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2527 : 11) ถึงแม้ว่าแต่ละทฤษฎีจะอธิบายแหล่งกำเนิดของจริยธรรมและพัฒนาการทางจริยธรรมบนพื้นฐานความเชื่อที่แตกต่างกัน แต่ไม่มีความขัดแย้งกัน การศึกษาจริยธรรมที่ครอบคลุมสาระสำคัญทั้งหมด จึงต้องอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีทางจริยธรรมทั้งสามนี้ กล่าวคือ

1. ประสพการณ์ทางสังคมหรือการรับรู้ทางสังคม มีความสำคัญต่อการกำเนิดและพัฒนาการทางจริยธรรม

2. บุคคลที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่คล้ายคลึงกัน อาจมีจริยธรรมที่คล้ายคลึงกันได้
3. บุคคลที่ระดับสติปัญญาแตกต่างกัน จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมที่แตกต่างกันได้ ถึงแม้จะมีประสบการณ์ทางสังคมที่เหมือนกันก็ตาม

2. จริยธรรมกับวิชาชีพพยาบาล

วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีพื้นฐานจากความเมตตา กรุณาเมื่อเห็นผู้อื่นมีความทุกข์ ความต้องการช่วยเหลือให้บุคคลพ้นทุกข์ ซึ่งเป็นพื้นฐานของจริยธรรมที่จะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จากความหมายของการพยาบาล (Nursing) หมายถึงการช่วยเหลือบุคคลทั้งคนดี คนป่วยทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ให้อยู่ได้อย่างมีความสุข มีสุขภาพสมบูรณ์ มีชีวิตที่มีคุณภาพ จะเห็นว่าวิชาชีพการพยาบาลมีพื้นฐานจากความมีจริยธรรมอย่างแท้จริง ในระยะเริ่มแรกของวิชาชีพการพยาบาลประมาณปี ค.ศ. 1850 ปรัชญาทางการพยาบาลมุ่งเน้นคุณธรรมตามแนวคิดของ พรตนิยม (Asceticism) ผู้เป็นพยาบาลจะต้องเป็นผู้เสียสละ อุทิศตน และมีความอดทนสูง ปฏิบัติการพยาบาลเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน (อาภา โลจายะ. 2535 : 18)

การพยาบาลมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา แต่โดยเนื้อแท้ของวิชาชีพพยาบาลมุ่งให้ความสำคัญในการช่วยเหลือบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม มีความเห็นอกเห็นใจในผู้เจ็บป่วย มีความเมตตา กรุณา ความเอื้ออาทรเป็นพื้นฐาน จนกระทั่งปัจจุบันโดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2515-2535 ที่ผ่านมามีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการให้การรักษามากขึ้น พยาบาลจำเป็นต้องมีความรู้ในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์นั้น ๆ การพยาบาลเน้นด้านความชำนาญเฉพาะทาง ให้การยกย่องผู้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ว่าเป็นผู้มีความสามารถ สังคมมีการแข่งขันกันมากขึ้น ประชาชนทุกคนรวมทั้งพยาบาลต้องดำรงชีพด้วยการต่อสู้แข่งขันมากขึ้น ความรู้ลึกของการทำงานเพื่อการอุทิศตนลดลงประกอบกับรูปแบบของโรคต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป ผู้ที่อยู่ดีกินดีแทนที่จะมีสุขภาพดีกลับมีโรคภัยไข้เจ็บแทรกซ้อน สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ การศึกษาที่สูงขึ้นของประชาชนทำให้มีการเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น การเรียกร้องบริการทางการพยาบาลที่มีคุณภาพ มีการตรวจสอบคุณภาพทางการพยาบาล การบริการด้านสุขภาพในรูปแบบธุรกิจมีมากขึ้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาจริยธรรมมากขึ้น (วรรณวิไล จันทราภ. ม.ป.ป. ; อ้างอิงมาจากคณะพยาบาลศาสตร์. 2522.) ทำให้พยาบาลต้องเผชิญปัญหาทางจริยธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สภาพทางสังคม และการศึกษาของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ความเชื่อทางจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมเปลี่ยนไป สมัยเริ่มแรกของการพยาบาล ตั้งแต่มีสฟลอเรนซ์ในติงเกล พยาบาลให้บริการด้วยความมีคุณ

ธรรมอย่างสูง เน้นการเสียสละ อุทิศตนและอดทน แต่ปัจจุบันจริยธรรมทางการแพทย์กลับมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไป มุ่งเน้นความมีเหตุผล สิทธิ หน้าที่ความรับผิดชอบและการมีขอบเขต (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. 2528 : 5 - 6 ; ลออ หุตางกูร. 2522 : 123-124) ได้สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับความรับผิดชอบของพยาบาลไว้ 2 ลักษณะดังนี้

1. ความรับผิดชอบ ที่พึงมีต่อตนเอง ถือเป็นปฐมภูมิสำหรับความสมบูรณ์ในความรับผิดชอบด้านอื่นๆ ซึ่งพยาบาลในฐานะบุคลากรย่อมต้องเผชิญกับอำนาจเรียกร้องของความเห็นแก่ตัว และของมโนธรรมอยู่ตลอดเวลาซึ่งหากอำนาจของความเห็นแก่ตัวและความด้อยด้านมโนธรรมมีอำนาจสูงขึ้นย่อมจะมีผลกระทบต่อไป

1.1 ชีวิตของผู้ป่วยจะเสี่ยงอันตรายมากอาจถึงขั้นถึงแก่ชีวิตหรือแม้แต่เป็นการทำลายความสุขและคุณภาพในการดำรงชีวิตของเพื่อนมนุษย์

1.2 ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดทัศนคติในทางลบต่อพยาบาลจากความเลื่อมศรัทธาเชื่อถือน้อยๆ จะขยายกว้างออกไปสู่การขาดความศรัทธาเชื่อถือนองสังคมต่อพยาบาลและวิชาชีพพยาบาลได้โดยรวม

1.3 เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพของการรักษาพยาบาลและนำความเสื่อมเสียมาสู่หน่วยงานที่ตนปฏิบัติอยู่

1.4 เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิผลของการรักษาพยาบาล และความร่วมมือประสานงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานซึ่งในที่สุดก็จะกลายเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาสุขภาพอนามัยของคนในประเทศ

2. ความรับผิดชอบของพยาบาลต่อผู้ป่วย ในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพทางการแพทย์ ซึ่งถือเป็นตัวแทนของวิชาชีพอันทรงเกียรติที่พึงจะปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้เจ็บป่วยคือ

2.1 ให้การพยาบาลด้วยความรักเพื่อนมนุษย์ ความรักเพื่อนมนุษย์จะทำให้พยาบาลลดความเห็นแก่ตัว มีความเมตตาเอื้อเฟื้อให้มีการร่วมความรู้สึกต่อผู้ป่วย จึงมีความรู้สึกเอื้ออาทร มีความอ่อนโยนอดทนกับความทุกข์ยาก อดทนเพียร มุ่งแสวงหาความรู้ที่จะค้นหาวิธีที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยให้พ้นทุกข์ รู้สึกเป็นสุขเมื่อสามารถช่วยผู้อื่นให้พ้นทุกข์และมีสุขได้

2.2 ให้การพยาบาลด้วยความเข้าใจในศาสตร์แห่งธรรมชาติ โดยที่การพยาบาลเป็นบริการที่ให้มนุษย์ซึ่งมีความต้องการทั้งทางร่างกาย และจิตใจที่แตกต่างกันออกไป พยาบาลจึงควรได้มีความรู้เกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานเพื่อรักษาไว้ซึ่งคุณภาพของชีวิต และปฏิบัติการปรับตัวต่อสิ่งที่มากระทบ คุณภาพชีวิตทั้งทางร่างกาย จิตใจของมนุษย์ และความรู้ทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติทั่วไป เพื่อให้เกิดบริการที่สามารถครอบคลุมหน้าที่ทางการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพการกระทำอันเกิดจากการเดา การลอกเลียน โดยขาดเหตุผลไม่เข้าใจขอบข่ายการต่าง ๆ ของชีวิต และความไม่ซื่อสัตย์ต่อหลักวิชาเป็นการกระทำที่ขาดคุณลักษณะของความเป็นวิชาชีพ

2.3 ให้การพยาบาลโดยเคารพในสิทธิมนุษยชน พยาบาลจะต้องยอมรับในความต้องการพื้นฐานอันเป็นสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ป่วย ต่อไปนี้

1) ความต้องการและสิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยเพื่อรักษาไว้ซึ่งความมีสุขภาพที่ดีและชีวิต

2) ความต้องการและสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติด้วยความเมตตาปราณี

3) ความต้องการและสิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพสูงสุดเท่าที่จะอำนวยได้

4) ความต้องการและสิทธิในการเป็นเจ้าของร่างกายและชีวิตของตนเอง

5) ความต้องการและสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่อย่างมีเกียรติศักดิ์

คำว่าวิชาชีพหรือ Professional ตามความหมายสากลหมายถึงบริการของอาชีพในระดับสถาบันของสังคม ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. 2528 : 5-6 ; ลอ อ. หุตางกูร. 2522 : 123-124) คือ

1. มีหน้าที่ให้บริการเฉพาะด้าน ผู้ให้บริการจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริง

2. เป็นบริการที่มีความสำคัญและจำเป็นพื้นฐานต่อชีวิตมนุษย์

3. ผู้ให้บริการจะต้องเป็นผู้ที่มีธรรมจรรยาที่สูง มีวิจรรณญาณและคุณธรรมเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจได้ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับบริการ และสังคมโดยรวม ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพโดยวุฒิปัตตราสาขายาบาล มีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบต่อวิชาชีพดังต่อไปนี้

3.1 ให้บริการแก่สังคม โดยตระหนักถึงความรับผิดชอบที่จะต้องร่วมมือในการคิดหาทางที่จะสนองความต้องการของสังคม ในบริการอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่กระทำการอันมิชอบด้วยสิทธิ เกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

3.2 สนใจศึกษา ค้นคว้า หาความรู้และประสบการณ์ เพื่อปรับปรุงสมรรถภาพ และประสิทธิภาพของบริการพยาบาล พร้อมทั้งมีการเผยแพร่ความรู้ที่ค้นพบ เพื่อสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการแก่วิชาชีพ

3.3 รักษาจรรยาวิชาชีพและพัฒนาตนเองในด้านคุณวุฒิภาวะและคุณธรรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อสร้างศรัทธาเชื่อถือให้เกิดขึ้นในตัวผู้ให้บริการและในบริการวิชาชีพ

ดังนั้น ในการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมทางวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของวิชาชีพการพยาบาลอย่างแท้จริง ค่านิยมทางวิชาชีพจึงควรที่จะครอบคลุมทั้งในด้านจริยธรรมวิชาชีพ การศึกษา หาความรู้ทางวิชาชีพเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาคนให้เป็นผู้มีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพ และการสนับสนุนกิจกรรมของวิชาชีพ อันเป็นการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพในฐานะผู้ร่วมวิชาชีพคนหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขที่เน้นการผลิตกำลังคนด้านสุขภาพจะต้องยึดหลักการสร้างภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ไว้อย่างชัดเจน คือ

1. มีคุณธรรม จริยธรรม

2. มีภาวะผู้นำ

3. มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และภูมิปัญญาที่จะใช้วิจารณ์งานในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม ในการที่จะดำเนินการพัฒนาสุขภาพของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ
4. มีความรู้ เจตคติ และทักษะในการบริหารจัดการ การระดมสรรพกำลังของสังคม การสร้างการมีส่วนร่วมและการพัฒนาเครือข่าย
5. มีพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคม
6. มีความสามารถที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของระบบสาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การเมือง และการบริหาร

3. องค์ประกอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพพยาบาล

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ให้บริการแก่สังคม ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพนี้จะต้องมีความรู้ความสามารถทางการพยาบาลควบคู่ไปกับคุณธรรมจริยธรรม ตามแนวความคิด ความเชื่อ ซึ่งจะกำหนดหลักเกณฑ์ในหลายๆ ลักษณะพอประมวลได้ดังนี้

1. ปรัชญาการพยาบาล

เลตตี้ และ เปปเปอร์ (รื้อทอง ล้อทอง. 2535 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Leddy and Pepper. 1985) กล่าวว่า ปรัชญาการพยาบาล หมายถึง ความเข้าใจเหตุผลสุดท้ายและสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการพยาบาลด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์และการเชื่อมโยงระบบความเชื่อส่วนตัวที่เกี่ยวกับมนุษย์ สิ่งแวดล้อมสุขภาพและการพยาบาล รวมเข้าไว้เป็นกระบวนการพยาบาล

ดังนั้นปรัชญาการพยาบาล จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวิชาชีพ ซึ่งทำให้พยาบาลยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ปรัชญาการพยาบาลนั้นควรได้มาจากการแสวงหาคำตอบให้แก่คำถามที่ว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถให้บริการพยาบาลที่ดีที่สุดแก่สังคมได้ การปฏิบัติงานในระดับวิชาชีพจะต้องคำนึงถึงความสำคัญทางด้านจริยธรรมของผู้ปฏิบัติควบคู่ไปกับประสิทธิภาพของงานที่ปฏิบัติ ดังนั้น ปรัชญาการพยาบาลในประเทศไทยจึงปรากฏแนวความคิดด้านจริยธรรมอย่างชัดเจน ทั้งปรัชญาการศึกษาพยาบาลและปรัชญาฝ่ายบริการพยาบาล

2. จรรยาบรรณของวิชาชีพพยาบาล

จรรยาบรรณพยาบาล หมายถึง ความประพฤติที่ควรประพฤติและถูกต้องสมควร หรือการประพฤติที่เคารพยึดถือในหลักจริยธรรม ในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล (ลออ หุตางกูร. 2530 : 12) ส่วนรัตนาทองสวัสดิ์ (2531 : 10) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมเชิงจรรยาว่า เป็นกฎระเบียบซึ่งระบุไว้อย่างชัดเจนว่าการกระทำใดที่ถูกต้องดีงาม หรือการกระทำใดที่ผิดหรือชั่วร้าย ส่วนใหญ่จะมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรหรือตีพิมพ์เป็นจรรยาบรรณของสมาคมวิชาชีพ

ลิวลี คิริโล (2534 : 191) ได้สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณดังนี้ คือ

1. ช่วยควบคุมมาตรฐานประกันคุณภาพ และปริมาณที่ถูกต้องในการผลิตและการค้า ผลผลิตและบริการจากการประกอบวิชาชีพนั้น

2. ช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้ผลิตและผู้ค้า ให้มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม
เป็นต้น

3. ส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้ผลิต เช่น ให้มีเมตตา กรุณา ซื่อสัตย์ สุจริต สามัคคี
เป็นต้น

4. ส่งเสริมมาตรฐาน คุณภาพและปริมาณที่ดีมีคุณค่าและเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับและรู้จักเชื่อถือ

5. ช่วยลดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาคดโกง ฉ้อฉล การเอาเปรียบ เห็นแก่ตัว ใจแคบ และไม่ยอมเสีย

สละ

สหภาพพยาบาลนานาชาติ (The International Council of Nurses) นำจรรยาบรรณวิชาชีพของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยมาปรับปรุงเป็นจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลทั่วไป ซึ่งสาระสำคัญได้แปลเป็นภาษาไทย โดย ลิวลี คิริโล มีรายละเอียดดังนี้ (ลิวลี คิริโล. 2528 : 131 - 138)

1. พยาบาลพึงให้การพยาบาลแก่มนุษยชาติ ด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีและความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยไม่จำกัดในเรื่องสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้ป่วยหรือสภาพของปัญหา ด้านสุขภาพอนามัยของผู้ป่วย

2. พยาบาลพึงเคารพสิทธิส่วนตัวของผู้ป่วยด้วยการรักษาเรื่องราวของผู้ป่วยไว้เป็นความลับ

3. พยาบาลพึงให้ความปกป้องคุ้มครองแก่ผู้ป่วย สังคม ในกรณีที่ความปลอดภัยทางด้านสุขภาพอนามัย ถูกกระทบกระเทือนจากการกระทำที่อาจเกิดจากความไม่รู้ การขาดศีลธรรมหรือการกระทำที่ผิดกฎหมายของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

4. พยาบาลมีหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยแต่ละราย

5. พยาบาลพึงดำรงไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถในการพยาบาล

6. พยาบาลพึงตัดสินใจด้วยความถี่ถ้วนใช้ปัญญาและข้อมูลอื่น ๆ อย่างเพียงพอเป็นหลักการในการที่จะขอคำปรึกษาหารือ การยอมรับหน้าที่ความผิดชอบ รวมตลอดถึงการมอบหมายหน้าที่ให้แก่ผู้อื่นปฏิบัติแทน

7. พยาบาลพึงมีส่วนร่วม และสนับสนุนในกิจกรรมที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางความรู้ทางวิชาชีพ

8. พยาบาลพึงมีส่วนร่วมและสนับสนุนในการพัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานของการพยาบาล

9. พยาบาลพึงมีส่วนร่วมในการที่จะกำหนดและดำรงรักษาไว้ซึ่งสถานภาพของการปฏิบัติการพยาบาลที่มี

คุณภาพสูง

10. พยาบาลพึงมีส่วนร่วมในการที่จะปกป้องคุ้มครองสังคมจากข้อมูลหรือความเข้าใจที่ผิดและดำรงรักษาไว้ซึ่งความสามัคคีของวิชาชีพ

11. พยาบาลพึงร่วมมือกับสมาชิกของวิชาชีพทางด้านสุขภาพอนามัยและบุคคลอื่น ๆ ในสังคม เพื่อส่งเสริมชุมชน และสนองต่อความต้องการทางด้านสุขภาพอนามัยของสังคม

วิชาชีพการพยาบาลของประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมเป็นอย่างยิ่ง และด้วยความตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยจึงประกาศใช้จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2528 เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อประชาชน

1. ประกอบวิชาชีพด้วยความมีสติ ตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
2. ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคตามสิทธิมนุษยชน โดยไม่คำนึงถึง เชื้อชาติ ศาสนา และสถานภาพของบุคคล
3. ละเว้นการปฏิบัติที่มีอคติและการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน
4. พึงเก็บรักษาเรื่องส่วนตัวของผู้รับบริการไว้เป็นความลับ เว้นแต่ด้วยความยินยอมของผู้รับหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมาย
5. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการวินิจฉัยและการแก้ไขปัญหาสุขภาพอนามัยอย่างเหมาะสมแก่สภาพของบุคคลครอบครัว และชุมชน

6. พึงป้องกันภัยอันตรายอันจะมีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อสังคมและประเทศชาติ

1. พึงประกอบกิจแห่งวิชาชีพให้สอดคล้องกับนโยบายอันยังประโยชน์แก่สาธารณสุข
2. พึงรับผิดชอบร่วมกับประชาชน ในการริเริ่มสนับสนุนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดสันติสุขและยกระดับคุณภาพชีวิต
3. พึงอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ
4. พึงประกอบวิชาชีพโดยมุ่งส่งเสริมความมั่นคงของชาติ ศาสนา และสถาบันกษัตริย์

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อวิชาชีพ

1. พึงตระหนักและถือปฏิบัติในหน้าที่ความรับผิดชอบตามหลักการแห่งวิชาชีพการพยาบาล
2. พัฒนาความรู้และวิธีปฏิบัติให้ได้มาตรฐานแห่งวิชาชีพ
3. พึงศรัทธา สนับสนุนและให้ความร่วมมือในกิจกรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาล

4. พึ่งสร้างและดำรงไว้ซึ่งสิทธิอันชอบธรรมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล

5. พึ่งเผยแพร่ชื่อเสียงและคุณค่าแห่งวิชาชีพให้ปรากฏแก่สังคม

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพอื่น

1. ให้เกียรติ เคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้ร่วมวิชาชีพ

2. เห็นคุณค่าและยกย่องผู้มีความรู้ ความสามารถในการศาสตร์

3. พึ่งรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานทั้งภายในและภายนอกวิชาชีพ

4. ยอมรับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ และชักนำให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควร

5. พึ่งอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติการกิจอันชอบธรรม

6. ละเว้นการส่งเสริมหรือปกป้องผู้ประพฤติผิด เพื่อผลประโยชน์แห่งตนหรือผู้กระทำการนั้น ๆ

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อตนเอง

1. ประพฤติตนและประกอบกิจแห่งวิชาชีพโดยถูกต้องตามกฎหมาย

2. ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

3. ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการประกอบกิจแห่งวิชาชีพและส่วนตัว

4. ใฝ่รู้ พัฒนาแนวคิดให้กว้างและยอมรับการเปลี่ยนแปลง

5. ประกอบกิจแห่งวิชาชีพด้วยความเต็มใจและเต็มกำลังความสามารถ

6. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมีสติ รอบรู้ เชื่อมั่น และมีวิจารณ์ญาณอันรอบคอบ

จรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล ของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือก

ปฏิบัติการพยาบาล เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งทางจริยธรรม ซึ่งพยาบาลอาจพบปัญหาทางจริยธรรมได้ทุกวัน และเป็นสิ่งที่พยาบาลต้องเลือกตัดสินใจในสิ่งที่เหมาะสม

ในปัจจุบัน พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ.2528 มาตรา 8 ให้มีสภาการพยาบาล โดยที่สภาการพยาบาลมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและผดุงครรภ์ ให้ถูกต้องตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์

2. ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และความก้าวหน้าในวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและผดุงครรภ์

3. ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก

4. ช่วยเหลือแนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษแก่ประชาชน และองค์กรอื่น ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการพยาบาล การผดุงครรภ์ และการสาธารณสุข

5. ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับปัญหาการพยาบาล การผดุงครรภ์และการสาธารณสุข

6. เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์หรือการพยาบาลและผดุงครรภ์ในประเทศไทย

7. ผดุงความเป็นธรรมและส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

โดยพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสภาการพยาบาล ได้ออกข้อบังคับว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การรักษাজริยธรรมแห่งวิชาชีพ การพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ. 2530 ยกตัวอย่างมาตราที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

ตามมาตรา 32 ได้ควบคุมการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ต้องรักษাজริยธรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับของการพยาบาล และมาตรา 33-34 ได้ระบุวิธีดำเนินการ และการลงโทษต่อผู้ถูกกล่าวหาว่าประพฤติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพ (ราชกิจจานุเบกษา. 2528 : 29)

แม้ว่าจรรยาบรรณซึ่งสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยได้กำหนดขึ้นไว้นี้ยังไม่ได้แพร่หลายไปสู่ผู้ประกอบวิชาชีพอย่างทั่วถึงก็ตาม แต่สาระและหลักการต่าง ๆ ที่สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยระบุไว้ในจรรยาบรรณวิชาชีพนั้น ได้ถูกสอดแทรกในหลักสูตรการศึกษาพยาบาล และกำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับของผู้ประกอบวิชาชีพโดยทั่วไป รวมทั้งเป็นหลักการที่บุคคลในสังคมทั่ว ๆ ไปยึดถือเป็นปทัสถานในการประพฤติปฏิบัติ อย่างไรก็ตามจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลซึ่งได้กำหนดขึ้นโดยสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยนั้น ได้เรียบเรียงหลักการและเนื้อหาไว้อย่างมีระบบ เหมาะแก่สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลทุกคนจะมีไว้เป็นสมบัติและเป็นเครื่องเตือนใจให้ประพฤติปฏิบัติเยี่ยงผู้ให้บริการแก่สังคมในระดับวิชาชีพอย่างแท้จริง ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพจึงควรได้ยึดถือเป็นหลักในการให้บริการที่เป็นทั้งองค์กรทางกฎหมาย คือสภาการพยาบาลที่ทำหน้าที่ควบคุม ส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และมีองค์กรการพยาบาลที่เป็นทั้งองค์กรทางกฎหมาย คือสภาการพยาบาลที่ทำหน้าที่ควบคุม ส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ และมีองค์กรสนับสนุนที่ไม่มีอำนาจทางกฎหมาย คือ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ซึ่งมีหน้าที่เป็นศูนย์กลางที่รวบรวมความคิดเห็นแลกเปลี่ยนวิชาความรู้ทางการพยาบาลในแง่มุมต่าง ๆ ตลอดจนด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องในอันที่จะให้เป็นประโยชน์ต่อมวลสมาชิก และวิชาชีพการพยาบาล โดยทั้งสององค์กรจะมีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมกันและกันในอันที่จะพัฒนาวิชาชีพการพยาบาล ให้บริการที่มีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับของสังคม จะเห็นได้ว่าจรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดไว้นั้นมีประโยชน์ต่อผู้ประกอบวิชาชีพ เป็นมาตรฐานสำหรับพฤติกรรมของการพยาบาล และใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติการพยาบาลเมื่อมีปัญหา หรือข้อขัดแย้งทางจริยธรรมเกิดขึ้น ดังนั้น ในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลแต่ละคน จะสามารถนำข้อบัญญัติต่าง ๆ เหล่านั้นมาเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ และเลือกพฤติกรรมที่จะแสดงได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (Thompson. 1981 : 12) การตัดสินใจทางจริยธรรมเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ ด้วยการให้การศึกษอย่างต่อเนื่อง ความรู้เกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา จะทำให้

เกิดตระหนักในจริยธรรมและมีผลให้เกิดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมขึ้น ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการปฏิบัติ การพยาบาลในวิชาชีพการพยาบาล

4. คุณลักษณะจริยธรรมสำหรับพยาบาล

จากจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลฉบับสากลและฉบับประเทศไทย ชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะทางจริย ธรรมหลายประการได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความเสียสละ ความเคารพในความ เป็นมนุษย์ของผู้อื่นและมีมนุษยสัมพันธ์ดี ในพระไตรปิฎกได้กล่าวถึงเครื่องประดับที่พยาบาลพึงมีได้แก่ ใบหน้าอัน ยิ้มแย้มแจ่มใส มีไมตรีจิต ใจมั่นคง เทียงธรรม มีความสามารถและขยันในกรณียกิจ (พระไตรปิฎก อังจาก สุตทิพ บุญญาณภาพ. 2522 : 63) นอกจากนั้นยังต้องมีความอ่อนหวานในการปฏิสันถาร

ลออ หุตางกูร (2526 : 60 - 98) กล่าวถึงคุณลักษณะทางจริยธรรมของพยาบาลควรประกอบด้วย ความ รับผิดชอบ ความมีมโนธรรมประจำใจ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น ความเคารพในสิทธิมนุษยชน มี บุคลิกภาพและวุฒิภาวะที่เจริญเต็มที่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บริหารและผู้ร่วมงาน ปฏิบัติธรรมภาะในการ พยาบาลด้วยความสำนึกในหน้าที่

พรทิพย์ บุญพวง (2527 : 10 - 11) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับพยาบาล 9 ด้าน คือ ความรับ รับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความเมตตากรุณา ความสุภาพอ่อนโยน ความเคารพในความเป็นมนุษย์ของ ผู้อื่น ความอดทน ความมีระเบียบวินัยและความร่วมมือและรู้จักสามัคคี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธิติมา จำปรัตน์ (2533 : 46 - 47) ที่ได้สรุปคุณลักษณะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับพยาบาลไว้ 9 ด้าน เช่นเดียวกัน ในด้าน งานวิจัยของอาภา โลจายะ (2535: 20) ได้ศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลชาวไทยตามความคิด เห็นของผู้บริหารการพยาบาลและอาจารย์พยาบาล โดยได้ศึกษาคุณลักษณะจริยธรรมด้านต่างๆ ของนักศึกษา พยาบาลที่คล้ายคลึงกัน คือ ความมีระเบียบวินัย ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อสัตย์ เมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความอดทน ร่วมมือและรู้จักสามัคคี และด้านความเสียสละและรตนา ทอง สวัสดิ์ (2531 : 1) เน้นคุณธรรมของวิชาชีพพยาบาลว่าต้องเสียสละและมีเมตตากรุณา

รัชนิวรรณ ชูสถาน (2531: 86-87)เปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักศึกษาพยาบาลที่ทำกิจ กรรมเสริมหลักสูตรต่างกัน ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง กลุ่มตัวอย่าง 218 คน โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ความเสียสละ ความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความอดทน ผลปรากฏว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านบำเพ็ญประโยชน์ สามารถเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคี และความซื่อสัตย์เพิ่มมากขึ้น ส่วนกิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและบันเทิง ส่งเสริมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละมากขึ้น

แต่กิจกรรมด้านองค์การนักศึกษาจะมีผลให้นักศึกษามีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละและมีระเบียบวินัยลดลง

ผู้วิจัยได้ทดลองสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง เกี่ยวกับคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า อาจารย์พยาบาลให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลรวม 9 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความอดทน

ดังนั้นคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษากิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ในงานวิจัยครั้งนี้ได้พิจารณาและรวบรวมจากพฤติกรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพในจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล ผู้ทรงคุณวุฒิ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง รวม 9 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความอดทน

5. ความสัมพันธ์ของจริยธรรมกับหลักสูตรและกิจกรรมนักศึกษาพยาบาล

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว จะเห็นได้ว่าจริยธรรมเป็นหลักการของความประพฤติที่ถูกต้องดีงามตามค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคม ดังนั้นจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลจึงเป็นสิ่งสำคัญในการให้บริการแก่สังคม แต่การที่ผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลจะมีจริยธรรมมากหรือน้อยนั้น ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับกรอบเลี้ยงดู หรือพื้นฐานความสัมพันธ์ในครอบครัว และการสอดแทรกจริยธรรมพื้นฐานในโรงเรียน นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลจะต้องได้รับการเสริมสร้างจริยธรรมในวิชาชีพ เมื่อเข้าสู่สถาบันการศึกษาพยาบาลซึ่งจะพบว่าปรัชญาการศึกษาหรือคุณสมบัติของบัณฑิตพยาบาลนั้นประกอบด้วยความรู้ความสามารถทางการพยาบาล ร่วมกับการมีคุณธรรม จริยธรรมในการประกอบวิชาชีพพยาบาล ในขณะที่เป็นนักศึกษาพยาบาลจะได้รับการถ่ายทอดคุณลักษณะทางจริยธรรมนั้น ๆ จากอาจารย์พยาบาลในฐานะที่เป็นตัวแบบ และจากการเรียนการสอน รวมถึงการเข้าร่วมในกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์พยาบาลจะประสบความสำเร็จในการปลูกฝังจริยธรรมให้นักศึกษาได้นั้น จะต้องเข้าใจและรับรู้แนวทางจากหลักสูตรที่เน้นหรือกำหนดคุณลักษณะทางจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพในด้านใดบ้าง อาจารย์พยาบาลที่ไม่ศึกษาหลักสูตรอาจจะไม่ทราบว่าหลักสูตรนั้นต้องการ

ส่งเสริมจริยธรรมด้านใดบ้าง ทำให้ไม่สามารถสร้างเสริมหรือสอดแทรกจริยธรรมแก่นักศึกษาพยาบาลได้อย่างเหมาะสม และตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วรรณวิไล จันทราภา (2525 : 50) กล่าวว่า นักศึกษาพยาบาลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตได้นั้นจะต้องรู้จักการเรียนรู้ในการเข้าสังคม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เมตตากรุณา มีความเสียสละ ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตน มีจริยธรรม คุณธรรมสูง และการที่จะส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรมได้นั้น จะต้องมีการผสมผสานกันระหว่างกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของวิชัย ราษฎร์ศิริ ที่ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนในหลักสูตรและเสริมหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้กับผู้เรียน เพื่อสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้ เฉพาะกิจกรรมในหลักสูตร หรือกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถบันดาลให้หลักสูตร บรรลุเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ได้ (วิชัย ราษฎร์ศิริ. 2522 : 123)

การส่งเสริมจริยธรรมในสถานศึกษาเป็นการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรให้ผสมกลมกลืนกัน เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้พัฒนาบุคลิกภาพ อุปนิสัย พฤติกรรม และคุณธรรมไปในแนวทางที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายของการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติและตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ นั้น ผู้ดำเนินกิจการสถานศึกษาประกอบด้วย หัวหน้าหรือผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่และบุคคลอื่น ๆ ในสถานศึกษานั้น ตลอดจนนักเรียน นักศึกษาเองด้วยการที่จะจัดดำเนินการต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ควรหาวิธีทำให้ทุกฝ่ายในสถานศึกษาได้ทราบว่าจะทำอะไร อย่างไร เพื่อทุกคนทุกฝ่ายจะได้ร่วมกันดำเนินการไปสู่เป้าหมายนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ โครงการส่งเสริมจริยธรรม เป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยในเรื่องนี้ได้ สถานศึกษาทุกแห่งควรมีโครงการส่งเสริมจริยธรรมของตนไว้ให้แน่นอน เพื่อทุกคนทุกฝ่ายในสถานศึกษาจะได้ทราบและร่วมกันดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

โครงการส่งเสริมจริยธรรมในสถานศึกษา แบ่งได้เป็น 4 ประเภท ตามลักษณะการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2532 : 22 - 23) คือ

1. โครงการการอบรมสั่งสอนจริยธรรมโดยตรง เป็นโครงการจัดการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เป็นครั้งคราวและจัดเป็นกิจวัตรทุกวัน ทุกสัปดาห์ ทุกเดือน ทุกภาคเรียน หรือตามจังหวะเวลาที่เหมาะสม เช่น โครงการสอนจริยศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ โครงการอบรมหน้าเสาธง โครงการสวดมนต์แปลหน้าเสาธง โครงการข่าวสารข้อคิด 5 นาที โครงการมองเห็นตนเอง โครงการทำสมาธิวันละ 5 นาที โครงการโฮมรูม โครงการฝึกมารยาทในห้องประชุม โครงการฟังบรรยายพิเศษ โครงการสวดมนต์และอบรมจริยธรรมในวันธรรมสวนะ โครงการอบรมเพื่อส่งเสริมจริยศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ฯลฯ

2. โครงการสอดแทรกจริยธรรมในการสอน เป็นโครงการที่จัดไว้สำหรับครูอาจารย์ได้นำไปใช้ในการสอน และการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการมองเห็นสอดแทรกในการสอนวิชาต่าง ๆ หรือในการอบรมหน้าเสาธง โครงการฝึกสติสอดแทรกในการสอนที่เกี่ยวกับจริยศึกษา โครงการแผ่เมตตาสอดแทรกในการสอนวิชาต่างๆ

โครงการทำวัตรสวดมนต์ แปลเป็นภาษาไทยสวดแทรกในการสอนวิชาเกี่ยวกับจริยศึกษา โครงการแสดงละคร-จินตลีลา สวดแทรกจริยศึกษาในการสอน โครงการทำสมาธิภาวนาสวดแทรกในการสอนวิชาต่าง ๆ โครงการเพลงธรรมะสวดแทรกในการสอนหรือออกอากาศในเวลาหยุดพัก โครงการปวารณาตนให้ผู้อื่นตักเตือนได้สวดแทรกในการสอนทุกวิชา ฯลฯ

3. โครงการจัดกิจกรรมทางจริยธรรม เป็นโครงการจัดจริยธรรมในสถานศึกษาที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะในสถานศึกษา ตัวอย่างโครงการจัดกิจกรรมทางจริยธรรมในสถานศึกษาได้แก่ โครงการสักระและสวดตีวรัชนหรือบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

4. โครงการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 14 - 15) ได้เสนอแนะในการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมไว้ สรุปได้ดังนี้ จัดให้ร้องเพลงชาติ สวดมนต์หรือประกอบพิธีทางศาสนาที่ตนนับถือเป็นประจำในตอนเช้าทุกวันแล้วให้ยืนสงบแผ่เมตตา จัดบริเวณและห้องเรียน ให้สะอาดเป็นระเบียบ ควรมีภาพหรือรูปปั้นของบุคคลสำคัญของชาติ ภาพพระพุทธเจ้าหรือรูปสัญลักษณ์ทางศาสนาที่นับถือติดตั้งไว้ในที่เหมาะสม นิมนต์พระสงฆ์หรือเชิญผู้มีความรู้ทางศาสนาบรรยายหรือฝึกสมาธิ มีป้ายคติธรรมแขวนหรือติดในที่ต่าง ๆ ภายในบริเวณสถานศึกษา ปรับปรุงสถานที่ให้เป็นที่มีบรรยากาศดีอยู่เสมอ จัดห้องฝึกสมาธิหรือห้องจริยธรรม และปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่น ภายในบริเวณสถานศึกษาพร้อมติดป้ายบอกชื่อต้นไม้พร้อมทั้งคติธรรมไว้ด้วย

แต่เนื่องจากในหลักสูตรพยาบาล การจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ด้านจริยธรรมยังกระจัดกระจายในปริมาณและคุณภาพที่บ่งชี้ไม่ได้ชัดเจน ขาดความเป็นระบบระเบียบ (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 2533: 11) ดังนั้นในการปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรมให้กับนักศึกษาพยาบาลนั้น จึงควรกระทำโดยการสอนสวดแทรกจริยธรรม และการจัดกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งนักวิชาการส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า กิจกรรมนักศึกษานั้น นอกจากจะพัฒนาทางด้านร่างกายแล้วยังเป็นส่วนหนึ่งของการเสริมสร้างและพัฒนาจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา ซึ่งคุณลักษณะทางด้านจิตใจที่ต้องการให้พัฒนาขึ้นในนักศึกษา คือ การมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีวินัยในตนเอง รู้จักประมาณตน มีศีลธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม (รุ่ง พูลสวัสดิ์, ม.ป.ป.) นอกจากนี้กิจกรรมนักศึกษายังช่วยขัดเกลาความประพฤติของนักศึกษาโดยกระบวนการทางสังคม เพื่อให้นักศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักปรับตัว และกระทำตนให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ ซึ่งคุณลักษณะทางจริยธรรมที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมนักศึกษาเหล่านี้ จะเป็นพื้นฐานในการบริการให้แก่สังคมในฐานะพยาบาลวิชาชีพต่อไป

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรสาธารณสุขสาขาการพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข สถาบันจึงตระหนักดีว่า ภารกิจหลักของสถาบันคือ การจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และเล็งเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้

เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษายาบาลเกิดจิตสำนึกและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นนักศึกษายาบาลที่ดี และนำไปสู่การเป็นยาบาลที่ดีออกไปสู่สังคมต่อไป ดังที่จอห์น ดิวอี้ นักการศึกษาที่สำคัญ และเป็นบุคคลแรกที่วางรากฐานการศึกษาจริยธรรมขึ้น มีความเห็นว่า สถาบันการศึกษาจะต้องรับผิดชอบต่อการศึกษายาบาลควบคู่ไปกับการให้ความรู้ ซึ่งถือเป็นหน้าที่โดยตรงของสถาบันที่จะต้องเป็นแหล่งสร้างจริยธรรม และเตรียมผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (John Dewey. 1968 : 349 - 350) โดยเฉพาะนักศึกษายาบาลจะต้องมีคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ คือ “ความรู้คู่ความดี” ซึ่งจะต้องสร้างและพัฒนาอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดรูปธรรมที่ชัดเจนเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากที่สุด การสร้างเสริมและพัฒนาจริยธรรมแก่นักศึกษา วิธีการหนึ่ง คือ การจัดโครงการหรือกิจกรรมในสถาบันอย่างต่อเนื่อง ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน (ชนพร ดีจงเจริญ. 2537 : 8)

6. กิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคุณสมบัติ เสริมสร้างบุคลิกภาพและสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา กิจกรรมในหลักสูตรหรือกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถบันดาลให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ได้ การเรียนกับการทำกิจกรรมนักศึกษาเป็นสิ่งที่สามารถเสริมความรู้แก่ผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น โดยการศึกษาทฤษฎี ความรู้จากตำรา ส่วนการทำกิจกรรมเป็นการศึกษาจากภาคปฏิบัติ ซึ่งทั้งสองเป็นกระบวนการศึกษา ที่ค่อนข้างจะสมบูรณ์แบบของมนุษย์ เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจในภาระหน้าที่ อันจะนำไปสู่การเป็นผู้มีประโยชน์ต่อสังคม และเป็นคนดีต่อไปในอนาคต (สุชาติ ศรีสวัสดิ์. 2528 : 23-27)

ความหมายของกิจกรรม

กองนโยบายและแผนงานเยาวชน (2525 : 3) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ว่าเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยนักเรียน นิสิต และนักศึกษา สมควรที่จะเข้าร่วมดำเนินการเองและหรือร่วมกิจกรรมโดยความเห็นชอบและสนับสนุนของคณาจารย์ และไม่มีการให้หน่วยกิตหรือคะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับบัพพวงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525: 15) ที่กล่าวว่ากิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมประกอบหรือนอกหลักสูตรทั้งหลาย ที่ให้การศึกษากับนักเรียนนอกห้องเรียน จัดขึ้นโดยนักเรียนสมควรที่จะเข้าเรียนและดำเนินการเอง และหรือร่วมกิจกรรม โดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์ และไม่มีการให้คะแนนใดๆ อันจะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

ไพโรจน์ นาคสุวรรณ และวันนอร์ มะทา (2528 : 65) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียน และนอกเหนือจากหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดให้เรียนในเวลาเรียนปกติ ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง และด้วยความช่วยเหลือเอื้ออำนวยความสะดวกของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่าง บรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

รุ่ง พูลสวัสดิ์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษา นิสิต เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการโดยนิสิตนักศึกษา มีอาจารย์ที่ปรึกษา และมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้คอยดูแลและรับผิดชอบ

ตามพจนานุกรมของ กู๊ด (Good. 1973 : 564) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่นักเรียนสมัครใจเข้าร่วมดำเนินการเองโดยความเห็นชอบและสนับสนุนของคณาจารย์ และอยู่ภายใต้การควบคุมของสถาบันการศึกษา
2. จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ ให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความสามารถและความสามารถ รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตของนักเรียนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
3. จัดขึ้นโดยไม่กำหนดให้มีหน่วยกิตหรือคะแนนและสิทธิที่ได้จะไม่ถือว่าสำเร็จการศึกษา
4. มีบรรยากาศเป็นกันเองยิ่งกว่าในโรงเรียน

จากความหมายที่มีผู้ให้ไว้พอสรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่นักศึกษาสนใจและสมัครใจเข้าร่วมดำเนินการเอง และหรือร่วมกิจกรรมโดยได้รับความสนับสนุนและเห็นชอบจากคณาจารย์และอยู่ภายใต้การควบคุมของสถาบันการศึกษา

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ดังนี้ คือ “สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาจัดกิจกรรมนิสิต นักศึกษาในฐานะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ ส่งเสริมพละกาย ปลูกฝังคุณธรรม และพัฒนาบุคลิกภาพ อันพึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษา เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีความเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ” ดังนั้นจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2534 : 36-37) โดยทั่วไปไว้ดังนี้

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่นิสิต นักศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นิสิต นักศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เพิ่มประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ แก่นิสิต นักศึกษา
4. เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ
5. เพื่อส่งเสริมพละกายและพัฒนาบุคลิกภาพ
6. เพื่อส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถานศึกษา

ส่วน เฟรดเดอริก (Frederick. 1959 : 202) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นการเตรียมตัวนักเรียนสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
2. เพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเอง
3. เพื่อให้รู้จักวิธีการทำงานร่วมกัน
4. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
5. เพื่อให้สำนึกในการปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนต่าง ๆ
6. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียน
7. เพื่อส่งเสริมแรงขับที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษา
8. เพื่อพัฒนาความสามัคคีในโรงเรียน

จากวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียนนั้น จะเห็นได้ว่ากิจกรรมนิสิต นักศึกษา เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณสมบัติ เสริมสร้างบุคลิกภาพและสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนิสิต นักศึกษา นอกเหนือจากการฟังคำบรรยายในชั้นเรียน เพื่อที่จะทำให้นิสิตนักศึกษาสำเร็จเป็นบัณฑิตที่พร้อมไปด้วยความรู้ ความสามารถ มีวิจรรย์ญาณ เสียสละต่อส่วนรวม มีคุณธรรมและสุขภาพพลานามัยแข็งแรง

ประเภทของกิจกรรมนักศึกษา

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 345) แบ่งประเภทของกิจกรรมนักศึกษาเป็น 13 ประเภท ดังนี้ คือ

1. กิจกรรมเกี่ยวกับการปกครอง
2. ชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมงานอดิเรก ชมรมวรรณศิลป์ เป็นต้น
3. ชมรมกีฬา การแข่งขันกีฬา
4. ดนตรี
5. การละคร
6. การทำวารสาร จุลสาร
7. การโต้วาที
8. ชมรม หรือชุมนุมที่นักเรียนเข้าเป็นสมาชิก
9. การประชุม
10. การประชุม
11. ชมรมทางสังคม
12. กิจกรรมโฮมรูม (Home Room)
13. พิธีให้ปริญญา ประกาศนียบัตร

นอร์เลส (Knowles. 1970 : 7) แบ่งประเภทของกิจกรรมไว้ 5 ประเภท คือ

1. สโมสรนักศึกษา
2. กีฬา
 - 2.1 กีฬาภายในมหาวิทยาลัย
 - 2.2 กีฬาภายนอกมหาวิทยาลัย
3. กิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม
4. องค์การนักศึกษา
5. การติดต่อสัมพันธ์กับท้องถิ่น

บอชแมน (Baughman. 1969 : 185-201) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมที่สถาบันการศึกษาควรตั้งขึ้น 10 ประเภทได้แก่

1. สภานักเรียน
2. ชุมนุม หรือ ชมรม
3. กิจกรรมการพิมพ์ เช่น จัดทำหนังสือรุ่น หนังสือพิมพ์ หรือเอกสารตามเทศกาลในบางโอกาส
4. การสอนนิเทศการทางศิลปะ
5. การแสดงละคร
6. การแสดงดนตรี
7. การทัศนอาจร
8. การกีฬา หรือกรีฑา
9. การประชุม เช่น การอภิปราย การสัมมนา การแสดงปาฐกถา
10. การสังคมสงเคราะห์

วิธีการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ประดับ นิลพงา (2524: 25) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. ในการจัดกิจกรรมนั้น ควรให้ผู้เรียนมีอิสระในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ
2. สถาบันการศึกษาควรจัดให้มีการแนะแนวแก่ผู้เรียนเป็นอย่างดี เกี่ยวกับการเลือกกิจกรรมที่เข้าร่วม และการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมตามความสามารถ ความสนใจ และความเหมาะสมอื่น ๆ
3. โครงการจัดกิจกรรมควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย
4. สมาชิกของกิจกรรมควรเป็นผู้เรียนในสถาบันการศึกษานั้น ๆ

5. ในการปฏิบัติงาน ครูจะต้องตระหนักว่าการจัดกิจกรรมนั้น จะมุ่งช่วยการพัฒนาตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. การจัดกิจกรรมควรจะมีค่าสำคัญเท่ากับการจัดการเรียนการสอน
7. โครงการจัดกิจกรรมควรเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษาและสภาพของสังคม
8. การจัดงบประมาณสำหรับการจัดทำ ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละประเภท
9. การจัดกิจกรรมควรจะสอดคล้องกับบทเรียนในชั้นเรียน
10. อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมต้องมีการเตรียมให้พร้อมเพียงพอ
11. สถานศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือในการจัดทำกิจกรรม
12. ควรมีการจัดการแนะนำและควบคุมในการใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมอย่างละเอียดรอบคอบ
13. ควรยอมรับให้สังคมภายนอกเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือการจัดกิจกรรมบางกิจกรรมตามความ

เหมาะสม

14. ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อสำรวจดูผลการดำเนินงาน
 15. การจัดกิจกรรมต้องมีกติกา มีระเบียบข้อบังคับเป็นแนวทางในการดำเนินงาน
- ไพโรจน์ นาคสุวรรณ และ วันนอร์ มะทา (2528: 75-77) กล่าวถึง หลักการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้

ดังนี้

1. กิจกรรมที่จัดขึ้นควรเกิดจากความริเริ่มของนักศึกษา
2. คำนึงถึงความสนใจและความสามารถของนักศึกษาเป็นจุดเริ่มต้น
3. มีคณะกรรมการดำเนินงานอย่างมีระเบียบแบบแผน
4. มีครูอาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา
5. มีการเสนอผลงานให้ปรากฏเด่นชัดขณะจัดทำ
6. เป็นงานที่ฝึกความเสียสละเพื่อส่วนรวม แต่ในขณะเดียวกันก็เพื่อพัฒนาตัวบุคคลด้วย
7. เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพการเรียน และส่งเสริมพัฒนาการของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ตามจุด

มุ่งหมายของการศึกษา

ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา โดย การดำเนินการร่วมกันทั้งผู้บริหาร ครูอาจารย์ และนักศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางที่จะช่วยผู้ดำเนินงานให้มีหลักในการทำงาน และเป็นการกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน
2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา จะประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา คณะครูอาจารย์ และนักศึกษา ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีบทบาทแตกต่างกันไปดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นผู้ที่มีบทบาทในการพิจารณาความจำเป็นคุณประโยชน์ที่ได้รับ ตลอดจนการเตรียมบุคลากรที่เข้ามาเกี่ยวข้อง วิลเลียมสัน (ริวทอง ล้อทอง. 2535 : 35 อ้างอิงมาจาก Williamson. 1975) ได้เสนอหน้าที่ของผู้บริหารกิจการนิสิต นักศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

- กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมและกิจการของนิสิต นักศึกษา
- กำหนดแผนงาน โครงการ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต นักศึกษา
- กำหนดตัวบุคคลที่จะดำเนินการในฝ่ายกิจการและกิจการนิสิต นักศึกษา
- กำหนดงานและความรับผิดชอบในฝ่ายกิจการและกิจการนิสิต นักศึกษา
- ทำหน้าที่ประสานงาน ประสานประโยชน์ของนิสิต นักศึกษา
- ควบคุม กำกับ ดูแล และให้บริการ งานกิจกรรมของนิสิต นักศึกษา
- ปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา นิสิต นักศึกษา
- จัดและแสวงหางบประมาณเพื่อขยายงานองค์การนิสิต นักศึกษา

2.2 อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นบุคคลที่จะช่วยให้แนวทางการจัดกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาด้วย วิลเลียม (ริวทอง ล้อทอง. 2535 : 35 อ้างอิงมาจาก William. 1978) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาที่พึงประสงค์ไว้ดังนี้

2.2.1 มีความกระตือรือร้นและสนใจกิจกรรมนักศึกษาอย่างแท้จริง เต็มใจสละเวลาและกำลังกาย เพื่อช่วยงานด้านกิจกรรมนักศึกษาอย่างเต็มความสามารถ

2.2.2 จะต้องรู้ลึกว่า องค์การนักศึกษา และชมรมกิจกรรมต่าง ๆ สามารถจะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ทางการศึกษาของนักศึกษาอย่างเต็มความสามารถ

2.2.3 จะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาหรืองานของชมรมที่ตนเข้าร่วมอย่างแท้จริง

2.2.4 จะต้องมีความสนใจในการแก้ปัญหานักศึกษาเป็นรายบุคคลให้มากที่สุด

2.2.5 จะต้องคำนึงถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่เสมอ เพื่อหาทางแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะแก่นิสิตนักศึกษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ส่วนในประเทศไทยได้มีการจัดสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิต นักศึกษา ซึ่งจัดโดยทบวงมหาวิทยาลัยได้สรุปคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้ คือ กล้าเผชิญปัญหาเฉพาะหน้าและสามารถแก้ปัญหาได้ทันที่ที่ต้องให้ความสุขุมรอบคอบ ต้องมีความละเอียดอ่อน มีจิตวิทยาสูง ต้องมีวิธีปฏิบัติด้วยความยืดหยุ่น และพยายามหาทางออกให้นิสิตนักศึกษาอย่างเหมาะสม

อาจารย์ที่ปรึกษาจะมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงานและโครงการต่าง ๆ ที่นักศึกษาจัดทำขึ้น รวมถึงการประเมินผลกิจกรรมนั้น ๆ นอกจากนี้ยังจะต้องช่วยจัดหาเงินทุนในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาด้วย

2.3 คณะครู อาจารย์ บุคคลเหล่านั้นจะต้องเข้าใจวัตถุประสงค์และคุณประโยชน์รวมถึงการช่วยส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยทางอ้อม เช่น การเสนอแนวคิดที่ถูกต้องแก่นักศึกษาในการเลือกประเภทของกิจกรรมที่ควรเข้าร่วม ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมและยับยั้งในกรณีที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมมากเกินไปจนอาจเกิดผลเสียต่อการเรียน

2.4 นักศึกษา ในการจัดกิจกรรมนักศึกษานั้น นักศึกษาจะต้องเป็นผู้ดำเนินการและเข้าร่วมในกิจกรรม ดังนั้นนักศึกษาจะต้องเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเอง จะต้องมีความรับผิดชอบขณะเดียวกันนักศึกษาจะต้องรู้จักแบ่งเวลา สำหรับทางด้านวิชาการและสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากการพิจารณาความสำเร็จของการจัดกิจกรรมนักศึกษานั้น จะต้องพิจารณาถึงสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของผู้จัดทำด้วย ถ้าผู้ดำเนินงานกิจกรรมประสบความล้มเหลวในการเรียนควรถือว่า การจัดกิจกรรมนั้นไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์ (ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และ วันนอร์ มะทา. 2528: 47)

3. การวางแผนสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษา ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้วางนโยบายในเรื่องนี้อย่างชัดเจน และแบ่งความรับผิดชอบไปตามสายงานที่กำหนดไว้ ในการวางแผนนั้นจะต้องครอบคลุมถึงการเตรียมบุคลากรสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนถึงการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้กิจกรรมนักศึกษาดำเนินไปได้ด้วยความคล่องตัว ในบางสถานศึกษาอาจไม่มีการจัดสรรงบประมาณให้ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องช่วยให้คำแนะนำในการจัดหาเงินมาใช้ในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งมีหลายวิธีด้วยกัน เช่น การเก็บค่าสมัครเป็นสมาชิก การเก็บรายได้จากการจัดการแสดงจากการขายของ ขายบัตรทัศนอาจร หรือจากเงินบริจาคคณะครู อาจารย์ หรือศิษย์เก่า เป็นต้น

4. การควบคุมการจัดกิจกรรมนักศึกษา ผู้บริหารควรมอบหมายงานนี้ให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อจะควบคุมการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ป้องกันปัญหาและความผิดพลาดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังต้องควบคุมทางการเงินซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาอาจจะเป็นเพียงผู้ตรวจตราและให้คำแนะนำเพื่อป้องกันการใช้จ่ายเงินอย่างผิดวัตถุประสงค์และความไม่สุจริตที่อาจเกิดขึ้น ส่วนการควบคุมการใช้สถานที่ อุปกรณ์ และการควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมของนักศึกษานั้นก็เป็นความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมนักศึกษาด้วยเช่นกัน

5. การประเมินผลกิจกรรมนักศึกษา การประเมินผลเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายเพื่อที่จะได้ทราบว่า แผนงานหรือโครงการที่วางไว้นั้นบรรลุผลสำเร็จเพียงใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา (2528 : 47) ได้เสนอเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อการประเมินผลโดยการตั้งคำถามดังต่อไปนี้

- กิจกรรมเป็นที่สนใจของผู้เรียนในระดับนั้นหรือไม่
- กลุ่มคนในสถานศึกษามีความเข้าใจเรื่องกิจกรรมนั้นเพียงใด
- กิจกรรมนั้นจะสร้างเสริมการเรียนการสอนหรือไม่

- กิจกรรมนั้นจะสามารถช่วยทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความเข้าใจในสิ่งซึ่งเป็นหลักฐานเพียงใด

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม

มีผู้สนใจเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในหลายด้าน ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

วิเชียร รักการ (2522 : 78) ศึกษาพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทอาสาสมัคร จะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่า นิสิตที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลของรายงานการวิจัยทำให้ทราบว่า การทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นแนวทางหนึ่ง ที่สามารถส่งเสริมจริยธรรมของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สันหัต สัตยายุทธ์ (2528: 23) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี ในโรงเรียนประถมศึกษาในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะส่งเสริมให้นักเรียนมีลักษณะของความเป็นพลเมืองดี ดังนี้ คือ มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ละอายและเกรงกลัวต่อการประพฤติดี มีความขยันหมั่นเพียร เสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย มีความภูมิใจในความเป็นไทย เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

กิริติ ศรีวิเชียร เป็นอีกผู้หนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ และได้กล่าวถึงพัฒนาการบุคลิกภาพของอีริก อีริกสัน (Erick Erikson) ในขั้นที่ 5 และขั้นที่ 6 ซึ่งอยู่ในระหว่างอายุ 12-25 ปี อีริกสันเชื่อว่า บุคคลในวัยนี้เป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง ถ้าเขาสามารถวิเคราะห์และหาเอกลักษณ์ของตนเองได้ก็จะสามารถแสดงบทบาทได้อย่างถูกต้อง เมื่อเขาค้นพบความสนใจของตนเอง เขาก็จะทำกิจกรรมบางอย่างที่สามารถพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาได้อย่างไม่น่าเชื่อ เช่น การจัดทัศนศึกษา การกีฬา หรือการบำเพ็ญประโยชน์ (กิริติ ศรีวิเชียร. 2524 : 29-31)

พาณี ปริษานนท์ และคนอื่น (2527 : 9-10) พบว่ากิจกรรมนักศึกษาที่ควรจัดเพื่อให้นักศึกษาได้เลือกตามความสนใจและตามความเหมาะสมของตนเองได้แก่ กิจกรรมวิชาการ กีฬา ศิลปวัฒนธรรม บำเพ็ญประโยชน์ นันทนาการและการเมือง

ทรงศักดิ์ ปุคละนันท์ (2527 : 130) ได้ศึกษากิจกรรมนักศึกษาที่สัมพันธ์กับการจัดอันดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพบว่ากิจกรรมนักศึกษาที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ค่อนข้างมาก รองลงมาได้แก่ ด้านความสามารถทางวิชาการ ส่วนคุณลักษณะของครูด้านคุณธรรมและความประพฤติเป็นด้านที่สังคมต้องการให้ครูมีมาก และมีการเสนอให้วิทยาลัยครูได้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่จะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะของครูด้านคุณธรรมและความประพฤติในด้านนี้ให้มากที่สุด

รัชนิวรรณ ชูสถาน (2531: 111) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างกัน พบว่า นักศึกษาที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะมีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเห็นได้ชัด

จะเห็นว่าการปลูกฝังจริยธรรมสำหรับนักศึกษาพยาบาลนั้น กระทำได้โดยการสอดแทรกไปในการจัดกิจกรรมนักศึกษา การสร้างบรรยากาศและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการส่งเสริมศีลธรรมแก่นักศึกษาในทางอ้อมแล้ว (สุมน อมรวิวัฒน์. 2532 : 11)

8. เทคนิคเดลฟาย

วิวัฒนาการของเทคนิคเดลฟาย

ในปี พ.ศ. 2495 มีการค้นพบเทคนิคเดลฟาย โดยกองทัพอากาศอเมริกาและถูกปิดเป็นความลับจนในปี พ.ศ. 2503 เฮลเมอร์ และดัลกี (Helmer and Dalkey) นักวิจัยบริษัทแรนด์ (Rand Corporation) ได้นำเทคนิคเดลฟายมาใช้ในการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และทั้งคู่ได้เขียนบทความเรื่อง “การทดลองประยุกต์ใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้เชี่ยวชาญ” (An Experimental Application of the Delphi Method to the Use of Experts) ลงในวารสาร Management Science ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 เดือนเมษายน 2506 ซึ่งเป็นผลทำให้เทคนิคเดลฟายได้รับความนิยมและยอมรับอย่างแพร่หลาย ปี พ.ศ. 2515 ได้มีการสำรวจพบว่า มีผู้ทำการศึกษาและวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายประมาณ 1,000 เรื่อง (ประยูร ศรีประสาธน์. 2523 : 30)

ความหมายของเทคนิคเดลฟาย

ราสพ์ (Rasp. 1973 : 29) ได้ให้ความหมายของเทคนิคเดลฟายว่า เป็นเทคนิคของการรวบรวม การพิจารณาตัดสินที่มุ่งเพื่อเอาชนะจุดอ่อนของการตัดสินใจแต่เดิมที่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ หรือความคิดเห็นของกลุ่มหรือมติที่ประชุม

เฮลเมอร์ และเรสเซอร์ (เกษม บุญอ่อน. 2522 : 26 อ้างอิงมาจาก Helmer and Rescher. 1959 : 25) ได้ให้ความหมายของเทคนิคเดลฟายว่า เป็นโครงการที่จัดทำอย่างละเอียดรอบคอบในการที่สอบถามบุคคล โดยใช้แบบสอบถาม ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลและความคิดเห็นกลับมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจ และสร้างความเป็นเอกฉันท์ในเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในอนาคต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเวลา ปริมาณและสภาพการณ์ที่ต้องการจะให้เป็น

ส่วน อินโนเทค (INNOTECH. 1983 : 2) กล่าวว่า เทคนิคเดลฟายคือ กระบวนการวิธีการของการสำรวจ และประเมินความคิดเห็นของบุคคล โดยการให้ตอบชุดของแบบสอบถาม แทนการประชุมพบปะหารือกัน เป็นวิธีการที่มีความเป็นปรนัยในเรื่องต่อไปนี้คือ

1. สำรวจแบบประเมินความต้องการ ความปรารถนา และความคิดเห็นที่มีลักษณะของวิธีการทางวิทยาศาสตร์

2. จัดลำดับความต้องการ ความปรารถนาและความคิดเห็น

3. กำหนดระดับความสอดคล้องของความต้องการ ความปรารถนา และความคิดเห็นเหล่านั้น

นอกจากนี้ สมบูรณ์ ดันยะ (2524 : 10) กล่าวว่า เทคนิคเดลฟายคือ การพยายามรวบรวมความคิดเห็นที่กระจัดกระจายของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้มีความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างมีระบบเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการตัดสินใจหรือลงสรุปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จากความหมายที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิคเดลฟาย คือกระบวนการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินใจหรือสร้างความเป็นเอกฉันท์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และวิธีการของเทคนิคเดลฟายเป็นวิธีหนึ่งที่มีความเป็นปรนัย

ลักษณะของเทคนิคเดลฟาย

เทคนิคเดลฟาย เป็นวิธีการวิจัยประเภทหนึ่ง เพราะข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อเท็จจริง (Fact) มีความเชื่อถือได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และวิธีการที่ใช้ก็มีความเป็นวิทยาศาสตร์ ซึ่ง วันทนี ชูศิลป์ (2525 : 44) ได้กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ดังนี้คือ

1. เป็นการวิจัยที่อาศัยวิธีการระดมความคิดเห็นจากกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ต้องการศึกษา
2. เป็นการวิจัยที่ใช้ได้เหมาะสมกับการทำนายหรือวิเคราะห์ปรากฏการณ์ต่าง ๆ
3. ผู้เชี่ยวชาญจะแสดงความคิดเห็นตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความคิดเห็นของผู้อื่น ทั้งนี้เพราะในขณะแสดงความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไม่มีโอกาสเผชิญหน้ากับผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ เลย เนื่องจากการแสดงความคิดเห็นใช้วิธีการเขียนตอบลงในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปให้ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะไม่ทราบว่าใครเป็นผู้เชี่ยวชาญบ้าง
4. การรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญนั้น จะต้องให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นซ้ำกันหลายครั้ง โดยเว้นช่วงระยะเวลาตอบแต่ละครั้งให้เหมาะสม เพื่อให้ได้ความเห็นที่แน่นอนโดยทั่วไปนิยมให้ตอบ 2-4 รอบ
5. ผู้วิจัยจะใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากการตอบของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละครั้ง โดยทั่วไปมักใช้มัธยฐาน (Median) และส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Interquartile Range)

ขั้นตอนการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

1. การพิจารณาหัวข้อปัญหาที่จะศึกษา

เทคนิคเดลฟายเป็นวิธีการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแรกเริ่มของการค้นพบการวิจัยโดยเทคนิคเดลฟาย จะใช้เทคนิคเดลฟายในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แต่ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า เทคนิคเดลฟายสามารถนำไปใช้ในการศึกษาปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน เช่น ทางด้านการศึกษา สาธารณสุข วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอื่น ๆ และปัญหาที่เหมาะสมสำหรับเทคนิคเดลฟายไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคต แต่อาจเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันก็ได้ ดังเช่น ลินสโตน และทูรอฟ (Linstone and Turoff, 1975 : 4) กล่าวว่า เทคนิคเดลฟาย สามารถใช้ในเรื่องต่อไปนี้คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ในปัจจุบันหรืออดีตที่ยังไม่มีข้อมูลถูกต้อง การสำรวจ การวางแผนชุมชนหรือชนบท การจัดลำดับค่านิยมของบุคคล การศึกษารูปแบบที่เหมาะสมเหล่านี้ เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเลือกหัวข้อการวิจัยโดยเทคนิคเดลฟายอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการทำนายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต การสำรวจ การวางแผน การจัดลำดับค่านิยม และการศึกษารูปแบบที่เหมาะสม

2. การเลือกผู้เชี่ยวชาญ

เนื่องจากเทคนิคเดลฟายเป็นกระบวนการศึกษาวิจัยโดยการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญจึงเป็นสิ่งสำคัญในการวิจัยโดยเทคนิคเดลฟาย สมบูรณ์ ดันยะ (2524 : 67 อ้างอิงมาจาก Pill, 1971) ได้แสดงความคิดเห็นว่าผู้เชี่ยวชาญจะหมายถึงถึงทุกคนซึ่งสามารถให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการได้ ดังนั้นในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยโดยเทคนิคเดลฟายนี้ ผู้วิจัยจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่าบุคคลนั้นมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ต้องการศึกษามากน้อยเพียงใด หรือพิจารณาว่าบุคคลนั้นสามารถที่จะให้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของการวิจัยหรือไม่

2.1 วิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญ

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2528 : 52) ได้เสนอวิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญไว้ดังนี้คือ

2.1.1 การสำรวจความคิดเห็นของบุคคลอื่น อันได้แก่ การให้ผู้อื่นได้ลงมติหรือแสดงความคิดเห็นว่าใครบ้างที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ บุคคลที่จะให้ความเห็นได้คือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพในสาขานั้น ๆ

2.1.2 การสำรวจความเห็นจากบุคคลสำคัญในวิชาชีพนั้น ๆ (Key Information) เป็นวิธีการของการสำรวจผู้เชี่ยวชาญโดยอาศัยข้อมูลและความรู้จากบุคคลสำคัญในสาขานั้นๆ ให้ระบุรายชื่อของบุคคลที่เห็นว่ามีอำนาจในเรื่งดังกล่าว วิธีการนี้คือ การสำรวจผู้เชี่ยวชาญนั่นเอง

2.2 จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ในการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายนั้น จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่จะเข้าร่วมโครงการนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้เชี่ยวชาญ ถ้ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นเอกพันธ์สูง จะใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10-15 คน แต่ถ้าผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นเอกพันธ์ต่ำก็อาจต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญมากกว่า 30 คน จะได้รับความเชื่อมั่นสูง แต่ผลจากการวิจัยพบว่า ถ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยทั่วไป หากมีจำนวนตั้งแต่ 17 คน ขึ้นไปแล้ว อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะมีน้อย (เกษม บุญอ่อน. 2522 : 27 - 28)

แมคมิลแลน (เกษม บุญอ่อน. 2522 : 27 - 28 อ้างอิงจาก Mcmillan. 1971) ได้เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยและค่าการเปลี่ยนแปลงของความคลาดเคลื่อน ในการประชุมประจำปีของ California Junior College Association เมื่อปี พ.ศ. 2524 ซึ่งผลของการวิจัยดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้เชี่ยวชาญ และการลดลงของความคลาดเคลื่อน

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
1 - 5	1.20 - 0.70	0.50
5 - 9	0.70 - 0.58	0.12
9 - 13	0.58 - 0.54	0.04
13 - 17	0.54 - 0.50	0.04
17 - 21	0.50 - 0.48	0.02
21 - 25	0.48 - 0.46	0.02
25 - 29	0.46 - 0.44	0.02

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า เมื่อใช้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป ค่าของความคลาดเคลื่อน และค่าความคลาดเคลื่อนลดลง จะลดลงในอัตราที่คงที่ ดังนั้นจึงจะสรุปได้ว่า การวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายควรจะใช้ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 17 คนขึ้นไป

โดยปกติการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายจะเป็นการใช้แบบสอบถาม ถามผู้เชี่ยวชาญ 4 รอบ แต่ในบางกรณีอาจใช้แบบสอบถามเพียงสองหรือสามรอบเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าแบบสอบถามฉบับแรกเริ่มด้วยการให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญลงมติหรือจัดอันดับความสำคัญ และเมื่อแบบสอบถามฉบับที่สองหรือสาม พบว่าคำตอบของผู้เชี่ยวชาญไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก หรือพบว่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ แคบมากแล้ว การวิจัยก็ยุติได้ (วัน เดชพิชัย. 2527 : 126 อ้างอิงมาจาก Kohtbantau. 1978 : 28 - 30)

งานวิจัยที่ใช้เทคนิคเดลฟาย

หลังจากเทคนิคเดลฟายได้แพร่หลายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 เป็นต้นมาก็ปรากฏว่า ได้มีผู้นำเทคนิคเดลฟายนี้ไปใช้อย่างมากมาย ดังเช่น

รอสแมน และบันนิง (ลำเพา เอี่ยมสำอองค์. 2532 : 44 อ้างอิงมาจาก Rossman and Bunning. 1978) ได้ใช้เทคนิคเดลฟายในการกำหนดความสามารถด้านความรู้ และทักษะของนักการศึกษาผู้ใหญ่ของประเทศสหรัฐอเมริกา

สำหรับในประเทศไทยได้มีงานวิจัยที่ใช้เทคนิคเดลฟายเช่น สมบูรณ์ ตันยะ (2524) ได้ใช้ในการประเมินหลักสูตรการฝึกอบรมครูประจำการเพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพทางด้านการสอนของครูประถมศึกษา และ วันเดชพิชัย (2527) ได้ใช้ในการหาเกณฑ์การประเมินโครงการการจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 2 ส่วนสมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2528) ได้ใช้ในการหาเกณฑ์เพื่อสร้างชุดฝึกอบรมทางไกล เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพเกี่ยวกับการประเมินโครงการของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และนิคม ดังคะภิกพ (2528) ได้ใช้ในการพัฒนารูปแบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามของนิสิตครูสาขามัธยมศึกษา นอกจากนี้ ไพฑูรย์ โพธิสาร (2529) ใช้ในการสร้างแผนพัฒนาบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และทวี ถาวร (2529) ได้ใช้ในการสร้างรูปแบบการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรฝ่ายธุรการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในด้านงานแนะแนว ลำเพา เอี่ยมสำอองค์ (2532) ได้ใช้เทคนิคเดลฟายศึกษาทัศนะในการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา เตือนใจ แวงงาม (2532) ใช้ศึกษารูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ และภมร พรหมณ์แก้ว (2536) ใช้ศึกษารูปแบบการจัดดำเนินงานฝึกอบรมบุคลากรเพื่อพัฒนาจริยธรรมนักศึกษาวิทยาลัยครู สาขาวิชาการศึกษา นอกจากนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี ได้ศึกษารูปแบบโรงพยาบาลเพื่อจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลโดยใช้เทคนิคเดลฟายเช่นเดียวกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญ

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ ตามหลักวิชาการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมหรือมีประสบการณ์ในการบริหารหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ตลอดจนเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของนักศึกษา
2. เป็นบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาที่ผู้วิจัยต้องการได้
3. เป็นบุคคลที่มีความยินดีและเต็มใจให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม หรือแสดงความคิดเห็นจนกว่าการวิจัยจะสิ้นสุดลง
4. เป็นผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษา 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิทยาลัยพยาบาล และฝ่ายสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ โดยมีข้อพิจารณาคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตามสถาบันการศึกษาดังนี้

ฝ่ายวิทยาลัยพยาบาล จำนวน 11 คน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล ผู้วิจัยได้เลือกผู้เชี่ยวชาญจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง 14 แห่ง โดยสำรวจความคิดเห็นผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล และอาจารย์พยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง พบว่า ผู้เชี่ยวชาญในระดับผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลที่มีคุณสมบัติตรงตามกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยกำหนดไว้คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ มีประสบการณ์ในการกำหนดนโยบายและหรือเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมจำนวน 5 คน
2. อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ที่ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษา โดยสุ่มแบบเจาะจง เพราะนโยบายและภาระงานของอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากมีการกำหนดนโยบายร่วมกัน และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จำนวน 4 คน
3. คณะอนุกรรมการฝ่ายส่งเสริมจริยธรรม สภาการพยาบาล เนื่องจากสภาการพยาบาลมีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดและควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นจากคณะกรรมการสภาการพยาบาลเกี่ยวกับบุคคลที่มีความชำนาญในเรื่องการส่งเสริมจริยธรรม พบว่าประธานและเลขานุการคณะ

อนุกรรมการฝ่ายส่งเสริมจริยธรรม จะทำหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการและประสานงานในกิจกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เลือกผู้เชี่ยวชาญจากวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ ซึ่งทำหน้าที่ประธานและเลขานุการคณะอนุกรรมการฝ่ายส่งเสริมจริยธรรม จำนวน 2 คน

ฝ่ายสถาบันอุดมศึกษาอื่น

เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าการที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นคนดี ไม่จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมเฉพาะในวิทยาลัยพยาบาล เพราะการจัดกิจกรรมในระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ทำอย่างไรจะทำให้บัณฑิต นักศึกษาเป็นคนดี ดังนั้นเพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้มีความหลากหลายในกิจกรรมต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมจริยธรรมได้กว้างขึ้น โดยกำหนดผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ จำนวน 12 คนประกอบด้วย

1. ผู้บริหารและอาจารย์จากทบวงมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้สอบถามและสำรวจความเห็นจากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน พบว่าผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์คือเป็นผู้ที่ทำหน้าที่สอน หรือเขียนบทความ หรือเป็นวิทยากรเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับของบุคคลในวงการที่เกี่ยวข้องในด้านจริยธรรม จำนวน 9 คน

2. ผู้บริหารระดับหัวหน้าฝ่าย เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลทำหน้าที่ในการผลิตพยาบาล ผู้วิจัยมีความเห็นว่า วิชาชีพพยาบาลและวิชาชีพครู ควรจะมีคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นควรได้มีการพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ผลิตครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมได้อีกแนวทางหนึ่ง จึงได้ทำการสำรวจความเห็นของผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง และรองอธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ โดยเน้นหัวหน้าฝ่ายบุคลิกภาพของนักศึกษา หัวหน้าฝ่ายจริยธรรม และอาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านจริยธรรมของนักศึกษารวมจำนวน 3 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แสดงประเภทและจำนวนผู้เชี่ยวชาญดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงประเภทและจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ประเภท	จำนวนคน	หมายเหตุ
ฝ่ายวิทยาลัยพยาบาล		
1. ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	5	
2. อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	4	
3. คณะอนุกรรมการฝ่ายส่งเสริมจริยธรรม สภาการพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ	2	
ฝ่ายสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ		
1. ผู้บริหารและอาจารย์ทบวงมหาวิทยาลัย	9	
2. ผู้บริหารระดับหัวหน้าฝ่าย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	3	
	23	

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย เรื่อง กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง โดยใช้เทคนิคเดลฟาย มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยทำการศึกษาดำรง เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาและสำรวจกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลแต่ละด้านในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง แล้วทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ มาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

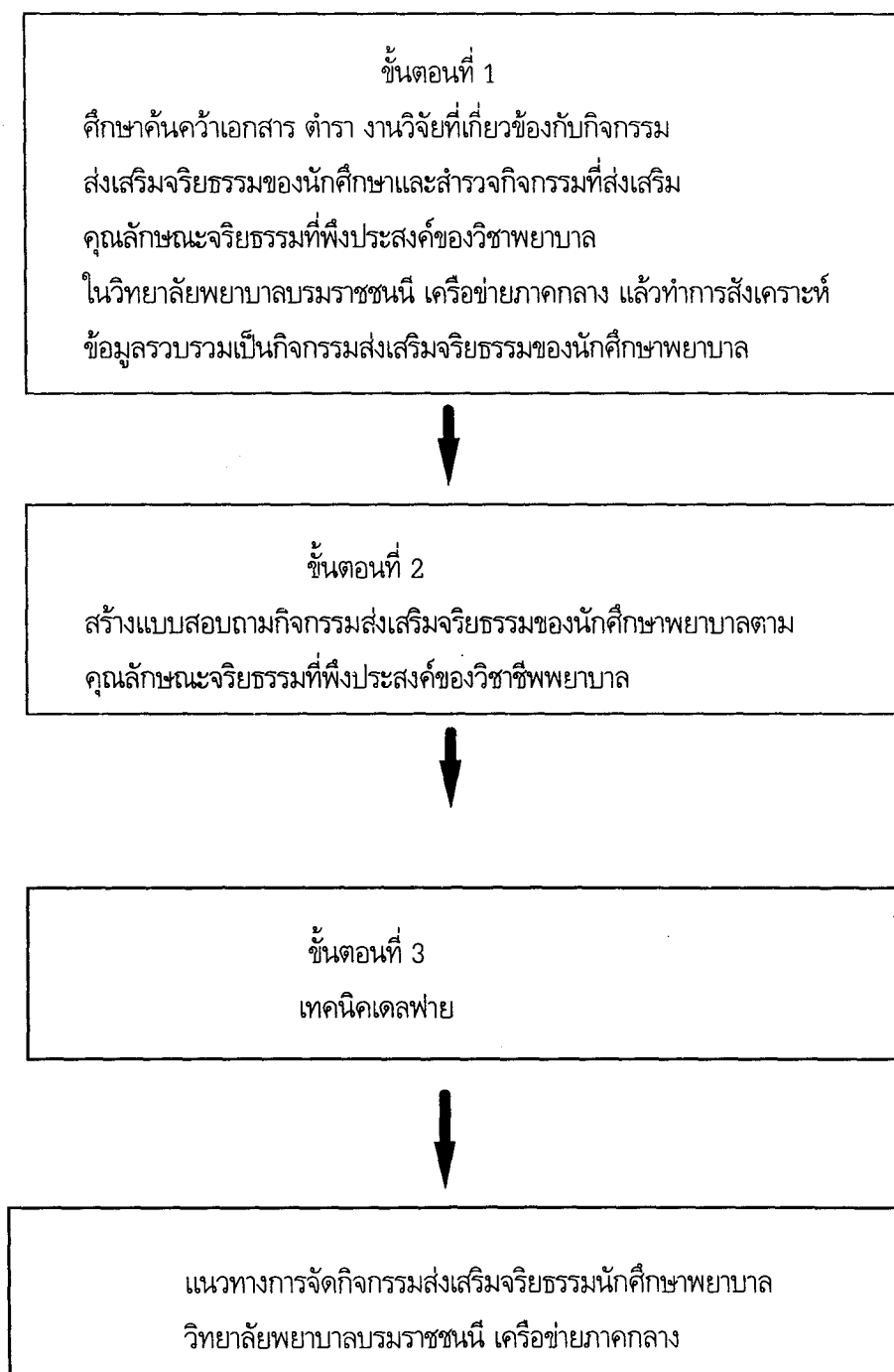
ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและการสำรวจ

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย คือ การสอบถามผู้เชี่ยวชาญ รวม 2 รอบ ดังนี้

รอบที่ 1 จัดทำบทสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการตอบคำถาม คำถามในรอบนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยขอให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความสำคัญพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ นำคำตอบในรอบที่ 1 ไปเป็นสาระในการสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2

รอบที่ 2 เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยนำคำถามในรอบที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่ากลางของคำตอบ (Median) และค่าความสอดคล้อง (Interquartile Range) แล้วนำไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้วยแบบสอบถามที่มีข้อความเหมือนกับที่ใช้ในรอบที่ 1 พร้อมแสดงคำมัญฐานของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 และตำแหน่งตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งค่าอินเตอร์ควอไทล์เร้นจ์ไว้ด้วยเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาคำตอบของตนอีกครั้งหนึ่ง หากผู้เชี่ยวชาญเห็นตำแหน่งคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นสอดคล้องกันนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของตน ก็สามารถเปลี่ยนแปลงหรือยืนยันความคิดเห็นเดิมของตนได้ การยืนยันความคิดเห็นของตนที่ไม่ตรงกับความคิดของกลุ่มนั้นได้เปิดโอกาสให้เจ้าของความคิดได้แสดงเหตุผลประกอบความคิดของตน ผู้เชี่ยวชาญที่มีได้ยืนยันคำตอบถือว่าเป็นการยอมรับและเห็นด้วยกับความคิดเห็นของกลุ่ม

ขั้นตอนสุดท้าย คือ นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 2 มาพัฒนาเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ที่เหมาะสมต่อไป

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการวิจัย เรื่อง กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง รวม 9 ด้าน ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความอดทน โดยแต่ละด้านจะครอบคลุมตั้งแต่ จุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผล เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 รอบ ดังนี้ คือ

รอบที่ 1 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด

รอบที่ 2 แบบสอบถามที่มีข้อความเหมือนรอบที่ 1 แต่แสดงคำถามพื้นฐาน พร้อมแสดงตำแหน่งตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล และค่าอินเตอร์ควอลิตี้เรลซึ่งได้จากการวิเคราะห์ในรอบที่ 1 ไว้ด้วย เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาคำตอบของตนอีกครั้งหนึ่ง หากผู้เชี่ยวชาญเห็นตำแหน่งคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นสอดคล้องกันนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของตน ก็สามารถเปลี่ยนแปลง หรือยืนยันความคิดเห็นเดิมของตนได้ การยืนยันความคิดเห็นของตนที่ไม่ตรงกับความคิดของกลุ่มนั้น เปิดโอกาสให้เจ้าของความคิดได้แสดงเหตุผลประกอบความคิดของตน ผู้เชี่ยวชาญที่มีได้ยืนยันคำตอบถือว่าเป็นการยอมรับและเห็นด้วยกับความคิดเห็นของกลุ่ม

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม และการสำรวจกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลแต่ละด้านในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง แล้วทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ที่มีผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนันทน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามไปแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
3. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับแบบสอบถามในรอบแรกจะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความสำคัญ

และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม จากนั้นนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามในรอบที่ 2 ต่อไป

4. สร้างแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 โดยแบบสอบถามในรอบนี้ มีลักษณะเหมือนกับแบบสอบถามในรอบที่ 1 แต่เพิ่มค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในรอบที่ 1

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปถามผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ซึ่งจะใช้การสอบถาม 2 รอบ โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง พร้อมมีการติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่วิธีการดำเนินการก่อนส่งข้อมูลจนขั้นตอนสุดท้ายในการเก็บข้อมูล ซึ่งมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

รอบที่ 1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความสำคัญและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม จากนั้นนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อใช้สอบถามผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 ต่อไป

รอบที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีลักษณะเหมือนกับแบบสอบถามในรอบที่ 1 แต่เพิ่มค่ามัธยฐาน และค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของแต่ละข้อคำถาม ซึ่งเป็นคำตอบของผู้เชี่ยวชาญรวมทั้งตำแหน่งคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่ได้ตอบไว้ในรอบที่ 1 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 ต่อจากนั้นจึงนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน และค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์อีกครั้งหนึ่ง

จากนั้นผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบในรอบที่ 2 นี้ไปพิจารณาเลือกคำตอบที่เหมาะสมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม โดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ค่ามัธยฐานของคำตอบเท่ากับหรือมากกว่า 3.51 ขึ้นไป เป็นค่าแสดงถึงความเหมาะสมมาก และค่ามัธยฐานของคำตอบเท่ากับหรือต่ำกว่า 3.50 ลงมา เป็นค่าแสดงถึงความเหมาะสมน้อย

สำหรับการพิจารณาความสอดคล้องกันของคำตอบนั้น ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เท่ากับหรือสูงกว่า 2.00 ถือว่ามีความสอดคล้องกันต่ำ

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองดังนี้

รอบที่ 1 ระหว่างปลายเดือนมกราคม -กลางเดือนกุมภาพันธ์ 2541

รอบที่ 2 ระหว่างปลายเดือนกุมภาพันธ์- ต้นเดือนมีนาคม 2541

วิธีการจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Interquartile Range)

1. ค่ามัธยฐาน การวิจัยครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญ 23 คน สำหรับสูตรที่ใช้ในการหาค่ามัธยฐาน (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2527 : 48)

$$Mdn = L + \left[\frac{\frac{N}{2} - F}{f} \right] i$$

เมื่อ	L	คือ	ขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของชั้นคะแนนที่มีมัธยฐานอยู่
	N	คือ	จำนวนข้อมูล
	F	คือ	ความถี่สะสมตั้งแต่คะแนนต่ำสุดถึงคะแนนก่อนชั้นที่มีมัธยฐานอยู่
	f	คือ	ความถี่สะสมในชั้นมัธยฐาน
	i	คือ	อันตรภาคชั้น

2. ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Interquartile Range) ใช้วิธีหาความสอดคล้องกันของคำตอบ โดยใช้สูตร (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2538 : 156) ดังนี้

$$I.R. = Q_3 - Q_1$$

Q_3 และ Q_1 หาได้จากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2527 : 65)

$$Q_x = L + i \left[\frac{\frac{NX}{4} - F}{f} \right]$$

Q_x	คือ	ค่าควอไทล์ที่ต้องการ
L	คือ	ขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของชั้นคะแนนที่ควอไทล์นั้นอยู่
i	คือ	อันตรภาคชั้น
N	คือ	จำนวนข้อมูล
X	คือ	ตำแหน่งควอไทล์ที่ต้องการ
F	คือ	ความถี่สะสมก่อนชั้นคะแนนที่ควอไทล์นั้นอยู่
f	คือ	ความถี่ของคะแนนที่ควอไทล์นั้นอยู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์คำตอบของ ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 รอบที่ 2 ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

1. จำนวนผู้เชี่ยวชาญในงานวิจัยนี้ มีจำนวน 23 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดมีดังนี้

2.1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

- 2.1.1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ จำนวน 2 คน
- 2.1.2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ศรีธัญญา จำนวน 2 คน
- 2.1.3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี บำราศนราดูล จำนวน 2 คน
- 2.1.4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช จำนวน 1 คน
- 2.1.5 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี จำนวน 2 คน

2.2 อนุกรรมการส่งเสริมจริยธรรม สภาการพยาบาล จำนวน 2 คน
จากวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

- 2.3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 1 คน
- 2.4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 3 คน
- 2.5 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 3 คน
- 2.6 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 2 คน
- 2.7 สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 คน

3. ผู้เชี่ยวชาญจำแนกตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้ดังนี้

- 3.1 เป็นผู้บริหารหรือเคยเป็นผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 2 คน
- 3.2 เป็นผู้บริหาร เป็นผู้สอน เขียนเอกสารการสอน เขียนตำรา เขียนบทความเกี่ยวกับจริยธรรม และเป็นวิทยากรในด้านจริยธรรม จำนวน 8 คน
- 3.3 เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 13 คน

4. ผู้เชี่ยวชาญจำแนกตามวุฒิการศึกษา ได้ดังนี้
- 4.1ปริญญาตรี จำนวน 3 คน
- 4.2ปริญญาโท จำนวน 17 คน

4.3 ปริญาเอก จำนวน 3 คน

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

การศึกษากิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ คือ

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์ตำรา เอกสาร งานวิจัย และการสำรวจกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาล เพื่อนำไปใช้ในการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี โดยใช้เทคนิคเดลฟาย สำหรับการวิเคราะห์ในตอนที่ 2 จะเสนอผลในลักษณะตาราง และอธิบายผลจากตารางโดยนำข้อมูลที่ศึกษาด้วยเทคนิคเดลฟาย รอบที่ 1 และรอบที่ 2 มาเปรียบเทียบกัน และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ด้วย (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2538 : 155 ; วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 8-10) ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้เปรียบเทียบกำหนดไว้ดังนี้

ค่ามัธยฐานของคำตอบเท่ากับหรือมากกว่า 3.51 ขึ้นไป เป็นค่าแสดงถึงความเหมาะสมมาก

ค่ามัธยฐานของคำตอบเท่ากับ หรือต่ำกว่า 3.50 ลงมา เป็นค่าแสดงถึงความเหมาะสมน้อย

ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของคำตอบเท่ากับหรือต่ำกว่า 1.99 เป็นค่าแสดงถึงความสอดคล้องมาก

ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของคำตอบเท่ากับหรือสูงกว่า 2.00 เป็นค่าแสดงถึงความสอดคล้องน้อย

ตอนที่ 1

ผลการสังเคราะห์ตำรา เอกสาร งานวิจัยและการสำรวจกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรม ที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง มีรายละเอียดครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ประกอบด้วย

1.1 จุดมุ่งหมาย ได้แก่

- 1.1.1 แสดงความประพฤติตามความเป็นจริงอย่างมีเหตุผล
- 1.1.2 ปลุกจิตสำนึกให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนให้มี

ความซื่อสัตย์สุจริต

1.2 กิจกรรมที่จัด ได้แก่

- 1.2.1 การอภิปรายกลุ่ม
- 1.2.2 การจัดสัปดาห์ความซื่อสัตย์
- 1.2.3 การจัดตั้งร้านค้าสโมสรนักศึกษา

1.3 การประเมินผล ได้แก่

- 1.3.1 ใช้แบบสังเกตและติดตามพฤติกรรมของนักศึกษา
- 1.3.2 ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัด
- 1.3.3 การตรวจผลงานที่นักศึกษาได้กระทำ

2. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา ประกอบด้วย

2.1 จุดมุ่งหมาย ได้แก่

- 2.1.1 ให้นักศึกษาช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาสด้วยความยินดี เต็มใจ เต็มกำลัง

ความสามารถ

- 2.1.2 วิเคราะห์ ตระหนักถึงคุณค่าการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และมีความสุข

2.2 กิจกรรมที่จัด ได้แก่

- 2.2.1 กิจกรรมบริจาคเงินหรือสิ่งของ
- 2.2.2 กิจกรรมเสียสละแรงกาย แรงใจ
- 2.2.3 การฝึกสมาธิแผ่เมตตา

2.3 การประเมินผล ได้แก่

- 2.3.1 ใช้แบบสังเกต การเข้าร่วมกิจกรรมและการปฏิบัติต่อผู้อื่น
- 2.3.2 ให้นักศึกษาเขียนประเมินสิ่งที่ได้รับจากการทำกิจกรรม

2.3.3 ใช้แบบวัดพฤติกรรมด้านความเมตตากรุณา

3. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

3.1 จุดมุ่งหมาย ได้แก่

3.1.1 ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบที่พึงมีต่อตนเองและผู้อื่น

3.1.2 วิเคราะห์การกระทำของตนเองในด้านความรับผิดชอบเมื่อทำงานกลุ่ม

3.1.3 แสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติด้านความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง

ผู้อื่น หรืองานที่ได้รับมอบหมาย

3.2 กิจกรรมที่จัด ได้แก่

3.2.1 เสริมสร้างความรับผิดชอบในการทำงาน

3.2.2 การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบดีเด่น ทั้งด้านวิชาการและด้าน

กิจกรรม

3.2.3 การพัฒนาการทำงานเป็นทีม เช่น งานสร้างสิ่งประดิษฐ์

3.3 การประเมินผล ได้แก่

3.3.1 ใช้แบบการสังเกตท่าทีและการอภิปรายความคิดเห็นของนักศึกษา

3.3.2 ใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้สึกล้วนตัวของนักศึกษาในสถาน

การณ์ที่เกิดความขัดแย้งกันของความรับผิดชอบตามบทบาทต่าง ๆ

3.3.3 ใช้แบบประเมินความรับผิดชอบของนักศึกษาที่พึงมีต่อตนเอง ผู้อื่น และ

งานที่มอบหมาย

4. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านสุภาพอ่อนโยน ประกอบด้วย

4.1 จุดมุ่งหมาย ได้แก่

4.1.1 วิเคราะห์จุดดี จุดด้อยของการแสดงออกและไม่แสดงออกด้านความสุภาพ

อ่อนโยน

4.1.2 มีการแสดงออกซึ่งกิริยามารยาทที่น่านวล รู้จักกาลเทศะ อ่อนน้อมถ่อม

ตน

4.1.3 มีการแสดงออกซึ่งการให้เกียรติยกย่องผู้อื่น

4.2 กิจกรรมที่จัด ได้แก่

4.2.1 การอบรมมารยาทความเป็นไทย

4.2.2 กิจกรรมวัฒนธรรมทางพฤติกรรมของนักศึกษา เช่น รับประทานอาหารพิถีพิถัน

สุภาพ

4.2.3 กิจกรรมที่แสดงถึงความกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ เช่น วันไหว้ครู

4.3 การประเมินผล ได้แก่

4.3.1 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรม

4.3.2 ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรม

5. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ประกอบด้วย

5.1 จุดมุ่งหมาย ได้แก่

5.1.1 วิเคราะห์ประโยชน์ของการมีระเบียบวินัยและโทษของการขาดระเบียบวินัย

5.1.2 มีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้

5.1.3 สามารถควบคุมความประพฤติตนเองตามมารยาทและศีลธรรมของสังคม

5.2 กิจกรรมที่จัด ได้แก่

5.2.1 การสร้างวินัยในตนเองด้วยพันธสัญญา

5.2.2 การจัดทำป้ายจริยธรรมความมีระเบียบวินัย

5.2.3 การสร้างวินัยด้วยการพัฒนาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อม

เช่น การจัดงานวันรณรงค์รักษาความสะอาด

5.3 การประเมินผล ได้แก่

5.3.1 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะร่วมกิจกรรม

5.3.2 ใช้แบบประเมินตนเองที่ได้จากการเรียนรู้ภายหลังทำกิจกรรม

6. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเสียสละ ประกอบด้วย

6.1 จุดมุ่งหมาย ได้แก่

6.1.1 สามารถแสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติ

ปัญญา

6.1.2 ค้นหาแนวทางการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

6.2 กิจกรรมที่จัด ได้แก่

6.2.1 เพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง

6.2.2 การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

6.2.3 การใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ความเสียสละ

6.3 การประเมินผล ได้แก่

6.3.1 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรม

6.3.2 ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาภายหลังทำกิจกรรม

7. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์ ประกอบด้วย

7.1 จุดมุ่งหมาย ได้แก่

7.1.1 สามารถเสนอแนวทางในการแสดงออกซึ่งความเคารพและยอมรับในเกียรติ

และศักดิ์ศรีของผู้อื่น

7.1.2 สามารถแสดงออกซึ่งความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

7.2 กิจกรรมที่จัด ได้แก่

7.2.1 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีโอกาสได้ฝึกทักษะการแสดงออกด้วยการเคารพและให้เกียรติผู้อื่น เช่น การออกหน่วยบริการชุมชนต่าง ๆ

7.2.2 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีวัฒนธรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา

7.2.3 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงความเคารพในสิทธิ และเสรีภาพของผู้อื่น เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่

7.3 การประเมินผล ได้แก่

7.3.1 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะร่วมกิจกรรม

7.3.2 ใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับแนวทางการแสดงออกในการเคารพในความเป็นมนุษย์ของผู้อื่นจากประสบการณ์ที่ได้รับ

8. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี ประกอบด้วย

8.1 จุดมุ่งหมาย ได้แก่

8.1.1 สามารถแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงานให้สำเร็จไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

8.1.2 ปลุกจิตสำนึกและกระตุ้นให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี

8.2 กิจกรรมที่จัด ได้แก่

8.2.1 การสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคี

8.2.2 การประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความสามัคคี

8.2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในเทศกาลที่สำคัญ

8.3 การประเมินผล ได้แก่

8.3.1 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรม

8.3.2 ใช้แบบประเมินความคิดเห็นจากการสัมมนา

8.3.3 จากผลสำเร็จของงาน

9. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความอดทน ประกอบด้วย

9.1 จุดมุ่งหมาย ได้แก่

9.1.1 สามารถแสดงออกซึ่งการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างสม่ำเสมอและเต็มความสามารถของตนเอง

9.1.2 ฝึกการใช้ความคิด เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้

9.2 กิจกรรมที่จัด ได้แก่

9.2.1 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อฝึกความอดทนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน

9.2.2 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง เช่น วันปลูกต้นไม้

9.2.3 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกการใช้ความคิดได้อย่างอิสระ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เช่น จุลสารประยุกต์

9.3 การประเมินผล ได้แก่

9.3.1 ใช้แบบสังเกตการแสดงออกขณะร่วมกิจกรรม

9.3.2 ใช้แบบประเมินความคิดเห็นในการปฏิบัติตนให้ประสบผลสำเร็จในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 2

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง มีดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ในรอบที่หนึ่งและรอบที่สอง

2. ผลการสังเคราะห์ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมจากแบบสอบถามปลายเปิดในแต่ละด้าน

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง แสดงในตาราง 3 - 11 ดังต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงคำมัยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	Mdn	IR	Mdn	IR
1. ด้านความซื่อสัตย์				
ข้อ 1 จุดมุ่งหมาย				
1. กระตุ้นให้นักศึกษาได้แสดงพฤติกรรมตามความเป็นจริงอย่างมีเหตุผล	4.06	0.67	4.10	0.44
2. ปลุกจิตสำนึกให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต				
กิจกรรมที่จัด				
ข้อ 2 กิจกรรมที่ 1 “การอภิปรายกลุ่ม”				
ให้นักศึกษาเล่าประสบการณ์จริงหรือยกสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์และไม่ซื่อสัตย์ที่เกิดจากตนเองหรือผู้อื่น จากหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือสื่อต่าง ๆ หลังจากนั้นให้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากกลุ่มโดยเน้นผลดีของการมีความซื่อสัตย์และการนำไปประยุกต์ใช้	4.15	0.96	4.30	1.00
ข้อ 3 กิจกรรมที่ 2 การจัด “สัปดาห์ความซื่อสัตย์”				
จัดสัปดาห์ “ความซื่อสัตย์” อย่างต่อเนื่องและเวลาที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีจิตสำนึกและเวลาที่ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยอาจมีกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรม เช่น	4.38	1.01	4.38	0.98
1. ประกาศเกียรติคุณนักศึกษาดีเด่นที่ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในด้านความซื่อสัตย์ อย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตรหรือตลอดปีการศึกษา เช่น ปฏิบัติตามเทคนิคการพยาบาลได้ถูกต้องทั้งต่อหน้าและลับหลัง ผู้นิเทศ หรือได้รับการยกย่องชมเชยจากบุคคลฝ่าย				

ตาราง 3 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
ต่าง ๆ				
2. มีพันธะสัญญาหรือคู่สัญญาร่วมกันระหว่าง อาจารย์และนักศึกษา หรือเพื่อนต่อเพื่อนในการที่จะ ร่วมกันประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นจริง เช่น จะไม่ พูดโกหก จะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น จะไม่เบียดบังผลประโยชน์ของผู้อื่น เพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเอง ฯลฯ				
3. อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมและคณะกรรมการ นักศึกษาร่วมกันกำหนดแนวการจัดทำป้ายนิเทศและ ข้อความในป้ายนิเทศที่ส่งเสริมจริยธรรมด้านความ ซื่อสัตย์ได้ทำตามอาคารเรียนต่าง ๆ เพื่อเป็นการ กระตุ้นเตือนความรู้สึกขึ้นในใจเสมอ ข้อความในป้าย นิเทศ ควรใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับวัยผู้ใหญ่ เช่น สุภาพดี คำพังเพย สำนวนไทยหรือพุทธภาษิต				
ข้อ 4 กิจกรรมที่ 3 จัดตั้ง “ร้านค้าโมสรนักศึกษา” มีการดำเนินการจัดตั้งร้านค้าโมสรนักศึกษา โดยคณะกรรมการนักศึกษาซึ่งอาจจัดให้มีการขาย ของตอนเย็นหลังเลิกเรียน หรือเวลาอื่น ๆ ตามความ เหมาะสม สรุปผลงานแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ทุกครั้ง และให้โอกาสคณะกรรมการตรวจสอบความ ถูกต้องนอกจากนั้นคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ควรจะได้ผลัดเปลี่ยนเป็นระยะและเมื่อฝึกอยู่ประจำ จนเป็นนิสัยจะทำให้เกิดการตระหนักในคุณค่าของ ความซื่อสัตย์ หรืออาจจัดในรูปแบบร้านค้าโมสร นักศึกษา ที่เป็นแบบนักศึกษาซื้อเองขายเองไม่ต้องมี คนขายใช้ระบบ Honour System เป็นการทดสอบ ด้านความซื่อสัตย์ ถ้าร้านค้าอยู่ได้แปลว่าสำเร็จ	3.31	1.33	3.31	1.33

ตาราง 3 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
ควรรักยกย่องชมเชยให้กำลังใจ เพื่อให้ นักศึกษารู้สึกว่า มีคุณค่าในตัวเอง และเห็นประโยชน์ในการทำเพื่อ สังคม				
ข้อ 5 การประเมินผล				
1. ใช้แบบการสังเกตและติดตามพฤติกรรมของนักศึกษา เกี่ยวกับ				
1.1 การร่วมกิจกรรม				
1.2 การปฏิบัติงาน				
1.3 การอภิปราย ร่วมแสดงความคิดเห็น	3.80	0.89	3.96	0.72
2. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรม ที่จัด				
3. ผลงานที่นักศึกษาได้กระทำ				

จากตาราง 3 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ไม่แตกต่างกัน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อคำถามมีค่าความเหมาะสมทุกข้อ ยกเว้นข้อ 4 การจัดตั้งร้านค้าสโมสร โดยข้อคำถามที่มีความเหมาะสมและค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (คือมีค่ามัธยฐานเท่ากับหรือมากกว่า 3.51 และค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.99) จำนวน 4 ข้อ แต่มีข้อคำถามที่เกี่ยวกับกิจกรรมการจัดตั้งร้านค้าสโมสรซึ่งมีค่าความเหมาะสมต่ำจำนวน 1 ข้อ

สำหรับค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 ที่สูงกว่ารอบที่ 1 มีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 1 จุดมุ่งหมาย ข้อ 2 การอภิปรายกลุ่ม ข้อ 5 การประเมินผลและค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 ที่เท่ากับรอบที่ 1 มีจำนวน 2 ข้อ ที่มีค่าความเหมาะสมสูง คือ ข้อ 3 การจัดลำดับความซื่อสัตย์ และมีค่าความเหมาะสมน้อยคือ ข้อ 4 การจัดตั้งร้านค้าสโมสร แสดงว่ากิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลด้านความซื่อสัตย์ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการจัดกระทำดังนี้ คือ จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงความประพฤติ ตามเป็นจริงอย่างมีเหตุผล และ ต้องจัดกิจกรรมให้สามารถปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษาเห็นความสำคัญและคุณค่าของความซื่อสัตย์ กิจกรรมที่ควรจัดได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม การจัด

สัปดาห์ความซื่อสัตย์ แต่ในด้านการจัดตั้งร้านค้าโมสร มีค่าความเหมาะสมน้อย ในด้านการประเมินผล อาจใช้แบบสังเกต และ ติดตามพฤติกรรมของนักศึกษาขณะเข้าร่วมกิจกรรม หรือ จากการอภิปรายร่วมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม และ การติดตามผลงานนักศึกษา

ตาราง 4 แสดงค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเมตตาการุณา

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
2. ด้านความเมตตาการุณา				
ข้อ 6 จุดมุ่งหมาย				
1. ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาสด้วยความยินดี เต็มใจ เต็มกำลังความสามารถ				
2. วิเคราะห์ ตระหนักถึงคุณค่าของการช่วยเหลือ ให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และมีความสุข	3.63	1.27	3.87	0.71
กิจกรรมที่จัด				
ข้อ 7 กิจกรรมที่ 1 “กิจกรรมการบริจาคเงินหรือสิ่งของ”				
เป็นการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดง ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ด้วยการบริจาค เงินหรือสิ่งของโดยมิได้มีการบังคับ เช่น				
1. โครงการจัดเลี้ยงอาหารกลางวันในสถาน สงเคราะห์ต่าง ๆ	4.38	0.98	4.38	0.98
2. โครงการมอบของแก่เด็กด้อยโอกาส				
3. โครงการช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ยาก				
4. ทำบุญใส่บาตรตามเทศกาลต่าง ๆ				
ข้อ 8 กิจกรรมที่ 2 “กิจกรรมการเสียสละแรงกาย แรงใจ”				
เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้แสดงความช่วยเหลือ ผู้อื่นด้วยแรงกายด้วยความเต็มใจ เมื่อเห็นผู้อื่นมีทุกข์ หรือเกิดความเดือดร้อน เช่น				
1. โครงการอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์	4.26	0.90	4.26	0.90
2. โครงการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท				
3. โครงการรักษาพยาบาลนอกสถานที่				
4. โครงการติดตามเยี่ยมผู้สูงอายุ				

ตาราง 4 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
5. โครงการช่วยงานการกุศลต่าง ๆ				
ข้อ 9 กิจกรรมที่ 3 “ฝึกสมาธิแผ่เมตตา”				
เป็นการฝึกสมาธิ ทำใจให้สงบ รู้จักการแผ่เมตตา เพื่อให้เกิดใจเป็นกุศล ย่อมนำมาซึ่งความมีใจเมตตา กรุณา อนุโมทนาในความดีงามที่ผู้อื่นได้กระทำความดี แต่สิ่งที่ยาม ควรฝึกเป็นประจำจนเป็นนิสัย	4.23	1.00	4.23	1.00
ข้อ 10 การประเมินผล				
1. ใช้แบบสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมและ การปฏิบัติผู้อื่น				
2. ให้นักศึกษาเขียนประเมินสิ่งที่ได้รับจากการ ทำกิจกรรม	4.06	1.76	4.20	1.08
3. ใช้แบบวัดพฤติกรรมด้านความเมตตากรุณา				

จากตาราง 4 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความเมตตากรุณา ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ไม่แตกต่างกัน และผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อคำถามมีค่าความเหมาะสม และค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ มีค่ามัธยฐานเท่ากับหรือมากกว่า 3.51 และค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.99 ทุกข้อ

สำหรับค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 สูงกว่า รอบที่ 1 มีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 6 จุดมุ่งหมาย ข้อ 10 การประเมินผล และค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 เท่ากับรอบที่ 1 มีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 7 กิจกรรมการบริจาคเงินหรือสิ่งของ ข้อ 8 กิจกรรมการเสียสละแรงกายแรงใจ ข้อ 9 กิจกรรมการฝึกสมาธิแผ่เมตตา และคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ด้านจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผลมีความสอดคล้องกันสูง แสดงว่า กิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลด้านความเมตตากรุณา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าควรกระทำดังนี้ คือ จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความยินดี เต็มใจ เต็มความสามารถ และสามารถที่จะวิเคราะห์ตระหนักถึงคุณค่าการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ และมีความสุข กิจกรรมที่ควรจัดได้แก่ กิจกรรมการบริจาคเงินหรือสิ่งของ กิจกรรมการเสียสละแรงกาย แรงใจ และการฝึกสมาธิแผ่เมตตา ในด้านการประเมินผล ควรได้มีการใช้แบบสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมและการปฏิบัติต่อผู้อื่น ให้นักศึกษาเขียนประเมินสิ่งที่ได้รับจากการทำกิจกรรม หรือใช้แบบวัดพฤติกรรมด้านความเมตตากรุณา

ตาราง 5 แสดงค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
3. ด้านความรับผิดชอบ				
ข้อ 11 จุดมุ่งหมาย				
1. ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบที่พึงมี ต่อตนเองและผู้อื่น	4.03	0.82	4.06	0.67
2. วิเคราะห์การกระทำของตนเองในด้านความ รับผิดชอบเมื่อทำงานกลุ่ม				
3. แสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง ผู้อื่นและงานที่ ได้รับมอบหมาย				
กิจกรรมที่จัด				
ข้อ 12 กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างความรับผิดชอบ ในการทำงาน”				
1. อาจารย์แบ่งนักศึกษาออกไปสำรวจความ สะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และข้อบกพร่อง ต่าง ๆ เกี่ยวกับความสะอาดในสถาบันทั้งที่หอพัก และห้องเรียนแล้วกลับมารายงาน	4.45	1.00	4.45	1.00
2. ร่วมกันสนทนาและอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้				
2.1 สิ่งที่คุณพบเห็นนั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร				
2.2 เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น				
2.3 ถ้าทุกคนละเลยหน้าที่ของตนจะเกิดความ เสียหายอย่างไร				
2.4 ทำอย่างไรห้องเรียนหรือหอพักจึงจะ สะอาด ระเบียบเรียบร้อยและสวยงามน่าอยู่อาศัย				
2.5 จะแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไร				
3. สรุปข้อตกลงเขียนเป็นตารางจากกิจกรรม				

ตาราง 5 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
และผู้รับผิดชอบปฏิบัติ ตลอดปีการศึกษา				
4. ตั้งคณะกรรมการติดตามผลงานตามตาราง				
ประเมินผลงานของนักศึกษาแต่ละวันและติชมเพื่อ				
แก้ไข				
5. ให้นักศึกษาสรุปแนวทางการปฏิบัติงาน เกี่ยว				
กับขั้นตอน วิธีการ อุปสรรค ผลดีของความรับ				
ผิดชอบและผลเสียที่ขาดความรับผิดชอบ				
6. อาจารย์และนักศึกษาร่วมอภิปรายและ				
วิเคราะห์ความรับผิดชอบของนักศึกษาที่มีต่อตนเอง				
และกลุ่ม				
ข้อ 13 กิจกรรมที่ 2 “การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความ				
รับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านวิชาการและด้านกิจกรรม”				
กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกนักศึกษาที่มีความ				
รับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านการเรียนและการเข้าร่วม	4.30	1.02	4.38	1.01
กิจกรรม เพื่อประกาศเกียรติคุณให้เป็นตัวอย่างที่ดี				
มีการมอบรางวัลและเกียรติบัตรให้เป็นขวัญและกำลังใจ				
ใจสำหรับผู้ที่ทำดี โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก				
เช่น				
1. มีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน				
2. ตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยความขยัน				
หมั่นเพียร				
3. ช่วยเหลือกิจกรรมของวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ				
4. เป็นแบบอย่างที่ดีต่อพี่และน้องร่วมสถาบัน				
เช่น มีความรับผิดชอบทั้งในด้านการเรียนและ				
กิจกรรมต่าง ๆ				
ข้อ 14 กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาการทำงานเป็นทีม				
เช่น งานสร้างสิ่งประดิษฐ์				

ตาราง 5 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
เป็นการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักศึกษารู้จัก แบ่งงานกันทำ และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย เพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ โดยมี แนวทางการดำเนินการดังต่อไปนี้ 1. อาจารย์แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละประมาณ 5 คน 2. อาจารย์ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มช่วยกันทำงาน กลุ่มละ 1 ชิ้น โดยกลุ่มเสนอความคิดกันเอง 3. เมื่อนักศึกษาเข้าใจแล้ว ให้แต่ละกลุ่มเริ่มดำเนินการ จากความคิดเห็นภายในกลุ่มโดยกำหนดเวลาให้ 4. เมื่อหมดเวลาแล้วให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน พร้อมสรุปความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม 5. ให้นักศึกษาทุกคนช่วยกันอภิปราย สรุปแนว ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิธีการทำงานให้สำเร็จและบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของนักศึกษาที่มีต่อตนเอง และกลุ่ม	4.20	1.08	4.30	1.02
ข้อ 15 การประเมินผล 1. ใช้แบบสังเกตท่าทีและการอภิปรายความ คิดเห็นของนักศึกษาที่แสดงออกในการทำงานกลุ่ม 2. ใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้สึกละ ส่วนตัวของนักศึกษาในสถานการณ์ที่เกิดความ ขัดแย้งกันของความรับผิดชอบตามบทบาทต่าง ๆ 3. ใช้แบบประเมินความรับผิดชอบของนักศึกษา ที่พึงมีต่อตนเอง ผู้อื่น และงานที่ได้รับมอบหมาย	4.45	1.00	4.45	1.00

จากตาราง 5 พบว่าผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะ จริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ไม่แตกต่างกัน และผู้เชี่ยวชาญมีความ เห็นว่าข้อคำถามมีค่าความเหมาะสม และ ค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ หรือมากกว่า 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.99 ทุกข้อ

สำหรับค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 สูงกว่ารอบที่ 1 มีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 11 จุดมุ่งหมาย ข้อ 13 กิจกรรมการคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านวิชาการและด้านกิจกรรม ข้อ 14 กิจกรรมการ พัฒนาการทำงานเป็นทีม เช่น งานสร้างสิ่งประดิษฐ์ และค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 ที่เท่ากับรอบที่ 1 มีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 12 กิจกรรมการเสริมสร้างความรับผิดชอบในการทำงาน ข้อ 15 การประเมินผล และคำตอบ ของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ด้านจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผล มีความสอดคล้องกันสูง แสดงว่า กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลด้านความรับผิดชอบ ควร กำหนดให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งรู้จักที่จะวิเคราะห์ การกระทำของตนเองในด้านความรับผิดชอบที่มีต่อการทำงานกลุ่ม และแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการ ปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น และงานที่ได้รับมอบหมาย กิจกรรมที่ควรจัดให้นักศึกษาได้ แก่ การเสริมสร้างความรับผิดชอบในการทำงาน การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านวิชา การและด้านกิจกรรมนักศึกษา นอกจากนั้น ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการทำงานเป็นทีม เช่น งานสร้างสิ่งประดิษฐ์ ในด้านการประเมินผล ใช้แบบสังเกตทำที่และการอภิปรายความคิดเห็นของนักศึกษา ใช้ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้สึกในสถานการณ์ที่เกิดความขัดแย้งกันของความรับผิดชอบตามบทบาท ต่างๆ และ ใช้แบบประเมินความรับผิดชอบของนักศึกษาที่พึงมีต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและงานที่ได้รับมอบหมาย

ตาราง 6 แสดงค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความสุภาพอ่อนโยน

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
4. ด้านความสุภาพอ่อนโยน				
ข้อ 16 จุดมุ่งหมาย				
1. วิเคราะห์จุดดี จุดด้อยของการแสดงออกและ ไม่แสดงออกในด้านความสุภาพอ่อนโยน	3.82	0.71	3.81	0.83
2. แสดงออกซึ่งกิริยา มารยาทที่นิมนวล รู้จักกาลเทศะ อ่อนน้อมถ่อมตน				
3. แสดงออกซึ่งการให้เกียรติยกย่องผู้อื่น				
กิจกรรมที่จัด				
ข้อ 17 กิจกรรมที่ 1 “การอบรมมารยาทความเป็น ไทย”				
1. เชิญวิทยากรบรรยายความสำคัญและ ประโยชน์เกี่ยวกับกลวิธีการพัฒนานุคลิกภาพและ มารยาทในการเข้าสังคม และมีการสาธิตพร้อมให้นัก ศึกษาฝึกปฏิบัติ	4.67	0.95	4.67	0.95
2. จัดประกวดมารยาทที่ดึงดูดใจโดยเน้น คุณลักษณะที่นิมนวล อ่อนน้อม สุภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ				
ข้อ 18 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมวัฒนธรรมทาง พฤติกรรมของนักศึกษา เช่น รับประทานอาหาร สุชาวัณ				
นักศึกษารุ่นพี่ จะต้อนรับนักศึกษารุ่นน้องด้วย การจัดพิธีบายศรีสู่ขวัญ ซึ่งเป็นประเพณีที่ดึงดูดใจ มีการ ผูกข้อมือ และกล่าวต้อนรับด้วยวาจาที่ไพเราะ ให้ เกียรติและยกย่องซึ่งกันและกัน โดยมีลักษณะ กิจกรรมดังนี้	4.38	0.98	4.38	0.98

ตาราง 6 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
1. นักศึกษารุ่นพี่กล่าวต้อนรับนักศึกษารุ่นน้อง ด้วยวาจาที่ไพเราะกิริยาท่าทางนมนวล สุภาพเรียบร้อย พูดแต่สิ่งที่ดีงาม				
2. ทำพิธีรับขวัญน้องด้วยการผูกข้อมือพร้อมการ ขับเสภา ประกอบการเล่นดนตรีไทยขณะทำพิธี				
3. น้องแสดงความขอบคุณรุ่นพี่แต่ละคนโดยการ ไหว้ด้วยกิริยาที่นมนวล อ่อนน้อม ภายหลังผูกข้อมือ				
4. เสร็จพิธีรุ่นพี่และรุ่นน้องพบปะพูดคุยตาม อัธยาศัย				
ข้อ 19 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่แสดงถึงความกตัญญู กตเวทิต่อผู้มีพระคุณ เช่น วันไหว้ครู				
นักศึกษาจัดพิธีไหว้ครู โดยมีการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ เพื่อแสดงออกซึ่งกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ ให้เกียรติและยกย่องผู้มีอาวุโส กิจกรรมที่จัดได้แก่	4.38	0.98	4.38	0.98
1. ผู้แทนนักศึกษากล่าวคำบูชาขอบพานดอกไม้ ฐปเทียนให้แก่คุณครู				
2. ประกวดเรียงความเกี่ยวกับพระคุณครู				
3. ประกวดมารยาทไทย				
4. นิมนต์พระสงฆ์มาบรรยายธรรม				
5. จัดการแสดงของนักศึกษาโดยเน้นความเป็น เอกลักษณ์ของไทย เช่น การรำไทย				
ข้อ 20 การประเมินผล				
1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรม				
2. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ	3.82	0.71	3.82	0.71
ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรม วิเคราะห์จุดดี จุดด้อย				

ตาราง 6 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
ของการแสดงออก และไม่แสดงออกด้านความสุภาพ อ่อนโยน				

จากตาราง 6 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความสุภาพอ่อนโยน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ไม่แตกต่างกัน และผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อคำถามมีค่าความเหมาะสมและค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่ามัธยฐานเท่ากับหรือมากกว่า 3.51 และ ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.99 ทุกข้อ

สำหรับค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 เท่ากับรอบที่ 1 จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 17 กิจกรรมที่ 1 การอบรมมารยาทความเป็นไทย ข้อ 18 กิจกรรมวัฒนธรรมทางพฤติกรรมของนักศึกษา เช่น รับน้องด้วยพิธีบายศรีสู่ขวัญ ข้อ 19 กิจกรรมที่แสดงถึงความกตัญญูต่เวทีต่อผู้มีพระคุณ เช่น วันไหว้ครู และข้อ 20 การประเมินผลสำหรับค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 ต่ำกว่า รอบที่ 1 จำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 16 จุดมุ่งหมาย แต่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่มีค่าความเหมาะสมมาก และคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในด้านจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผล มีความสอดคล้องกันสูงมากขึ้นในบางข้อ แสดงว่า กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลด้านความสุภาพอ่อนโยน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ควรจัดกระทำดังนี้ คือ จุดมุ่งหมายในการจัดควรมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความสามารถวิเคราะห์จุดดีจุดด้อยของการแสดงออก และไม่แสดงออกด้านความสุภาพอ่อนโยน รวมทั้งควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงออกซึ่งกิริยามารยาทที่นุ่มนวล รู้จักกาลเทศะ อ่อนน้อมถ่อมตน และยกย่องให้เกียรติผู้อื่น กิจกรรมที่จัดควรเน้นในเรื่องกิจกรรมที่อบรมเกี่ยวกับมารยาทความเป็นไทย กิจกรรมวัฒนธรรมทางพฤติกรรมของนักศึกษา เช่น การรับน้องด้วยพิธีบายศรีสู่ขวัญ และการจัดกิจกรรมที่แสดงถึงความกตัญญูต่เวทีต่อผู้มีพระคุณ เช่น วันไหว้ครู ในด้านการประเมินผล ควรใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรม และ ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรม วิเคราะห์จุดดี จุดด้อย ของการแสดงออกและไม่แสดงออกด้านความสุภาพอ่อนโยน

ตาราง 7 แสดงค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
5. ด้านความมีระเบียบวินัย				
ข้อ 21 จุดมุ่งหมาย				
1. วิเคราะห์ประโยชน์ของการมีระเบียบวินัย และโทษของการขาดระเบียบวินัย	4.23	1.00	4.23	1.00
2. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้				
3. ควบคุมความประพฤติตนเองตามมารยาทและ ศีลธรรมของสังคมได้				
กิจกรรมที่จัด				
ข้อ 22 กิจกรรมที่ 1 “การสร้างวินัยในตนเองด้วย พันธสัญญา”				
1. แบ่งกลุ่มนักศึกษาเพื่อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับ ระเบียบที่จะยึดถือปฏิบัติทั้งในการศึกษาภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และหอพัก ในหัวข้อต่าง ๆ เช่น เราจะปฏิบัติตามพยาบาลตรงตามเวลาที่กำหนด เราจะแต่งกายขึ้นฝึกปฏิบัติงานให้ถูกต้องตาม ระเบียบ เราจะกลับหอพักตามเวลาที่กำหนด เราจะแต่งกายให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพการ เป็นนักศึกษาพยาบาล และอื่น ๆ	4.38	0.98	4.45	0.95
2. นำผลงานแต่ละกลุ่มเสนอที่ประชุมใหญ่ เพื่อ อภิปรายและสรุปเป็น “ข้อตกลงของเรา” เขียนไว้ใน อาคารเรียนและหอพัก หรือสถานที่ที่เห็นได้ชัดเจน เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติตามระเบียบที่ร่วม กันกำหนดไว้				

ตาราง 7 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
ข้อ 23 กิจกรรมที่ 2 “การจัดทำป้ายจริยธรรมความมีระเบียบวินัย”				
คณะกรรมการฝ่ายอาจารย์และนักศึกษาวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำป้ายจริยธรรมความมีระเบียบวินัยไว้ตามอาคารเรียน หรือตามสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มองเห็นได้ชัดเจนเพื่อให้ระลึกได้เสมอว่า ความมีระเบียบวินัยเป็นมารยาทของสังคมที่พึงปฏิบัติ และเพื่อเป็นสิ่งเตือนใจให้อาจารย์ได้ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษา หรือนักศึกษาประพฤติให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม	4.17	0.91	4.17	0.91
ข้อ 24 กิจกรรมที่ 3 การสร้างวินัยด้วยการพัฒนาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดวันรณรงค์รักษาความสะอาด				
เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการรักษาความสะอาดซึ่งเป็นการส่งเสริมความมีระเบียบวินัยต่อตนเองและสังคมได้ และเป็น	4.32	0.73	4.32	0.73
การวางพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย โดยมีแนวทางการจัด ได้แก่				
1. เชิญวิทยากรมาอภิปรายให้ความรู้เรื่องจริยธรรมกับการขาดระเบียบวินัย				
2. จัดบอร์ดนิทรรศการรณรงค์การรักษาความสะอาด				
3. ทำการประชาสัมพันธ์ โดยใช้โปสเตอร์แผ่นปลิว เลียงตามสาย ฯลฯ				
4. ประกวัดความสะอาดให้ห้องพัก ห้องเรียน และบริเวณสถานที่ที่แบ่งเขตกันรับผิดชอบ				

ตาราง 7 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
5. ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ และ สม่ำเสมอ				
ข้อ 25 การประเมินผล				
1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา เกี่ยวกับ				
1.1 การร่วมกิจกรรม	4.10	0.60	4.13	0.54
1.2 การปฏิบัติตามข้อตกลง				
1.3 การแต่งกาย				
1.4 การตรงต่อเวลา				
1.5 การรักษาความสะอาด				
2. ใช้แบบประเมินตนเองที่ได้จากการเรียนรู้ ภายหลังทำกิจกรรม				

จากตาราง 7 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความมีระเบียบวินัยในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ไม่แตกต่างกัน และผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่ามัธยฐานเท่ากับหรือมากกว่า 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.99 ทุกข้อ

สำหรับค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 สูงกว่ารอบที่ 1 มีจำนวน 2 ข้อ คือข้อ 22 กิจกรรมการสร้างวินัยในตนเองด้วยพันธะสัญญา ข้อ 25 การประเมินผล และค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 ที่เท่ากับรอบที่ 1 มีจำนวน 3 ข้อ ข้อ 21 จุดมุ่งหมาย ข้อ 23 กิจกรรมการจัดทำป้ายจริยธรรมความมีระเบียบวินัย และข้อ 24 กิจกรรมการสร้างวินัยด้วยการพัฒนาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดวันรณรงค์รักษาความสะอาด โดยทุกข้อมีค่าความเหมาะสมและความสอดคล้องกันสูง และคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ด้านจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผลมีความสอดคล้องกันสูง แสดงว่ากิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลด้านความมีระเบียบวินัย ควรกำหนดให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ประโยชน์ของการมีระเบียบวินัยและโทษของการขาดระเบียบวินัย รวมทั้งควรมีการให้นักศึกษาได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้ และสามารถควบคุมความประพฤติตนเองตามมารยาทของสังคม กิจกรรมที่จัด ได้แก่ การสร้างวินัยในตนเองด้วยพันธะสัญญา การจัดทำป้ายจริยธรรมความมีระเบียบวินัย และการสร้างวินัยด้วยการพัฒนาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดวันรณรงค์รักษาความสะอาด

ในด้านการประเมินผลควรมีการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะร่วมกิจกรรม หรือ ใช้แบบประเมินตนเองที่ได้จากการเรียนรู้ภายหลังทำกิจกรรม

ตาราง 8 แสดงคำขวัญฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเสียสละ

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
6. ด้านความเสียสละ				
ข้อ 26 จุดมุ่งหมาย				
1. แสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา	4.10	0.60	4.10	0.60
2. ค้นหาแนวทางการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นและ ส่วนรวม				
กิจกรรมที่จัด				
ข้อ 27 กิจกรรมที่ 1 “เพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง”				
นักศึกษาจะแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกัน และกันทั้งกำลังกาย กำลังใจ ด้วยความสมัครใจโดยมี รูปแบบการจัด เช่น	3.70	0.96	3.70	0.96
1. นักศึกษาแต่ละชั้นปีเดียวกันที่เรียนเก่งช่วย เหลือนักศึกษาที่เรียนอ่อนในวันและเวลาที่ว่าง				
2. นักศึกษารุ่นพี่ที่เก่งด้านวิชาการในแต่ละราย วิชาช่วยสอนเสริมให้นักศึกษารุ่นน้องที่เรียนอ่อน				
3. นักศึกษารุ่นพี่ช่วยเหลือดูแลและแนะนำ แนวทางการปฏิบัติตนในการปรับตัวและด้านอื่น ๆ ให้นักศึกษารุ่นน้องเมื่อประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ				
ข้อ 28 กิจกรรมที่ 2 “การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด”				
นักศึกษาจะร่วมกันประชาสัมพันธ์โทษของยา เสพติด และรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในรูปแบบ ต่างๆ กันเพื่อให้ประชาชนและชุมชนได้รับประโยชน์ จากกิจกรรมดังกล่าว เช่น	4.30	1.02	4.32	0.82
1. การจัดนิทรรศการต่อต้านยาเสพติดในชุมชน				

ตาราง 8 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
2. การจัดทำจุลสารเผยแพร่ให้ความรู้แก่ชุมชน เกี่ยวกับยาเสพติด				
3. เชิญวิทยากรพิเศษบรรยายเกี่ยวกับโทษของ ยาเสพติดให้แก่มุขมนตรี				
กิจกรรมนี้จะเน้นการเสียดสละแรงกาย แรงใจและ แรงสติปัญญา ในการที่จะทำประโยชน์ให้แก่มุขมนตรี				
ข้อ 29 กิจกรรมที่ 3 การใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ความเสียดสละ				
อาจารย์กำหนดสถานการณ์สมมติ แล้วให้ นักศึกษาพร้อมแสดงความคิดเห็นจากที่ได้เรียนรู้ใน สถานการณ์สมมติโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้	4.38	0.98	4.38	0.98
1. อาจารย์กำหนดสถานการณ์สมมติ เช่น เนื่องจากในสัปดาห์หน้า วิทยาลัยพยาบาลจะ ต้องไปร่วมโครงการรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์ที่ กระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยจึงขอความร่วมมือจาก นักศึกษาให้เข้าร่วมกิจกรรม แต่เนื่องจากในระยะเวลา ดังกล่าว นักศึกษาจะต้องเตรียมตัวสอบปลายภาค การศึกษาทั้งสัปดาห์ ในฐานะที่นักศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง ของวิทยาลัย นักศึกษามีความคิดเห็นต่อกิจกรรมนี้ อย่างไร				
2. ให้นักศึกษาได้อภิปรายประเด็นปัญหา แสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว				
3. สรุปประเด็นในการแสวงหาแนวปฏิบัติที่ เหมาะสม				
ข้อ 30 การประเมินผล				
1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาขณะ เข้าร่วมกิจกรรม	4.61	0.98	4.67	0.78

ตาราง 8 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
1.1 การแสดงความมีน้ำใจ				
1.2 ความร่วมมือในการทำกิจกรรม				
1.3 การร่วมแสดงความคิดเห็น				
2. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา ภายหลังทำกิจกรรม เช่น				
2.1 ผลดีที่เกิดขึ้นจากการเสียสละ				
2.2 ผลเสียที่เกิดขึ้นจากความไม่เสียสละ				
3. อื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)				

จากตาราง 8 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ไม่แตกต่างกัน และ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อคำถามมีค่าความเหมาะสม และ ค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่ามัธยฐานเท่ากับหรือมากกว่า 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.99 ทุกข้อ

สำหรับค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 ที่สูงกว่ารอบที่ 1 มีจำนวน 2 ข้อ คือข้อ 28 กิจกรรมการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ข้อ 30 การประเมินผล และค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 ที่เท่ากับรอบที่ 1 มีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 26 จุดมุ่งหมาย ข้อ 27 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง ข้อ 29 กิจกรรมการใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ความเสียสละ และคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และ การประเมินผล มีความสอดคล้องกันสูง แสดงว่า กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลด้านความเสียสละ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ควรจัดกระทำดังนี้ คือ จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเสียสละ ควรกำหนดให้นักศึกษาสามารถแสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และ กำลังสติปัญญา และสามารถค้นหาแนวทางการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นและส่วนรวม กิจกรรมที่จัดได้แก่ เพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด และ การใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ความเสียสละ ในด้านการประเมินผลพิจารณาจากใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรม และใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาภายหลังทำกิจกรรม

ตาราง 9 แสดงค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
7. ด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์				
ข้อ 31 จุดมุ่งหมาย				
1. เสนอแนวทางในการแสดงออกซึ่งความเคารพและยอมรับในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่น	4.13	0.54	4.13	0.54
2. แสดงออกซึ่งความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
กิจกรรมที่จัด				
ข้อ 32 กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะการแสดงออกด้วยการเคารพและให้เกียรติผู้อื่น เช่น การออกหน่วยบริการชุมชนต่าง ๆ				
นักศึกษาจะร่วมกันทั้งร่างกาย แรงใจ ยอมสละเวลาส่วนตัวเพื่อออกไปแนะนำและตรวจสุขภาพตลอดจนการให้การพยาบาลเบื้องต้น เช่น สาธิตการทำแผล สาธิตการเช็ดตัวเพื่อลดไข้ สาธิตการอาบน้ำเด็ก โดยมีพฤติกรรมที่จะต้องปฏิบัติต่อประชาชนในชุมชนตามลักษณะต่อไปนี้	4.00	0.77	4.00	0.77
1. ให้คำแนะนำและตรวจสุขภาพกับประชาชนทุกคนโดยเสมอภาค ไม่เลือกบุคคล ชนชั้น วรณะ ศาสนา ลัทธิ ที่แตกต่างกัน				
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกระดับ				
3. ไม่เปิดเผยความลับของประชาชนผู้ใช้บริการ				
4. บอกผู้ใช้บริการให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้งก่อนที่จะเริ่มต้นให้บริการตรวจสุขภาพ หรือให้การพยาบาลเบื้องต้นต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้อื่น				

ตาราง 9 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
ข้อ 33 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีวัฒนธรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการใช้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในการคัดเลือกรวมการนักศึกษา เพื่อจัดตั้งสโมสรนักศึกษาตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีแนวทางดังนี้ 1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดตั้งสโมสรนักศึกษาประกอบด้วยนักศึกษา โดยอาจารย์เป็นที่ปรึกษา มีหน้าที่วางโครงการและจัดทำระเบียบข้อบังคับ เพื่อเป็นหลักในการดำเนินงาน 2. การดำเนินการเลือกตั้งสโมสรนักศึกษา มีขั้นตอน คือ 2.1 รับสมัคร 2.2 ทาเสียง 2.3 ลงคะแนนโดยให้นักศึกษาทุกคนมีสิทธิออกเสียง 2.4 ประกาศผลการเลือกตั้ง	4.73	0.90	4.73	0.90
ข้อ 34 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่ นักศึกษารุ่นพี่จะมีกิจกรรมรับน้องใหม่ โดยยึดหลักความปลอดภัย และไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของรุ่นน้องได้แก่ 1. กระตุ้นและชักชวนให้รุ่นน้องสมัครใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมโดยไม่บังคับ 2. ต้อนรับน้องใหม่ทุกคนด้วยความอบอุ่นไม่	4.06	1.76	4.06	1.76

ตาราง 9 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง				
3. จัดชั้นเรียนโดยเน้นความปลอดภัยไม่เกิดอันตรายต่อน้องใหม่ เน้นการให้เกียรติซึ่งกันและกันทั้งภาษา ท่าทาง และการกระทำ				
4. จัดประเพณีที่ดีงามในการรับน้อง เช่น พิธีบายศรีสู่ขวัญ, พิธีรับน้องเข้าหอพัก ฯลฯ				
ข้อ 35 การประเมินผล				
1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับ				
1.1 การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.04	0.98	4.04	0.98
1.2 การปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเสมอภาค				
ไม่เลือกกระทำเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่งทั้งด้านกิริยาท่าทาง คำพูด และการกระทำ				
2. ใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับแนวทางในการแสดงออกในการเคารพความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น				

จากตาราง 9 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ไม่แตกต่างกัน และผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่า ข้อคำถามมีค่าความเหมาะสม และ ค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่ามัธยฐานเท่ากับหรือมากกว่า 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.99 ทุกข้อ

สำหรับค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 เท่ากับรอบที่ 1 ทุกข้อ แสดงว่าคำตอบของผู้เชี่ยวชาญไม่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งคำตอบเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ด้านจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผลมีความสอดคล้องกันสูง แสดงว่า กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลด้าน ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ควรจัดกระทำดังนี้ คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์ ควรกำหนดให้นักศึกษาสามารถเสนอแนวทางในการแสดงออกซึ่งความเคารพและยอมรับในเกียรติ และ ศักดิ์ศรีของผู้อื่น และสามารถแสดงออกซึ่งความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล กิจกรรมที่จัดได้แก่ กิจกรรม

ที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสได้ฝึกทักษะการแสดงออกด้วยการเคารพและให้เกียรติผู้อื่น เช่นการออกหน่วยบริการชุมชนต่างๆ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีวัฒนธรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา และกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่ ในด้านการประเมินผล ใช้แบบสังเกตขณะเข้าร่วมกิจกรรม หรือ แบบประเมินตนเอง เกี่ยวกับแนวทางการแสดงออกในการเคารพความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น

ตาราง 10 แสดงค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความร่วมมือและรู้รักสามัคคี

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
8. ด้านความร่วมมือและรู้รักสามัคคี				
ข้อ 36 จุดมุ่งหมาย				
1. แสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพ	4.61	0.98	4.61	0.98
2. ปลุกจิตสำนึกและกระตุ้นให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี				
กิจกรรมที่จัด				
ข้อ 37 กิจกรรมที่ 1 การสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคี				
จัดสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างผู้นำนักศึกษาและ นักศึกษาแต่ละชั้นปี โดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย พร้อมอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างความสามัคคี เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดความสามัคคี โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้	4.06	1.76	4.00	0.77
1. อภิปรายโดยกลุ่มผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมด้านความสามัคคี เพื่อให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติแก่นักศึกษาในสถาบัน				
2. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมด้านความสามัคคี ทั้งในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย				
3. ผู้แทนจากกลุ่มย่อยนำเสนอแนวทางกิจกรรมการสร้างสามัคคี จากการอภิปรายในกลุ่มย่อยสู่กลุ่มใหญ่				

ตาราง 10 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
4. สรุปเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามัคคี				
ข้อ 38 กิจกรรมที่ 2 การประชาสัมพันธ์เสริมสร้าง ความสามัคคี				
จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเสริมสร้าง ความสามัคคี โดย	3.51	1.33	3.54	1.10
1. การจัดรายการวิทยุ				
2. การจัดเสียงตามสาย				
3. การจัดบอร์ด				
4. การจัดนิทรรศการ				
5. การติดป้ายคำขวัญภายในวิทยาลัยเกี่ยวกับ การสร้างสามัคคี โดยให้นักศึกษาช่วยกันคิด				
ข้อความเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของความ สามัคคีโดยคณะกรรมการนักศึกษาเอง มีอาจารย์เป็น ที่ปรึกษา เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในข้อความ				
ข้อ 39 กิจกรรมที่ 3 “การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ใน เทศกาลที่สำคัญ”				
นักศึกษาและอาจารย์ร่วมประชุมปรึกษาหารือ วางแผนระดมความคิดในการที่จะร่วมกันทั้งร่างกาย แรงใจดำเนินการจัดกิจกรรมในเทศกาลที่สำคัญต่าง ๆ และพยายามที่จะทำให้งานประสบผลสำเร็จตามความ คาดหวัง เช่น	4.15	0.96	4.15	0.96
1. โครงการทอดผ้าป่า				
2. โครงการร่วมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญ				
3. โครงการทัศนศึกษา				
4. โครงการวันอำลา-อาลัย				

ตาราง 10 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
5. โครงการจัดงานรณรงค์ในโอกาสต่าง ๆ				
6. อื่น ๆ				
ข้อ 40 การประเมินผล				
1. ใช้แบบสังเกตเกี่ยวกับ				
1.1. การแสดงออกขณะการเข้าร่วมกิจกรรม	4.61	0.98	4.61	0.98
1.2. ความร่วมมือในการทำงาน				
2. ใช้แบบประเมินความคิดเห็น เกี่ยวกับ				
2.1 ข้อดีของความสามัคคี				
2.2 ข้อเสียของการขาดความสามัคคี				
2.3 กิจกรรมที่ช่วยสร้างความสามัคคี				
3. จากผลสำเร็จของงาน คือ งานสำเร็จด้วยดี และมีประสิทธิภาพ				

ตาราง 10 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคีในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ไม่แตกต่างกัน และ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อคำถามมีค่าความเหมาะสม และ ค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่ามาตรฐานเท่ากับหรือมากกว่า 3.51 และ ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.99 จำนวน 4 ข้อ ยกเว้นข้อคำถามในกิจกรรมที่ 2 การประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความสามัคคีที่มีค่าความเหมาะสมน้อย

สำหรับค่ามาตรฐานในรอบที่ 2 สูงกว่ารอบที่ 1 มีจำนวน 1 ข้อ คือข้อ 38 การประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความสามัคคี ค่ามาตรฐานในรอบที่ 2 เท่ากับรอบที่ 1 มีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 36 จุดมุ่งหมาย ข้อ 39 การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในเทศกาลที่สำคัญ ข้อ 40 การประเมินผล และค่ามาตรฐานในรอบที่ 2 ต่ำกว่ารอบที่ 1 แต่มีค่าความเหมาะสมสูงทั้ง 2 รอบ คือ ข้อ 37 การสัมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคีและคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ด้านจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผลมีความสอดคล้องกันสูง แสดงว่า กิจกรรมนักศึกษาพยาบาลด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ควรจัดกระทำดังนี้ จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม ควรมีการกำหนดให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงานให้สำเร็จไปด้วยดี และ มีประสิทธิภาพ ปลุกจิตสำนึกและกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของความสามัคคี กิจกรรมที่จัดได้แก่ การสัมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคี การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในเทศกาลที่สำคัญ การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่า

ของความสามัคคี การประเมินผล ประเมินจากการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะร่วมกิจกรรม จากแบบ
ประเมินความคิดเห็น และจากผลสำเร็จของงาน

ตาราง 11 แสดงค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความอดทน

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
9. ด้านความอดทน				
ข้อ 41 จุดมุ่งหมาย				
1. แสดงออกซึ่งการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างสม่ำเสมอและเต็มความสามารถของตนเอง	4.13	0.79	4.13	0.79
2. ฝึกใช้ความคิด (สติปัญญา) เพื่อให้งานสำเร็จ ลุล่วงไปได้				
กิจกรรมที่จัด				
ข้อ 42 กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อฝึกความอดทนทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่าง สถาบัน				
การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันนักศึกษาจะ ต้องมีการทำงานร่วมกันเพื่อช่วยคิดและวางแผน มอบ หมายงาน นัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ เป็นการฝึกความ อดทนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จนกว่างานจะสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้	4.03	0.82	4.03	0.82
1. ตั้งคณะกรรมการขึ้นโดยมีอาจารย์เป็นที่ ปรึกษาภายในสถาบัน				
2. ติดต่อกับสถาบันอื่นเพื่อส่งทีมนักกีฬาร่วม แข่งขัน พร้อมส่งผู้แทนมาเป็นกรรมการเพื่อปรึกษา หารือร่วมกัน				
3. ประชุมคณะกรรมการแบ่งหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ และมอบหมายหน้าที่เพื่อนำไปปฏิบัติ				
4. คณะกรรมการวางแผนโครงการเสนอผู้บริหารและ ขออนุมัติโครงการ				

ตาราง 11 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
5. ดำเนินการตามกำหนดเวลา แผนงานที่วางไว้				
6. ประเมินผลเป็นระยะ ๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการ และประเมินอย่างต่อเนื่องจนสิ้นสุดกิจกรรม				
ข้อ 43 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดวันปลูกต้นไม้				
นักศึกษาจะร่วมกันปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ โดยจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตั้งแต่การ เริ่มดำเนินการและติดตามผลผลิตของงานที่ได้กระทำ ด้วยความเพียรพยายามที่จะเฝ้าดูแลความสำเร็จ ของงานคือต้นไม้เจริญงอกงามตามที่ได้ตั้งใจไว้	4.15	0.96	4.15	0.96
ข้อ 44 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ฝึกการใช้ความคิดอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ ของงานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เช่น การจัดทำจุลสารประยุกต์				
เป็นการจัดทำจุลสาร ซึ่งดำเนินการโดยคณะกรรมการ นักศึกษา จะร่วมกันวางแผนการจัดทำจุลสารนักศึกษา โดยใช้ความรู้ ความสามารถอย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่เริ่ม ดำเนินการและกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้จุลสารสำเร็จ เป็นรูปเล่มตามเวลาที่กำหนด โดยมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้	4.00	0.45	4.00	0.45
1. ผู้แทนนักศึกษาทุกชั้นปี ร่วมเป็นคณะกรรมการ รับการรับผิดชอบการจัดทำจุลสาร				
2. กำหนดวันออกจุลสาร				
3. สรรหาบทความส่งเสริมจริยธรรม				
4. จัดประกวดบทความ เพื่อคัดเลือกนำมาลง ในจุลสาร				

ตาราง 11 (ต่อ)

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	รอบที่ 1		รอบที่ 2	
	Mdn	IR	Mdn	IR
5. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ มาเขียนคอลัมภ์ในจุลสาร				
6. จัดคอลัมภ์ต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกับการ ส่งเสริมจริยธรรม, คอลัมภ์นักกลอนสอนจริยธรรม ฯลฯ				
7. จัดทำเป็นรูปเล่ม				
8. นำผลการปฏิบัติงานมาวิเคราะห์การดำเนินการ และความสนใจที่ได้รับเพื่อนำมาปรับปรุงต่อไป ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น				
ข้อ 45 การประเมินผล				
1. ใช้แบบสังเกตจากการแสดงออกของนักศึกษา ขณะร่วมกิจกรรม	4.13	0.79	4.15	0.75
1.1 การร่วมวางแผน โดยมีการระดมความคิด เพื่อให้งานสำเร็จ				
1.2 การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีของ ความอดทนและข้อเสียที่เกิดจากการขาดความอดทน				
2. ใช้แบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านความอดทนในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ				

จากตาราง 11 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความอดทน ในรอบที่ 1 และ รอบที่ 2 ไม่แตกต่างกัน และ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ข้อคำถามมีค่าความเหมาะสม และค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ หรือ มากกว่า 3.51 และ ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.99 ทุกข้อ

สำหรับค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 สูงกว่ารอบที่ 1 มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 45 การประเมินผล และค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 เท่ากับรอบที่ 1 จำนวน 4 ข้อ คือ จุดมุ่งหมาย ข้อ 42 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อฝึกความอดทนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน ข้อ 43 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดวันปลูกต้นไม้ ข้อ 44 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกการใช้ความคิดอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ

ของงานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เช่น การจัดทำจุลสารประยุกต์ และคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ด้านจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัดและการประเมินผล มีความสอดคล้องกันสูง แสดงว่า กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลด้านความอดทนผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ควรจัด กระทำดังนี้คือ จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความอดทน ควรกำหนดให้นักศึกษา สามารถแสดงออกซึ่งการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างสม่ำเสมอ และ เติบโตความสามารถของตนเอง และมี โอกาสฝึกการใช้ความคิดเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ กิจกรรมที่จัด ได้แก่ กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อฝึกความอดทนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง เช่น วันปลูกต้นไม้ และ กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกการใช้ความคิดได้อย่างอิสระ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงานอย่างเป็นรูป ธรรมที่ชัดเจน และได้กระทำอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เช่น การจัดทำจุลสารประยุกต์ การประเมินผล ใช้แบบ สังเกตการแสดงออกขณะร่วมกิจกรรม และการใช้แบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาด้านความอดทนใน การปฏิบัติตนให้ประสบผลสำเร็จในการทำงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. ผลการสังเคราะห์ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม จากแบบสอบถามปลายเปิดในแต่ละด้านในรอบที่หนึ่ง สรุปได้ดังนี้ คือ

1 กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

1.1 ควรมีการนำเหตุการณ์ในปัจจุบันที่เกิดขึ้นจริง ๆ จากหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือสื่อต่าง ๆ ที่กำลังได้รับความสนใจขึ้นมาอภิปราย แล้วให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมสรุปผลกระทบทั้งในระดับกว้าง ระดับลึกที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ และไม่ซื่อสัตย์

1.2 ควรมีการจัดให้นักศึกษาแต่ละคนวางแผนการทำงานล่วงหน้าเป็นรายวัน รายสัปดาห์ เช่น วันจันทร์ทำอะไรบ้าง อันดับที่ 1 , อันดับที่ 2, อันดับที่ 3 ฯลฯ เมื่อครบ 1 วัน หรือ 1 สัปดาห์ แล้วนำมาตรวจสอบดูว่าทำได้ทุกอย่าง และเป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้ล่วงหน้าหรือไม่ สรุปเป็นผลดีที่มีความซื่อสัตย์ และผลเสียที่ไม่มีความซื่อสัตย์ การปรับปรุงแก้ไข

1.3 ฝึกให้นักศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขบันทึกการพฤติกรรมของตนเอง ที่แสดงถึงความซื่อสัตย์และไม่ซื่อสัตย์ต่อสังคมในรอบ 3 เดือน โดยมีสมุดบันทึกรายวันแบ่งเป็น 2 หน้า

หน้าแรก	หน้าสอง
---------	---------

หน้าแรกเป็นพฤติกรรมที่แสดงความซื่อสัตย์

หน้าสองเป็นพฤติกรรมที่แสดงความไม่ซื่อสัตย์

แต่ละวันก่อนนอนให้ทบทวนดูว่า ในวันนี้ทำกิจกรรมหน้าซ้ายก็กิจกรรม หน้าขาวก็กิจกรรม บันทึกลงในสมุด พอถึง 1 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน มีการประเมินผลด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรับปรุงความประพฤติที่แสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์ และเกิดผลเสียต่อตนเอง ผู้อื่น หน้าที่การงาน ฯลฯ

1.4 ควรมีการเขียนบทความประกวด หรือแข่งกันหาเรื่องราวเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ที่มีผู้เขียนไว้ ทำเป็นสมุดรวมเล่ม นำมาประกวดกัน ผู้ใดหาได้มากที่สุด ได้ความรู้หรือแนวคิดอะไรจากการรวบรวมเรื่องเหล่านี้ให้เขียนบันทึกไว้

1.5 การจัดตั้งร้านค้าสโมสรนักศึกษา ควรจัดให้มีการขายของแบบซื้อเองขายเอง ไม่ต้องมีคนขาย โดยใช้ระบบความซื่อสัตย์ (Honour System) ถ้าร้านจะขาดทุนก็ต้องยอม สิ่งเหล่านี้คือการทดสอบ ถ้าสโมสรสามารถอยู่ได้ แสดงว่าระบบความซื่อสัตย์ประสบผลสำเร็จ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการพัฒนา

จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้รูปแบบหนึ่ง ถ้าล้มเหลวจากความไม่ซื่อสัตย์ ต้องค้นหาแนวทางพัฒนาจริยธรรมด้านนี้ต่อไป

1.6 อาจมีการทดลองจัดการสอบโดยไม่ต้องมีอาจารย์คุมสอบ แต่ให้มีอาจารย์สังเกตพฤติกรรมอีกห้องหนึ่งโดยไม่ให้นักศึกษารู้ตัวหลังจากนั้นให้นักศึกษาแต่ละคนประเมินบรรยากาศในห้องสอบที่ไม่มีอาจารย์คุมสอบ ช่วยกันสรุปผลและมีการเปรียบเทียบความเป็นจริงจากการสังเกตของอาจารย์ ถ้านักศึกษาปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ได้ ควรยกย่องชมเชยและประกาศความดีงามเหล่านั้นให้ผู้อื่นรับทราบเพื่อเป็นขวัญกำลังใจสำหรับผู้กระทำดี ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป

1.7 การจัดกิจกรรมควรมีการฝึกหรือสอนให้ครบทุกด้าน ได้แก่ ความซื่อตรงต่อตนเอง ความซื่อตรงต่อผู้อื่น ความซื่อตรงต่อเวลา ความซื่อตรงต่อหน้าที่การงาน ความซื่อตรงต่อวิชาชีพ ฯลฯ

1.8 ควรมีการจัดทำโครงการต้นไม้จริยธรรม ต้นไม้พูดได้หรือต้นไม้สอนธรรมะ เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา

2. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา

2.1 ควรมีการจัดกิจกรรมโดยให้ดูเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับผู้ด้อยโอกาสในสังคมแล้วนักศึกษาช่วยกันสรุป เช่น

ถ้านักศึกษาเป็นบุคคลในเรื่องเหล่านั้น นักศึกษาจะอย่างไร

ฝึกกิจกรรมถือศีล 8 เช่น การอดอาหาร เพื่อตรวจสอบดูสภาพของตนเองว่าเป็นอย่างไร ถ้าอยู่ในสภาพอย่างนั้นให้เขียนบรรยายความรู้สึก

2.2 ให้นักศึกษาเล่าประสบการณ์ที่ตัวเองได้เคยช่วยเหลือคน สัตว์ ด้วยความรัก ความเห็นใจ และความเต็มใจในการช่วยเหลือ แล้วนักศึกษารู้สึกอย่างไร และผลแห่งความเมตตากรุณาได้ความสุขหรือคุณค่าอย่างไรบ้าง โดยการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

3. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ

3.1 นอกจากการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาสำรวจความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยแล้วอาจารย์และนักศึกษาควรร่วมกันเก็บขยะรอบ ๆ อาคารเรียน เพราะอาจารย์ต้องสร้างแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษา โดยกระทำก่อนเข้าห้องเรียนทุก ๆ เข้าเป็นประจำ จนเกิดเป็นนิสัยของความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

3.2 ในการสอนแต่ละวิชาของอาจารย์ ควรมีการกำหนดงานและกิจกรรมที่ให้นักศึกษาต้องรับผิดชอบอย่างชัดเจน และรับผิดชอบต่อเวลาที่ได้รับมอบหมาย โดยอาจารย์จะต้องร่วมรับผิดชอบไปพร้อมกับนักศึกษา ในเรื่องของ การประกาศคะแนน การประกาศผลงานให้รู้ล่วงหน้าอย่างรวดเร็ว และการขาดเรียน

จะต้องมีใบรับรองชัดเจน ฯลฯ เพื่อให้เกิดการตระหนักในด้านความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

3.3 การจัดกิจกรรมให้นักศึกษาร่วมรับผิดชอบในการช่วยดูแลสถานที่ต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น ออกแบบการปลูกต้นไม้ แบ่งเขตพื้นที่ความรับผิดชอบในการดูแลต้นไม้ หรือดูแลความสะอาดเรียบร้อย ย่อมจะทำให้นักศึกษาตระหนักถึงความรับผิดชอบที่จะเกิดร่วมกันในสถานศึกษา

3.4 การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ควรมีการส่งเสริมความรับผิดชอบในแต่ละด้านให้ครอบคลุม เช่น ความรับผิดชอบในคำพูด ความรับผิดชอบในการกระทำ ความรับผิดชอบในหน้าที่ เช่น หน้าที่ความเป็นอาจารย์ หน้าที่ความเป็นนักศึกษา ฯลฯ ตลอดจนความรับผิดชอบในการทำงาน

4. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความสุภาพอ่อนโยน

4.1 การจัดสถานการณ์จำลองหรือบทบาทสมมติ แสดงพฤติกรรมการสร้างสัมพันธภาพระหว่างพยาบาลกับคนไข้ โดยสถานการณ์หนึ่งเป็นการแสดงออกซึ่งความสุภาพอ่อนโยน พูดจาไพเราะ ให้บริการด้วยความเต็มใจ หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส อีกสถานการณ์หนึ่งอยู่ในเหตุการณ์ตรงกันข้าม แล้วให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น อภิปรายเปรียบเทียบ บรรยายความรู้สึกที่เกิดขึ้นว่า

ถ้านักศึกษาเป็นผู้ให้บริการจะแสดงพฤติกรรมเช่นไร

ถ้านักศึกษาเป็นผู้รับบริการจะมีความรู้สึกอย่างไรต่อพฤติกรรมเหล่านั้น

ถ้านักศึกษาเป็นผู้รับบริการต้องการให้พยาบาลแสดงพฤติกรรมเช่นไร เพราะเหตุใด

4.2 การจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความสุภาพอ่อนโยน ควรเน้นการแสดงออกต่อบุคคลอื่น ๆ ไปพร้อม ๆ กันด้วย ได้แก่ บิดา มารดา ครอบครัวของนักศึกษา อาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล ตลอดจนบุคลากรในหน่วยงานที่นักศึกษาต้องไปฝึกภาคปฏิบัติ

4.3 การกระตุ้นเตือนให้นักศึกษาได้รู้จักกล่าวคำขอโทษ ขอคุณ การยียดหลักไปลา มาไหว้ การให้เกียรติผู้อื่นสูงกว่า ก็เป็นการแสดงออกซึ่งความสุภาพอ่อนโยน และควรกระตุ้นให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานเป็นนิสัย โดยมีอาจารย์เป็นแบบอย่างในเรื่องดังกล่าว เพราะถ้าสิ่งนี้ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง นักศึกษาก็จะมีโอกาสได้เรียนรู้พฤติกรรมเหล่านั้นจนเกิดเป็นความเคยชิน ทั้งจากอาจารย์และบรรยากาศโดยรอบก็ย่อมสร้างความสุภาพอ่อนโยนได้อย่างแน่นอน เนื่องจากอาจเกิดความละอายใจถ้าไม่ได้ทำตามสิ่งแวดล้อมในสังคม

4.4 การกำหนดให้มีวัฒนธรรมทางพฤติกรรมของนักศึกษา

4.5 จัดกิจกรรมได้วาทะ "มรรยาทไทย และมรรยาทเทศ

4.6 จัดประกวดคำขวัญเกี่ยวกับมรรยาทกับความเป็นคนที่ได้ชัดเกล้าแล้ว

5. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย

5.1 จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมในด้านนี้ควรเน้นที่ความสามารถในการควบคุมตนเอง โดยลักษณะการจัดกิจกรรมควรเน้นเรื่องเกี่ยวกับ

5.1.1 การควบคุมกาย ได้แก่ ปาก ตา หู จมูก ลิ้น

5.1.2 การควบคุมวาจา โดยการควบคุมวาจาประเภทต่าง ๆ ที่สังคมไม่ต้องการ

5.1.3 การควบคุมใจ จากความโลภ ราคะ ความโกรธและความหลง

ความโลภ คือ ความอยากได้วัตถุ เงิน สิ่งของ

ราคะ คือ อยากได้ในตัวบุคคล

5.2 จัดกิจกรรมโดยการฉายเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับความมีวินัยของคนญี่ปุ่น หรือสิ่งคปรี หรือบุคคลอื่นที่มีชื่อเสียงในด้านดังกล่าวแล้วให้นักศึกษาได้อภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางต่อไป

เราจะทำให้คนไทยเป็นเช่นนั้นได้อย่างไร

ควรเริ่มต้นตรงไหน ใครเป็นผู้เริ่มต้น

5.3 การจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นนักศึกษาในด้านความมีระเบียบวินัยของสถานศึกษา และสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมสิ่งที่ดีให้ดียิ่งขึ้น และพัฒนาสิ่งที่ควรพัฒนา

5.4 กิจกรรมในการสร้างระเบียบวินัย ควรกระทำทั้งระเบียบวินัยของสถาบันและระเบียบวินัยของตนเอง เช่น การทำตารางเวลาให้ตนเอง แล้วพยายามปฏิบัติให้ได้ตามที่ตั้งไว้

5.5 การรณรงค์ให้นักศึกษามีวินัย โดยการใช้โปสเตอร์ที่แสดงคุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ในสถาบัน เช่น การแต่งกายในการเรียนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ มารยาทที่พึงปฏิบัติก่อนออกจากหอพัก ฯลฯ

5.6 การกำหนดให้มีคะแนนความประพฤติของนักศึกษาและมีเกณฑ์การตัดคะแนน ในความผิดอันเนื่องมาจากการทำผิดระเบียบ หากใครมีคะแนนความประพฤติอยู่ในระเบียบ เช่น

ถ้าคะแนนเต็ม 100 ถือว่า ประพฤติดีเด่น สมควรได้รับใบเกียรติบัตร

คะแนน 90 ถือว่า ประพฤติดี ควรได้รับใบเกียรติบัตร

ถ้าต่ำกว่า 60 ถือว่าใช้ไม่ได้ และควรมีมาตรการบางอย่างในการทำโทษ

6. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเสียสละ

6.1 การจัดกิจกรรมควรได้กระทำตลอดหลักสูตร โดยมีการประเมินในแต่ละภาคการศึกษา หรือมีการศึกษาแล้วนำมาวิเคราะห์ว่ากิจกรรมใดควรปรับปรุง กิจกรรมใดควรดำเนินการต่อไป

6.2 กิจกรรมความเสียสละ มีรูปแบบต่าง ๆ ทั้งส่วนตัวและเพื่อส่วนรวม ได้แก่

กิจกรรมเสียสละนี้ส่วยส่วนตัวบางอย่างที่ไม่ดี เช่น นิสยชอบนินทาผู้อื่น นิสยความเห็นแก่ตัว ฯลฯ

กิจกรรมเสียสละเพื่อส่วนรวม โดยให้นักศึกษาคิดเอง มีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา เช่น การปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ การบริจาคโลหิต หรือบำเพ็ญประโยชน์ในลักษณะอื่น ๆ การพัฒนาสถาบัน ได้แก่ พัฒนาสิ่งแวดล้อม พัฒนาความสะอาดบริเวณอาคารเรียน หอพัก

6.3 ควรจัดกิจกรรมโดยการสอดแทรกการปลูกฝังความเสียสละ ในกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาที่จะสามารถสอดแทรกได้ พร้อมให้นักศึกษาร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละ

7. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์

นอกจากการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาและในชุมชนแล้ว สิ่งที่สถาบันการศึกษาพยาบาล ควรจัดให้นักศึกษาได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ตรงในการที่จะได้ช่วยเหลือและยอมรับในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่นได้แก่

7.1 การดูแลผู้ป่วยที่ใกล้เสียชีวิตนอกสถาบันการศึกษา เช่น ผู้ป่วยโรคเอดส์ที่วัดพระบาทน้ำพุ

7.2 การดูแลผู้ป่วยที่ต้องทำแท้งด้วยสาเหตุต่างกัน

7.3 การติดตามเยี่ยมเยียนผู้ป่วยที่ถูกจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล โดยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

เมื่อได้รับประสบการณ์ตรงแล้ว นักกลับมาอภิปรายและสรุปความคิดเห็นร่วมกันเพื่อทำความเข้าใจพื้นฐานความต้องการที่แท้จริงของมนุษย์ รวมทั้งการยอมรับและเคารพในสิทธิของแต่ละบุคคล วางแนวทางการปฏิบัติเพื่อการเคารพในความเป็นมนุษย์ของผู้ป่วย

7.4 การจัดกิจกรรมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความเคารพในความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น

8. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี

8.1 การจัดโครงการแข่งขันกีฬาเพื่อสามัคคี ถ้าจะให้เกิดการสร้างเสริมความสามัคคีอย่างแน่นนอน ควรพิจารณากระทำในสิ่งต่อไปนี้

8.1.1 ใช้กติกาและเกมส์กีฬาเป็นสื่อของจริยธรรม

8.1.2 มีการจัดอบรมจริยธรรมนักกีฬาแก่ตัวนักกีฬา

8.1.3 สร้างความเข้าใจถึงจุดประสงค์การแข่งขันกีฬาเชื่อมความสามัคคีแก่ผู้เกี่ยวข้อง

ข้อ

8.2 จัดให้มีนิทรรศการในวิทยาลัยพยาบาล ได้แก่ การจัดแข่งขันกีฬาแบบไทย การทำขนมแบบไทย หรืออนุรักษ์การเล่นของไทย เพื่อเป็นสื่อให้เกิดการเชื่อมความสัมพันธ์ในวิทยาลัยทั้งฝ่ายอาจารย์และนักศึกษา

8.3 การจัดกิจกรรมใด ๆ ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงออกเพื่อแสดงน้ำใจร่วมกันของกลุ่ม เพื่อแสดงความเป็นเอกภาพในกลุ่ม โดยนักศึกษาเป็นผู้คิดเอง

8.4 กิจกรรมใด ๆ ที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงออกถึงความสามารถในการทำงานเป็นทีม อาจจะเป็นในรูปแบบของการประกวดโครงการกิจกรรมดีเด่น

8.5 การจัดประกวดหอพักดีเด่น ที่เน้นความสวยงาม สภาพแวดล้อมดี และนักศึกษามีผลการเรียนดี

9. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความอดทน

9.1 การจัดกิจกรรมด้านความอดทน มีได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการจัด เช่น อดทนต่อความเหนื่อยกาย อดทนต่อความเหนื่อยใจ อดทนต่อความเจ็บใจ อดทนต่อความลำบาก อดทนต่อความทุกข์ทรมาน อดทนต่อการทำงาน ฯลฯ ดังนั้นควรมีการจัดให้ครอบคลุมมากที่สุด

9.2 ในการจัดกิจกรรมแข่งขันความอดทนกับตนเอง อาจเป็นการตั้งเป้าหมายในการเรียน เช่น ภาควิชาการศึกษาที่ 2 ต้องทำได้ดีกว่าภาควิชาการศึกษาที่ 1

9.3 การจัดกิจกรรมเพื่อฝึกความอดทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ เช่น การกำหนดกิจกรรมสมมติให้เพื่อนๆ คอยจับผิด และฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ฟังโดยไม่ต้องแก้ตัวและต้องยอมรับ ฝึกจนเคยชิน ซึ่งในภายหลังก็จะอดทนได้ นอกจากนั้น อาจมีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกการเป็นผู้ฟังที่ดี ย่อมทำให้เกิดความอดทนได้รูปแบบหนึ่ง

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และ ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้ามีความมุ่งหมายเพื่อศึกษากิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรม 9 ด้านของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความอดทน ซึ่งจะครอบคลุมในเรื่อง จุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งขั้นตอนในการศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การสร้างแบบสอบถามเพื่อถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแบบสอบถามเพื่อถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ การวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาดำรง เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาและสำรวจกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง แล้วทำการสังเคราะห์ข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

ขั้นตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยทำการสอบถามผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เทคนิคเดลฟาย สอบถาม 2 รอบ ดังนี้

รอบที่ 1 ผู้วิจัยทำบทสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการตอบคำถามคำถามในรอบนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ในแต่ละประเด็นคำถามเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความเห็นโดยให้ค่าน้ำหนักความเหมาะสมมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าความสอดคล้อง (Interquartile Range) และคำถามปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

รอบที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีข้อความเหมือนรอบที่ 1 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับค่าน้ำหนักความเหมาะสม พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเช่นเดียวกับการตอบในรอบที่ 1 แต่ในแบบสอบถามของรอบที่ 2 นี้ได้แสดงค่ามัธยฐาน ค่าความสอดคล้อง และตำแหน่งตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคลไว้

ด้วย เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาคำตอบของตนอีกครั้งหนึ่ง หากผู้เชี่ยวชาญเห็นตำแหน่งคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นสอดคล้องกันนั้นไม่ตรงกับความเห็นของตนก็สามารถเปลี่ยนแปลง หรือยืนยันความคิดเห็นเดิมของตนได้ การยืนยันความคิดเห็นของตนที่ไม่ตรงกับความคิดของกลุ่มนั้น เปิดโอกาสให้เจ้าของความคิดได้แสดงเหตุผลประกอบความคิดของตน ผู้เชี่ยวชาญที่มีได้ยืนยันคำตอบถือว่าเป็นการยอมรับและเห็นด้วยกับความคิดเห็นของกลุ่ม จากนั้นนำผลการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบในรอบที่ 2 นี้ ไปพิจารณาเลือกกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพ ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าความสอดคล้อง (Interquartile Range)

สรุปผลการค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ในด้านจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผลตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลในแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลด้านความซื่อสัตย์

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงความประพฤติตามความเป็นจริงอย่างมีเหตุผล รวมทั้งเป็นการกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต

กิจกรรมที่จัด ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมในด้านความซื่อสัตย์สามารถที่จะกระทำได้หลายกิจกรรมเช่น

กิจกรรมที่ 1 “การอภิปรายกลุ่ม”

โดยให้นักศึกษาเล่าประสบการณ์ที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์และไม่ซื่อสัตย์ โดยอาจจะนำมาจากเหตุการณ์ในหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์หรือสื่อประเภทต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันขึ้นมาอภิปราย พร้อมให้นักศึกษาได้ร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม โดยเน้นผลดีของการมีความซื่อสัตย์และการนำไปประยุกต์ใช้ ความสำคัญของกิจกรรมนี้คือการมีส่วนร่วมของทุกคนในกลุ่ม เหตุและผลของแต่ละคน ต่อผลดี ผลเสียจากสถานการณ์

ตัวอย่างนั้นๆ และก่อนที่จะอธิบายผลดีผลเสียควรจะให้ผู้เล่าประสบการณ์ได้บอกถึงความรู้สึก ขณะที่เป็นผู้กระทำหรืออยู่ในเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย

กิจกรรมที่ 2 “การจัดลำดับความซื่อสัตย์”

กิจกรรมนี้ควรได้กระทำอย่างต่อเนื่องและใช้เวลาที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริต โดยมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น การประกาศเกียรติคุณนักศึกษาดีเด่นในด้านความซื่อสัตย์ซึ่งอาจนำไปเป็นกิจกรรมหลัก มีพันธสัญญาหรือคู่สัญญาร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา หรือเพื่อนต่อเพื่อนในการที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นจริง หรือการจัดทำป้ายนิเทศที่แสดงถึงการส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนความรู้สึกขึ้นในใจเสมอ ข้อความในป้ายควรใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับวัยผู้ใหญ่ เช่น สุภาสิต คำพังเพย สำนวนไทย หรือ พุทธสุภาสิต

ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะวิชาชีพพยาบาล ควรเน้นความมีจิตสำนึกของความซื่อสัตย์เชิงวิชาชีพ เช่น การไม่ทำผิดเทคนิคการปฏิบัติพยาบาลทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น หรือการปกปิดความลับของผู้อื่น ฯลฯ และในเรื่องของการจัดทำป้ายนิเทศ น่าจะมีการจัดประกวดข้อความที่จะขึ้นป้ายนิเทศ อาจใช้เป็นลักษณะคำถามก็อาจจะทำหายดี เพราะคนอ่านจะตอบตัวเองอยู่ในใจว่าเป็นเช่นนั้นจริงหรือ หรือจัดทำโครงการต้นไม้พูดได้ ต้นไม้จริยธรรม หรือต้นไม้สอนธรรมะ

กิจกรรมที่ 3 การจัดตั้ง “ร้านค้าโมสรวนนักศึกษา”

เป็นการดำเนินการที่ควรได้รับการสนับสนุนเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รู้จักควบคุมตนเองในการที่จะไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน ไม่โกงทรัพย์สินของผู้อื่น โดยเริ่มจากการสรุปผลงานแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ผลัดเปลี่ยนกันเป็นคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ให้โอกาสคณะกรรมการได้มีการตรวจสอบ เมื่อฝึกประจำจนเป็นนิสัยก็ย่อมจะทำให้เกิดความเคยชิน และยึดถือปฏิบัติในด้านความซื่อสัตย์ต่อไปได้ แต่กิจกรรมนี้ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อย เพราะยังไม่สามารถชี้ชัดลงไปได้ว่า ถ้าเงินหายหรือไม่ครบแสดงว่าไม่ซื่อสัตย์หรือเพราะอาจจะบริหารงานไม่ดีก็ย่อมเป็นไปได้

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ที่ควรจัดเพิ่มเติม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 4

ให้นักศึกษาแต่ละคนวางแผนการทำงานล่วงหน้ารายวัน รายสัปดาห์ เช่น วันจันทร์ ทำอะไรบ้าง 1,2,3,4,5 เมื่อครบ 1 สัปดาห์ควรมีการตรวจสอบดูว่าทำได้ก็อย่าง เพื่อประเมินตนเองในด้านความซื่อสัตย์

กิจกรรมที่ 5

ให้นักศึกษาจัดทำรายการพฤติกรรมของตนเองที่แสดงถึงความซื่อสัตย์และไม่ซื่อสัตย์ต่อสังคม ต่อตนเอง ต่อหน้าที่การงาน ต่อวิชาชีพ หรือต่อเวลาในรอบ 3 เดือน เพื่อให้เกิดการติดตามพฤติกรรมของตนเอง ได้นานพอสมควรโดยมีสมุดบันทึกรายวัน แบ่งเป็น 2 หน้า

หน้าแรก	หน้าสอง
---------	---------

หน้าแรก เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความซื่อสัตย์

หน้าสอง เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์

แต่ละวันก่อนนอนให้ทบทวนว่า วันนี้ทำกิจกรรมหน้าซ้ายก็กิจกรรม หน้าขวาก็กิจกรรม บันทึกลงในสมุดพอถึง 3 เดือน ควรมีการประเมินผลด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง

กิจกรรมที่ 6

ควรมีการเขียนบทความประกวดหรือแข่งกันหาเรื่องราวเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ที่มีผู้เขียนไว้ ทำเป็น สมุดรวมเล่มนำมาประกอบกัน นักศึกษาคนใดหาได้มากที่สุด ควรมีรางวัลให้เป็นการเสริมแรงในทางบวกเพื่อ กระตุ้นให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติในด้านความซื่อสัตย์ที่สังคมต้องการ นอกจากนั้นควรมีการช่วยกันสรุป แสดงความคิดเห็นร่วมกันว่าได้รับความรู้อะไรบ้าง ได้แนวคิดอะไรบ้างจากการรวบรวมเรื่อง เหล่านั้น

กิจกรรมที่ 7

อาจจัดรูปแบบร้านค้าโมสตรนักศึกษา ที่เป็นแบบนักศึกษาซื้อเองขายเอง ไม่ต้องมีคนขาย ใช้ระบบ ความซื่อสัตย์ (Honour System) ถ้าร้านค้าจะขาดทุนก็ต้องยอม กิจกรรมนี้เป็นการทดสอบความซื่อสัตย์ได้ เป็นอย่างดี ถ้าร้านค้าอยู่ได้แปลว่าทำสำเร็จ

กิจกรรมที่ 8

อาจมีการทดลองจัดการสอบโดยไม่ต้องมีอาจารย์คุมสอบ แต่มีอาจารย์สังเกตพฤติกรรมอีกห้องหนึ่ง โดยไม่ให้นักศึกษารู้ตัว หลังจากนั้นให้นักศึกษาแต่ละคนประเมินบรรยากาศในห้องสอบที่ไม่มีอาจารย์คุมสอบ ช่วยกันสรุปผลและมีการเปรียบเทียบความเป็นจริงจากการสังเกตของอาจารย์ ถ้านักศึกษาปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ได้ ควรยกย่องชมเชยและประกาศความดีงามเหล่านั้นให้ผู้อื่นทราบ เพื่อเป็นขวัญ กำลังใจสำหรับผู้กระทำดี ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป

กิจกรรมที่ 9

การจัดกิจกรรมควรมีการฝึกหรือสอนให้ครบทุกด้าน ได้แก่ ความซื่อตรงต่อตนเอง ความซื่อตรงต่อผู้อื่น ความซื่อตรงต่อเวลา ความซื่อตรงต่อหน้าที่การงาน และความซื่อตรงต่อวิชาชีพ

การประเมินผล

การประเมินผลในด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์กระทำได้หลายลักษณะขึ้นอยู่กับ จุดมุ่งหมายของกิจกรรมที่จัด อาจเป็นการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา ขณะร่วมกิจกรรมการปฏิบัติ

งาน หรือ ขณะที่นักศึกษาได้มีการอภิปราย ร่วมแสดงความคิดเห็นนอกจากนั้นอาจมีการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาเกี่ยวกับ ผลดีของความซื่อสัตย์ หรือ ถ้าไม่ซื่อสัตย์จะมีผลเสียอย่างไร ยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงความซื่อสัตย์และไม่ซื่อสัตย์ หรือ อาจต้องมีการตรวจผลงานของนักศึกษา

2. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์วิชาชีพพยาบาลด้านความมีเมตตา กรุณา

จุดมุ่งหมาย การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความยินดี เต็มใจ เต็มกำลังความสามารถและวิเคราะห์ ตระหนักถึงคุณค่าของการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และมีความสุขโดยไม่แสดงความเบื้อหนาย ย่อท้อและสามารถที่จะพิจารณาประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นได้จากการที่มีความเมตตา กรุณา ซึ่งในด้านความเมตตา กรุณา สำหรับวิชาชีพพยาบาล นับเป็นจริยธรรมที่ต้องกำหนดไว้อย่างเด่นชัดที่สุด

กิจกรรมที่จัด

กิจกรรมที่ 1 “กิจกรรมการบริจาคเงินหรือสิ่งของ”

เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาร่วมกันจัดขึ้นตามความต้องการของนักศึกษา เพื่อได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่นด้านการบริจาคเงินและสิ่งของด้วยความเต็มใจ เกิดการตระหนักถึงคุณค่าของความมีเมตตา กรุณา เมื่อเห็นผู้อื่นพ้นทุกข์ รวมทั้งเป็นการช่วยเหลือให้ผู้อื่นมีความสุข เช่น โครงการจัดเลี้ยงอาหารกลางวันในสถานสงเคราะห์ต่างๆ โครงการมอบของแก่เด็กด้อยโอกาส โครงการช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ยาก หรือ การทำบุญใส่บาตรตามเทศกาลต่างๆ

กิจกรรมที่ 2 “กิจกรรมการเสียสละแรงกายแรงใจ”

เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความยินดี เต็มใจ เต็มกำลังความสามารถ เมื่อเห็นผู้อื่นเป็นทุกข์หรือเกิดความเดือดร้อน เช่น การจัดโครงการอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ โครงการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท โครงการติดตามเยี่ยมผู้สูงอายุ โครงการช่วยงานการกุศลต่าง ๆ

บางโอกาสกิจกรรมเพื่อบริจาคเงิน สิ่งของ หรือเสียสละแรงกายแรงใจ อาจเกิดการผสมผสานกันหรือช่วยเหลือให้เกิดพร้อมๆ กันได้ทั้งกาย วาจา ใจ เพราะถึงอย่างไรความเมตตา กรุณาไม่ว่าจะบริจาคในกิจกรรมใด ก็ย่อมมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากให้ได้รับความสุข ซึ่งเป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมจริยธรรมได้แนวทางหนึ่ง

กิจกรรมที่ 3 “ฝึกสมาธิแผ่เมตตา”

เป็นการฝึกให้นักศึกษารู้จักการทำให้สงบ มีสมาธิ รู้จักการแผ่เมตตา เพื่อให้ใจเป็นกุศล อนุโมทนาในความดีงามที่ผู้อื่นกระทำ คิดถึงแต่สิ่งที่ดีงาม โดยกิจกรรมดังกล่าวจะได้ผลดีต้องฝึกอยู่บ่อยๆ และเป็น

ประจำอย่าง ต่อเนื่อง จนติดเป็นนิสัย นอกจากนั้นการแผ่เมตตาเป็นการขอโทษ ขอภัยผู้ที่เราล่วงเกิน หรือผู้ที่ล่วงเกินเรา และการฝึกสมาธิควรมีการสวดมนต์ ทำวัตรด้วย

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาที่ควรจัดเพิ่มเติม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 4

ควรมีกิจกรรมให้นักศึกษาได้ดูเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับเรื่องราวของผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้านต่างๆ แล้วให้นักศึกษาช่วยกันสรุปตามแนวทางต่อไปนี้

ถ้าเราเป็นบุคคลในเรื่องเหล่านั้นเราจะทำอย่างไร

เราควรมีโอกาสช่วยบุคคลเหล่านั้นได้อย่างไร

หรืออาจให้นักศึกษาลองฝึกกิจกรรมถือศีล 8 เช่น การอดอาหารเพื่อตรวจสอบสุขภาพของตนเองว่าเป็นอย่างไร ถ้าอยู่ในสภาพอย่างนั้น ให้นักศึกษาเขียนบรรยายความรู้สึก เพื่อสะท้อนให้เข้าใจถึงความทุกข์ที่เกิดขึ้น และได้เกิดความตระหนักที่จะช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์ และปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข เมื่อมีโอกาส

กิจกรรมที่ 5

จัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ออกมาเล่าประสบการณ์ที่ตัวเองได้เคยช่วยเหลือคน สัตว์ ด้วยความสงสาร เห็นใจ และด้วยความเต็มใจแล้วให้นักศึกษารู้สึกอย่างไรเมื่อได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่นหรือเล่าถึงผลแห่งความเมตตากรุณาได้อะไรบ้าง เช่น ความสุขทางใจ ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า นอกจากนั้นอาจจัดโอกาสให้นักศึกษาร่วมอภิปรายและทำความเข้าใจในหลักธรรมสำคัญหลายเรื่อง ที่เกี่ยวกับ เมตตา กรุณา ความกตัญญู เช่น พรหมวิหาร 4 บุญกิริยา วัตร เช่น ทาน ศีล ภาวนา

การประเมินผล

กระทำได้ทั้งการใช้แบบสังเกตในเรื่องที่นักศึกษาได้ปฏิบัติต่อผู้อื่น ให้นักศึกษาเขียนประเมินสิ่งที่ได้รับจากการทำกิจกรรม และการให้แบบวัดพฤติกรรมด้านความเมตตา กรุณา

3. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลด้านความรับผิดชอบ

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง วิเคราะห์การกระทำของตนเอง มีโอกาสอภิปรายถึงประโยชน์ในด้านความรับผิดชอบเมื่อทำงานกลุ่ม และโทษของการขาดความรับผิดชอบ พร้อมทั้งสามารถยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมได้ นอกจากนั้นควรตั้งจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาบอกหลักในการปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบ

หมายความว่าความขยันหมั่นเพียรสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด เข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบในฐานะพยาบาลวิชาชีพ การจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบควรให้ครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้ รับผิดชอบในคำพูด รับผิดชอบในการกระทำ รับผิดชอบในหน้าที่ รับผิดชอบในการทำงาน รับผิดชอบต่อตนเอง ฯลฯ

กิจกรรมที่จัด

กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างความรับผิดชอบในการทำงาน”

ควรจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้นักศึกษาออกไปสำรวจด้านความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และข้อบกพร่องต่างๆ เกี่ยวกับความสะอาดในสถาบันทั้งที่หอพักและห้องเรียนแล้วนำกลับมาสนทนา อภิปรายตามหัวข้อต่างๆ เช่น สิ่งไหนดีหรือไม่ดี เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้นถ้าทุกคนไม่ปฏิบัติตามหน้าที่จะเกิดความเสียหายอย่างไร ทำอย่างไรห้องเรียนหรือหอพักจึงจะสะอาดเป็นระเบียบสวยงามน่าอยู่และจะแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกันได้อย่างไร หลังจากมีการอภิปรายร่วมแสดงความคิดเห็นแล้ว ควรสรุปเป็นข้อตกลงเขียนเป็นกิจกรรมที่พึงปฏิบัติและกำหนดผู้รับผิดชอบตลอดปีการศึกษา โดยมีการตั้งคณะกรรมการติดตามผลงานเพื่อเสนอแนะและชมเชยในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความขยันหมั่นเพียรและสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างเรียบร้อยทันเวลา รวมทั้งมีการสัมภาษณ์นักศึกษาที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน เช่น ขั้นตอนการทำงาน วิธีการทำงาน อุปสรรคและการแก้ไข ผลดีของการที่มีความรับผิดชอบ

กิจกรรมที่ 2 “การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านวิชาการและด้านกิจกรรม”

การจัดกิจกรรมดังกล่าวจะทำให้มีโอกาสดำรงตำแหน่ง หรือคัดเลือกนักศึกษาตัวอย่างที่มีความรับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อประกาศเกียรติคุณให้เป็นตัวอย่างที่ดี โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเช่น มีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน มีความตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยความขยันหมั่นเพียร ช่วยเหลือกิจกรรมของวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อพี่และน้องร่วมสถาบัน

กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาการทำงานเป็นทีม เช่น งานสร้างสิ่งประดิษฐ์

การจัดกิจกรรมดังกล่าว เป็นแนวทางที่จะพัฒนาให้นักศึกษาได้ใช้กระบวนการกลุ่ม มีการทำงานร่วมกัน ให้นักศึกษารู้จักแบ่งงานกันทำตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ประดิษฐ์งานชิ้นกลุ่มละ 1 ชิ้น โดยเป็นความคิดร่วมกันของกลุ่ม แล้วนำมารายงานวิธีการทำงานที่ทำให้ประสบความสำเร็จ จากนั้นให้นักศึกษาทุกคนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน และช่วยกันสรุปเป็นข้อคิดในการจัดกิจกรรมดังกล่าว โดยเน้นความรับผิดชอบเป็นหลัก

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบที่ควรจัดเพิ่มเติมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 4

อาจารย์ควรร่วมกันสร้างแบบอย่างที่ดีให้แก่นักศึกษา เช่น อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันเก็บขยะรอบๆ อาคารเรียน โดยกระทำก่อนเข้าห้องเรียนทุก ๆ เช้า เป็นประจำจนเกิดเป็นนิสัยของความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

กิจกรรมที่ 5

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา อาจารย์ควรมีการกำหนดงาน และกิจกรรมที่ให้นักศึกษาต้องรับผิดชอบอย่างชัดเจน และรับผิดชอบต่อเวลาที่ได้รับมอบหมาย โดยอาจารย์จะต้องร่วมรับผิดชอบไปพร้อม ๆ กันนักศึกษาในเรื่องของ การประกาศคะแนน การประกาศผลงานให้รู้ล่วงหน้าอย่างรวดเร็ว และการขาดเรียนต้องมีใบรับรองชัดเจน ฯลฯ เพื่อให้เกิดการตระหนักของความผิดชอบร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

กิจกรรมที่ 6

จัดกิจกรรมให้นักศึกษาร่วมรับผิดชอบดูแลสถานที่ต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น ออกแบบการปลูกต้นไม้ แบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบในการดูแลต้นไม้ หรือดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั่ว ๆ ไป

กิจกรรมที่ 7

การจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบ ควรมีการส่งเสริมแต่ละด้านให้ครอบคลุม เช่น ความรับผิดชอบในคำพูด ความรับผิดชอบในการกระทำ ความรับผิดชอบในหน้าที่ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ เช่น หน้าที่ความเป็นนักศึกษา หน้าที่ความเป็นอาจารย์ ฯลฯ

การประเมินผล

ใช้แบบสังเกตท่าทีและการอธิบายความคิดเห็นของนักศึกษาที่แสดงออกในการทำงานกลุ่ม ใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้สึกส่วนตัวของนักศึกษาในสถานการณ์ที่เกิดความขัดแย้งกันของความรับผิดชอบตามบทบาทต่าง ๆ และการใช้แบบประเมินความรับผิดชอบของนักศึกษาที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น และงานที่มอบหมาย

4. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลด้านความสุภาพ อ่อนโยน

จุดมุ่งหมาย

กิจกรรมนี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้วิเคราะห์จุดดี จุดด้อย ของการแสดงและไม่แสดง ความสุภาพ
อ่อนโยน รวมทั้งได้แสดงออกซึ่งกิริยามารยาทที่น่านวล รู้จักกาลเทศะ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักยกย่อง
และให้เกียรติผู้อื่น มีกิริยาจาสุภาพเรียบร้อย และควรได้กระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมมารยาทที่ดีงาม

กิจกรรมที่จัด

กิจกรรมที่ 1 “การอบรมมารยาทความเป็นไทย”

การจัดอบรมมารยาทความเป็นไทย ควรกระทำได้หลายรูปแบบตั้งแต่การเชิญวิทยากรมาบรรยาย
เกี่ยวกับกลวิธีการพัฒนาบุคลิกภาพ และมารยาทในการเข้าสังคม และมีการสาธิตพร้อมให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติ
เพื่อเป็นแนวทางที่จะปฏิบัติได้ถูกต้อง นอกจากนั้นอาจมีการจัดประกวดมารยาทที่ดีงาม หรือการแสดงออก
เอกลักษณ์ของความเป็นไทย เช่น การไหว้ การพูดจาที่ไพเราะ นุ่มนวล อ่อนน้อม สุภาพเรียบร้อย ตลอดจน
การมีสัมมาคารวะ รู้จักเคารพผู้มีอาวุโสกว่า มีการกล่าวคำ ขอบคุณ ขอโทษ ขอใจ ตามโอกาสที่เหมาะสม

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมวัฒนธรรมทางพฤติกรรมของนักศึกษา เช่น รับน้องด้วยพิธีบายศรีสู่ขวัญ

การจัดพิธีดังกล่าวถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งกิริยาที่น่านวลเรียบร้อย รู้จักการให้เกียรติยกย่องผู้อื่น
ซึ่งเป็นประเพณีที่ดีงาม นักศึกษารุ่นพี่จะต้อนรับนักศึกษารุ่นน้องด้วยอภัยยศไมตรีที่ดีงาม มีการผูกข้อมือ
และ กล่าวต้อนรับด้วยวาจาที่ไพเราะ หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส นอกจากนั้นขณะทำพิธียังมีการขับเสภา พร้อม
การเล่นดนตรีไทย

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่แสดงถึงความกตัญญูทวดต่อผู้มีพระคุณ เช่น วันไหว้ครู

การจัดกิจกรรมวันไหว้ครู เป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะนักศึกษาได้มีโอกาสแสดงออกซึ่งมารยาทที่ดี
งาม มีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโสหรือผู้มีพระคุณ และลักษณะการจัดกิจกรรมก็แสดงถึงกิริยามารยาทที่สุภาพ
เรียบร้อย เช่น การที่นักศึกษากล่าวคำบูชาครูพร้อมมอบพานดอกไม้ธูปเทียน มีการประกวดเรียงความเกี่ยว
กับพระคุณครู เพื่อแสดงถึงการมีสัมมาคารวะยกย่องผู้อาวุโส

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความสุภาพอ่อนโยนที่ควรจัดเพิ่มเติม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 4

การจัดสถานการณ์จำลอง หรือบทบาทสมมุติ แสดงพฤติกรรมการสร้างสัมพันธภาพระหว่างพยาบาลกับ
คนไข้ ทั้งแสดงด้วยความสุภาพอ่อนน้อม มีกิริยานุ่มนวล พูดจาไพเราะ แสดงท่าทีที่จะให้บริการด้วยความเต็ม
ใจ อีกสถานการณ์หนึ่งเป็นการแสดงพฤติกรรมตรงกันข้าม แล้วให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อม
อภิปรายเปรียบเทียบ บรรยายความรู้สึกที่เกิดขึ้นว่า

ถ้าเราเป็นผู้ให้บริการควรแสดงพฤติกรรมเช่นไร
 ถ้าเราเป็นผู้รับบริการจะมีความรู้สึกละเอียดอย่างไรต่อพฤติกรรมเหล่านั้น
 ถ้าเราเป็นผู้รับบริการต้องการให้พยาบาลแสดงพฤติกรรมเช่นไร เพราะเหตุใด
 ฯลฯ

กิจกรรมที่ 5

ควรฝึกให้นักศึกษารู้จักให้เกียรติผู้อื่นว่า เช่น การแสดงความเคารพ ด้วยการไหว้ หรือ การฝึกให้รู้จักใช้คำต่างๆเหล่านี้ให้เกิดความเคยชินจนเป็นนิสัยตามโอกาสที่เหมาะสม เช่น คำว่า ขอโทษ ขอขอบคุณ ขอบใจ พฤติกรรมเหล่านี้ต้องกระทำด้วยความจริงใจจะทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจได้อย่างแท้จริง และควรเน้นการแสดงออกต่อบุคคลอื่นๆ ไปพร้อมๆกันด้วยได้แก่ บิดา มารดา ครอบครัวของนักศึกษาอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล ตลอดจนบุคลากรในหน่วยงานที่นักศึกษาต้องไปฝึกภาคปฏิบัติ

กิจกรรมที่ 6

การกำหนดให้มีวัฒนธรรมทางพฤติกรรมของนักศึกษา เช่น ระเบียบการแต่งกายที่ไม่สุภาพในสถานบันการศึกษา ทั้งเครื่องแบบนักศึกษาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

กิจกรรมที่ 7

จัดกิจกรรมโต้วาที “มารยาทไทย และมารยาทเทศ”

กิจกรรมที่ 8

จัดประกวดคำขวัญเกี่ยวกับมารยาท กับความเป็นคนที่ได้รับการขัดเกลาแล้ว

การประเมินผล

ประเมินจากการใช้แบบสังเกตขณะเข้าร่วมกิจกรรม หรือใช้แบบสอบถามความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ภายหลังร่วมกิจกรรม รวมทั้งการวิเคราะห์จุดดี จุดด้อย ของการแสดงและไม่แสดงความรู้สึกอบอุ่นใจ

5. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลด้านความมีระเบียบวินัย

จุดมุ่งหมาย มุ่งหวังให้นักศึกษาวิเคราะห์ประโยชน์ของการมีระเบียบวินัย และโทษของการขาดระเบียบวินัย และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นควรได้รู้จักควบคุมความประพฤติตนเองตามมารยาทและศีลธรรมของสังคม รักษาระเบียบวินัยของสถาบันและระเบียบวินัยของตนเองแล้วพยายามปฏิบัติให้ได้ตามที่ตั้งไว้

กิจกรรมที่จัด

กิจกรรมที่ 1 “การสร้างวินัยในตนเองด้วยพันธสัญญา”

การจัดกิจกรรมดังกล่าว มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันในการที่จะประพฤติปฏิบัติในระเบียบที่ร่วมกันกำหนดขึ้นไว้ เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้นักศึกษาได้ควบคุมความประพฤติตนเองตามข้อกำหนดของสังคม เช่น ปฏิบัติการพยาบาลตรงตามเวลา การกลับเข้าหอพักตามเวลาที่กำหนด การแต่งกายให้เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของนักศึกษาพยาบาล ฯลฯ

กิจกรรมที่ 2 “การจัดทำป้ายจริยธรรมความมีระเบียบวินัย”

เป็นการจัดกิจกรรมด้วยวิธีการติดป้ายจริยธรรม ซึ่งอาจจะเป็นความร่วมมือระหว่างอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมและคณะกรรมการนักศึกษาที่จะช่วยกันพิจารณาข้อความด้านความมีระเบียบวินัย ติดไว้ตามอาคารเรียนหรือตามสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มองเห็นได้ชัดเจน เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน และเป็นสิ่งเตือนใจให้นักศึกษาหรืออาจารย์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของความมีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมปรารถนาที่จะให้เกิดขึ้นเพราะอาจารย์ย่อมเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษาได้อย่างเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง

กิจกรรมที่ 3 การสร้างวินัยด้วยการพัฒนาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดวันรณรงค์รักษาความสะอาด

เป็นกิจกรรมที่รณรงค์ให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าและคุณประโยชน์ของการรักษาความสะอาด ซึ่งเป็นการส่งเสริมความมีระเบียบวินัยต่อตนเองและสังคมได้ โดยมีแนวทางการจัดได้แก่

1. เชิญวิทยากรมาอภิปรายให้ความรู้เรื่องจริยธรรมกับการขาดระเบียบวินัย
2. จัดนิทรรศการเพื่อรณรงค์การรักษาความสะอาด
3. ทำการประชาสัมพันธ์โดยใช้โปสเตอร์ แผ่นปลิว เสียงตามสายเพื่อเชิญชวนให้ช่วยกันรักษาความสะอาดทั้งในสถานศึกษา และ ชุมชน ฯลฯ
4. ประกวัดความสะอาดในห้องพัก ห้องเรียน และบริเวณสถานที่ที่แบ่งเขตกันรับผิดชอบ ฯลฯ
5. มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยที่ควรจัดเพิ่มเติม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ชาญ

กิจกรรมที่ 4

ให้นักศึกษาดูเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับความมีวินัยของคณูปุ่น คนสิงคโปร์ หรือคนไทยที่เป็นตัวอย่างที่ดีของการมีวินัย แล้วให้นักศึกษาอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

ระเบียบวินัยสร้างความเจริญให้ตนเอง สังคมและประเทศชาติอย่างไร

ในฐานะที่เป็นนักศึกษาจะช่วยสร้างวินัยในสังคมได้อย่างไรการสร้างวินัยควรเริ่มต้นที่ไหน ใครควรเป็นผู้เริ่มต้น

กิจกรรมที่ 5

จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นนักศึกษาในด้านความมีระเบียบวินัยของสถานศึกษาและสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมสิ่งที่ดีให้ดียิ่งขึ้น และพัฒนาสิ่งที่ควรพัฒนา

กิจกรรมที่ 6

การรณรงค์ให้นักศึกษามีระเบียบวินัย โดยการใช้โปสเตอร์ที่แสดงคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ในสถาบัน เช่น การแต่งกายในการเรียนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ มารยาทที่พึงปฏิบัติก่อนออกจากหอพัก ฯลฯ

กิจกรรมที่ 7

การกำหนดให้มีคะแนนความประพฤติของนักศึกษาและมีเกณฑ์การตัดคะแนนในความผิด อันเนื่องมาจากการทำผิดระเบียบ หากใครมีคะแนนความประพฤติอยู่ในระเบียบ เช่น

ถ้าคะแนนเต็ม 100 ถือว่าประพฤติดีเด่น สมควรได้รับเกียรติบัตร

ถ้าคะแนน 90 ถือว่าประพฤติดี

ถ้าต่ำกว่า 60 ถือว่าใช้ไม่ได้ และควรมีมาตรการบางอย่างในการทำโทษ

การประเมินผล

โดยการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรม การปฏิบัติตามข้อตกลง การแต่งกาย การตรงต่อเวลา การรักษาความสะอาด หรือจากการใช้แบบประเมินตนเองที่ได้จากการเรียนรู้ภายหลังทำกิจกรรม

6. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลด้านความเสียสละ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงออกซึ่งความมีน้ำใจต่อผู้อื่น ด้วยกำลังกาย กำลังใจ และสติปัญญา รู้จักการเสียสละในรูปแบบต่างๆ และค้นหาแนวทางการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นและส่วนรวมด้วยความเสียสละ

กิจกรรมที่จัด

กิจกรรมที่ 1 “เพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง”

กิจกรรมนี้ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาแต่ละชั้นปี หรือภายในชั้นปีเดียวกันได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความสมัครใจโดยไม่ใช่เกิดจากการบังคับในเวลาที่เป็นช่วงว่าง เช่น คนเก่ง เสียสละเวลาส่วนตัวช่วยสอนเสริมให้นักศึกษาที่เรียนอ่อนกว่า หรือรุ่นพี่อาจช่วยเหลือให้คำแนะนำรุ่นน้องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการปรับตัวด้านต่างๆ ที่มีปัญหาตามความเหมาะสมกับบทบาทของรุ่นพี่ที่จะช่วยได้

กิจกรรมที่ 2 “การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด”

กิจกรรมนี้ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติด แล้วเกิดความรู้สึกที่จะทำประโยชน์ให้เกิดแก่สังคม โดยการเสียสละแรงกายแรงใจ ร่วมกันคิด เพื่อการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ดำเนินการโดยคณะกรรมการนักศึกษาในการที่จะร่วมกันประชาสัมพันธ์โทษของยาเสพติด โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น

1. จัดนิทรรศการต่อต้านยาเสพติดในชุมชน
2. จัดทำจุลสารเผยแพร่ให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด
3. เชิญวิทยากรพิเศษบรรยายเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดให้แก่ชุมชน

กิจกรรมที่ 3 การใช้สถานการณ์สมมติ เช่น เรื่องความเสียสละ

ควรเป็นกิจกรรมโดยการสร้างสถานการณ์สมมติ ที่สอดแทรกในชั่วโมงการเรียนการสอนอาจจะเป็นในวิชาวิทยาศาสตร์ หรือวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยครูกำหนดสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ต้องให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และร่วมอภิปรายจากสถานการณ์ที่จะต้องแสดงความเสียสละว่านักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรต่อสถานการณ์ดังกล่าว ถ้าเป็นนักศึกษาอยู่ในสถานการณ์นั้น นักศึกษาจะตัดสินใจอย่างไร ควรแสดงความเสียสละ หรือไม่ เพราะเหตุใด ถ้าเสียสละหรือไม่เสียสละจะเกิดอะไรขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกวิเคราะห์การแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละ

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเสียสละ ที่ควรจัดเพิ่มเติม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 4

ควรมีการจัดกิจกรรมความเสียสละในรูปแบบต่างๆทั้งส่วนตัวและเพื่อส่วนรวมได้แก่

กิจกรรมเสียสละนี้ส่วนตัวบางอย่างที่ไม่ดี เช่น นิยชอบนินทาผู้อื่น นิยความเห็นแก่ตัว

กิจกรรมเสียสละเพื่อส่วนรวม โดยให้นักศึกษาคิดเอง มีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา เช่น การปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ การบริจาคโลหิต หรือการบำเพ็ญประโยชน์ในลักษณะอื่นๆ การพัฒนาสถาบัน ได้แก่ พัฒนาสิ่งแวดล้อม พัฒนาความสะอาดบริเวณอาคารเรียน หอพัก

กิจกรรมที่ 5

ควรจัดกิจกรรมโดยการสอดแทรกการปลูกฝังความเสียสละในกิจกรรมการสอนรายวิชาที่จะสามารถสอดแทรกได้ทุกรายวิชา พร้อมให้นักศึกษาร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านเสียสละ

การประเมินผล

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย การร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษากายหลังทำกิจกรรม

7. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาได้เสนอแนวทางการแสดงออกซึ่งความเคารพและยอมรับในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่น ตลอดจนการแสดงออกซึ่งความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น หรือนำจะหมายรวมถึงการเคารพในความคิดของบุคคล การยอมรับในธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความแตกต่างกัน

กิจกรรมที่จัด

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะการแสดงออกด้วยความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น เช่น ออกหน่วยบริการชุมชนต่างๆ

การออกหน่วยให้บริการแนะนำและตรวจสุขภาพในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล นักศึกษามีโอกาสได้ใกล้ชิดกับประชาชนโดยทั่วไป โดยมีความแตกต่างทั้งเพศ อายุ การนับถือศาสนา ฯลฯ ดังนั้นสิ่งสำคัญที่ควรจะให้นักศึกษาได้พิจารณาเลือกกระทำในสิ่งที่ถูกต้องด้วยตนเอง เพื่อแสดงออกซึ่งความเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่น หรือการรู้จักเคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น เช่น

1. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
2. ไม่เปิดเผยความลับของประชาชนผู้ใช้บริการ
3. ให้คำแนะนำและบริการตรวจสุขภาพด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกเฉพาะบุคคล
4. บอกผู้ใช้บริการล่วงหน้าทุกครั้งก่อนที่จะเริ่มต้นให้บริการด้านสุขภาพเพื่อเป็นการให้เกียรติซึ่งกัน

และกัน

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีวัฒนธรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา

กิจกรรมนี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในการคัดเลือกรวมกรรมการเพื่อบริหารงานสโมสรนักศึกษา โดยทุกคนมีอิสระในการตัดสินใจที่จะเลือกผู้แทนเข้ามาบริหารงาน รู้จักแสดงการยอมรับในกติกาของสังคม ให้เกียรติซึ่งกันและกัน

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่

กิจกรรมรับน้องใหม่ควรได้เน้นถึงพฤติกรรมการแสดงออกที่สุภาพนุ่มนวล ไม่เกิดอันตรายต่อผู้อื่น เปิดโอกาสให้น้องได้ร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ ไม่ถูกบังคับ และรุ่นพี่ต้องตระหนักถึงการสร้างคุณค่าของกิจกรรมให้รุ่นน้องยอมรับที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่านักศึกษารู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น การรับน้องต้องเน้นการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ทั้งภาษา ท่าทางและการกระทำ ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์ที่ควรจัดเพิ่มเติม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 4

ควรมีการจัดให้นักศึกษาได้เรียนรู้และมีประสบการณ์โดยตรงจากบุคคลที่ต้องการกำลังใจ ต้องการได้รับการยอมรับ หรือได้ทำความเข้าใจพื้นฐานความต้องการที่แท้จริงของมนุษย์ได้แก่

การดูแลผู้ป่วยที่ใกล้เสียชีวิต เช่น ผู้ป่วยโรคเอดส์ที่วัดพระบาทน้ำพุ จ.ลพบุรี

การดูแลผู้ป่วยที่ทำแท้งด้วยสาเหตุต่างกัน

การติดตามเยี่ยมเยียนผู้ป่วยที่ถูกจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลโดยที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

กิจกรรมที่ 5

จัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวกับความเคารพในความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น

การประเมินผล

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ และการใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับแนวทางการแสดงออกในการเคารพความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น

8. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลด้านความร่วมมือและรู้รักสามัคคี

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี

กิจกรรมที่จัด

กิจกรรมที่ 1 การสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคี

การจัดสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคี โดยนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบเสนอสาระเชิงเนื้อหา พร้อมการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างความสามัคคี เพื่อเป็นแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของความสามัคคี และใช้เป็นแนวทางในการปลูกจิตสำนึกเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความร่วมมือและรู้รักสามัคคีได้ส่วนหนึ่ง

กิจกรรมที่ 2 “การประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความสามัคคี”

กิจกรรมนี้จะช่วยกระตุ้นและปลุกจิตสำนึกให้นักศึกษาได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของความสามัคคีในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น จัดรายการวิทยุ จัดเสียงตามสาย จัดบอร์ด จัดนิทรรศการ การติดป้ายคำขวัญ ฯลฯ แต่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า กิจกรรมนี้มีค่าความเหมาะสมน้อย

กิจกรรมที่ 3 “การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในเทศกาลที่สำคัญ”

นักศึกษาและอาจารย์จะประชุมปรึกษาหารือ เสนอความคิดเห็นร่วมกันในการที่จะช่วยกันจัดกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ ตามที่นักศึกษามีความต้องการที่จะช่วยเหลือสังคม โดยมีได้เกิดจากการบังคับ และมุ่งหวังที่จะร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เช่น

1. โครงการทอดผ้าป่า
2. โครงการร่วมทำบุญตักบาตร
3. โครงการวันอาสา อาลัย
4. โครงการจัดงานรื่นเริงในโอกาสต่าง ๆ

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคีที่ควรจัดเพิ่มเติมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 4

การจัดโครงการแข่งขันกีฬาเพื่อความสามัคคี ถ้าจะให้เกิดการสร้างเสริมความสามัคคีได้อย่างแน่นอน ควรพิจารณากระทำในสิ่งต่อไปนี้

ใช้กติกาและเกมส์กีฬาเป็นสื่อของจริยธรรม

จัดอบรมจริยธรรมนักกีฬาแก้ตัวกีฬา

สร้างความเข้าใจถึงจุดประสงค์การแข่งขันกีฬาเพื่อเชื่อมความสามัคคี

กิจกรรมที่ 5

จัดให้มีนันทนาการในวิทยาลัยพยาบาล ได้แก่ การจัดแข่งขันกีฬาแบบไทย การทำขนมแบบไทย

การละเล่นแบบไทย

กิจกรรมที่ 6

การประกวดหอพักดีเด่นที่เน้นความสวยงาม สภาพแวดล้อมดี และนักศึกษามีผลการเรียนดี

กิจกรรมที่ 7

ควรจัดกิจกรรมใดๆที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงออก ซึ่งความมีน้ำใจร่วมกันของกลุ่ม เพื่อแสดงถึงความเป็นเอกภาพ (Unity) ในกลุ่มโดยนักศึกษาเป็นผู้คิดเอง

กิจกรรมที่ 8

ควรจัดกิจกรรมใดๆที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงออกถึงความสามารถในการทำงานเป็นทีม อาจจะเป็นในรูปของการจัดประกวดโครงการกิจกรรมดีเด่น

การประเมินผล

อาจกระทำได้จาก การใช้แบบสังเกตและแบบประเมินความคิดเห็นตลอดจนการติดตามผลสำเร็จของงาน

9. กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลด้านความอดทน

จุดมุ่งหมาย เพื่อฝึกให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีความอดทนทั้งร่างกายและจิตใจ รวมทั้งให้นักศึกษาฝึกการใช้ความคิด (สติปัญญา) เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้

กิจกรรมที่จัด

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อฝึกความอดทนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน

กิจกรรมการแข่งขันกีฬา นอกจากฝึกให้เกิดความสามัคคีแล้ว เป็นการฝึกให้นักศึกษารู้จักอดทน อดกลั้นด้วย เพราะต้องมีการทำงานร่วมกับผู้อื่นหลายฝ่าย ต้องมีความอดทนหลายด้าน ทั้งอดทนต่อความเหนื่อยกาย อดทนต่อความเหนื่อยใจ อดทนต่อความลำบาก ฯลฯ จนกว่างานจะสำเร็จลุล่วง

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้บำเพ็ญประโยชน์ เพื่อส่วนรวมจนประสบผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดวันปลูกต้นไม้

คณะกรรมการนักศึกษาได้พิจารณาร่วมกันที่จะช่วยกันปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันพ่อแห่งชาติ วันสิ่งแวดล้อมโลก โดยเกิดจากความสมัครใจของนักศึกษาเอง มิได้เกิดจากการบังคับเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ตระหนักถึงคุณค่าของตนเองในการที่จะบำเพ็ญประโยชน์ให้เกิดขึ้นในสังคม และต้องกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการและติดตามผลผลิตของงานที่ได้กระทำ ด้วยความเพียรพยายามที่จะฝ่าฝืนดูแลความสำเร็จของงาน คือ ต้นไม้เจริญงอกงามตามที่ได้ตั้งใจไว้

ซึ่งกิจกรรมการปลูกต้นไม้นอกจากต้องใช้ความอดทนแล้ว ความเสียสละร่างกาย แรงใจ และความที่ต้องร่วมมือและรู้จักสามัคคี ก็สามารถเกิดได้ในกิจกรรมนี้เช่นเดียวกัน

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกการใช้ความคิดได้อย่างอิสระเพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เช่น การจัดทำจุลสารประยุกต์

การดำเนินการจัดทำจุลสาร ควรได้เริ่มต้นจากความประสงค์ของคณะกรรมการนักศึกษา อาจจัดในรูปแบบของคณะกรรมการชมรมจุลสารหรือชมรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม แต่ควรดำเนินงานโดยคณะกรรมการหรือชมรมของนักศึกษา โดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา นักศึกษามีโอกาสได้ร่วมกันวางแผน เสนอความคิด ใช้

ความรู้ความสามารถอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้จุลสารสำเร็จเป็นรูปเล่มตามเวลาที่กำหนด ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวฝึกความอดทนได้เป็นอย่างดี

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความอดทนที่ควรจัดเพิ่มเติมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 4

ควรจัดกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายด้านความอดทนให้ครอบคลุมหลายด้าน เช่น อดทนต่อความเหนื่อย อดทนต่อความเหนื่อย อดทนต่อความเจ็บใจ อดทนต่อความลำบาก อดทนต่อความทุกข์ทรมาน อดทนต่อการทำงาน ฯลฯ

กิจกรรมที่ 5

จัดกิจกรรมแข่งขันความอดทนกับตนเอง เช่น อาจตั้งเป้าหมายในการเรียนว่าจะต้องทำผลการเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ให้ดีกว่า ภาคการศึกษาที่ 1

กิจกรรมที่ 6

จัดกิจกรรมเพื่อฝึกความอดทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ เช่น การกำหนดกิจกรรมสมมติให้เพื่อนๆคอยจับผิด และฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ฟังโดยไม่ต้องแก้ตัวและต้องยอมรับฝึกจนเคยชิน ซึ่งในภายหลังก็จะอดทนได้ฝึกให้เป็นผู้ฟังที่ดี กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยฝึกและเสริมสร้างความอดทนได้รูปแบบหนึ่ง

การประเมินผล

ประเมินได้จากการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะร่วมกิจกรรมและผลสำเร็จของงานควรเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์ดำารงานวิจัย และการสำรวจกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล

1.1 ในการศึกษากิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ดำารงานวิจัย การสำรวจกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล และนำผลการสังเคราะห์มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมแต่ละด้านตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลรวม 9 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความอดทน จำนวน

45 ข้อ โดยแยกเป็นด้านละ 5 ข้อคำถาม ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายจำนวน 1 ข้อ กิจกรรมที่จัด 3 กิจกรรมๆ ละ 1 ข้อ รวม 3 ข้อ การประเมินผล 1 ข้อ

จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับว่ามีข้อคำถามใดเหมาะสมที่จะใช้ในการกำหนดเป็นจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัดและการประเมินผล กิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรม แต่ละด้านของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อคำถามที่เหมาะสมที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมจำนวน 44 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 97.77 และเมื่อพิจารณาคำมัชฌานและค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อคำถามพบว่า คำมัชฌานมีความเหมาะสมสูง (3.51-5.00) และมีค่าความสอดคล้องสูง (0-1.99) ซึ่งแสดงว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันสูงในแต่ละข้อคำถาม อย่างไรก็ตามอย่างไรก็ตามข้อคำถามอื่น ๆ ของกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเหมาะสมน้อยในการส่งเสริมจริยธรรม เนื่องจากจุดมุ่งหมายและกิจกรรมที่จะจัดในระดับอุดมศึกษาควรเน้นให้นักศึกษาได้ คิด วิเคราะห์ แสดงความรู้สึก วิจารณ์ เปรียบเทียบสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือสถานการณ์สมมติ จะเหมาะสมกว่าการให้นักศึกษาเพียงบอกหรืออธิบายผลดีผลเสียของการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติพฤติกรรมจริยธรรมในด้านต่าง ๆ แต่เป็นข้อสังเกตว่าถ้ากิจกรรมต่าง ๆ ทุก กิจกรรมได้กระทำอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอและปรับวิธีการบางอย่างให้เหมาะสมกับกลุ่มอายุของนักศึกษา จะทำให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุจุดมุ่งหมายในการที่จะช่วยส่งเสริมจริยธรรมได้ทั้งสิ้น ดังนั้นถ้าวิทยาลัยพยาบาลจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมให้นักศึกษาได้ มากเท่าใดย่อมจะเกิดผลดีแก่นักศึกษา ต่อสถาบัน ต่อวิชาชีพและสังคมได้อย่างแน่นอน เพราะทุกกิจกรรมทำให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งสิ้น

1.2 ในการศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ผู้วิจัยได้ใช้การสังเคราะห์ตำรา งานวิจัย และการสำรวจกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมแต่ละด้านร่วมกับกระบวนการของเทคนิคเดลฟาย ซึ่งการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมปรากฏว่าได้ผลหรือข้อสรุปที่ใกล้เคียงกัน อาจจะมี ความแตกต่างกันในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน เพราะลักษณะเทคนิคเดลฟายเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นอิสระโดยไม่ได้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลหรือการครอบงำทางความคิดจากกลุ่มหรือผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ (เดอนใจ แวงงาม. 2535 : 8, เรณูน้อย วงษ์สมบูรณ์. 2532 : 244 และ ลำเพา เอี่ยมสำอางค์. 2532 : 40)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง โดยใช้เทคนิคเดลฟาย

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ผลงานของการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่สองรวมทั้งความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญทั้งรอบที่ 1 และรอบที่ 2 นำมาเป็นผลของการศึกษาวิจัย ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญที่นำไปอภิปรายผลดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลในแต่ละด้าน เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วพบว่าบางกิจกรรมจะปรากฏคุณลักษณะจริยธรรมได้มากกว่าหนึ่งด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของริวทอง ล้อทอง (2535 : 98-101) ทรงศักดิ์ ปุคคละนันท์ (2527 : 117-124) และธนพร ดีจงเจริญ (2537 : 14-15) ที่กล่าวว่ากิจกรรมนักศึกษาแต่ละกิจกรรม ก่อให้เกิดคุณลักษณะทางจริยธรรมได้หลายด้าน ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของกิจกรรม ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ทำให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนขึ้นว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของกิจกรรมอาจจะเน้นเฉพาะจริยธรรมแต่ละด้านให้เด่นชัดขึ้นหรือตั้งจุดมุ่งหมายรวมจริยธรรมที่จะส่งเสริมได้หลายด้านในแต่ละกิจกรรม ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายที่จัด เพราะในการปฏิบัติจริงอาจปรากฏคุณลักษณะจริยธรรมหลาย ๆ คุณลักษณะ ซึ่งสถาบันการศึกษาควรได้มีการกำหนดไว้ให้ชัดเจนว่ากิจกรรมที่จัดแต่ละกิจกรรมจะช่วยส่งเสริมจริยธรรมในด้านใดบ้าง เพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์ฝายกิจกรรมนักศึกษา และนักศึกษาที่ดำเนินกิจกรรมนั้น นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมได้ตรงตามคุณลักษณะจริยธรรมที่ต้องการอย่างแท้จริง จากกระบวนการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผู้วิจัยพบว่ากิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมที่มุ่งหวังคุณลักษณะจริยธรรมแต่ละด้านให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาพยาบาลนั้น สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ควรได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายโดยเน้นคุณลักษณะจริยธรรมที่ต้องการเน้นให้เด่นชัดเพียงด้านใดด้านหนึ่ง หรืออาจกำหนดไว้หลาย ๆ ด้านในแต่ละกิจกรรมที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน จะทำให้เกิดความชัดเจนในการที่จะส่งเสริมจริยธรรมในด้านต่าง ๆ และแนวทางในการประเมินผลก็ควรจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เพราะการประเมินผลเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายเพื่อจะได้ทราบว่า กิจกรรมที่วางไว้นั้นบรรลุผลสำเร็จเพียงใด (ริวทอง ล้อทอง. 2535 : 38) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในเบื้องต้นว่า ถ้าต้องการให้นักศึกษาพัฒนาจริยธรรมในด้านใดบ้างในแต่ละกิจกรรม ควรกำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนซึ่งจะช่วยทำให้การส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลเป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของวิชาชีพได้อย่างแท้จริง

2. กิจกรรมที่จัด จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลมีหลายกิจกรรมที่มีค่าความเหมาะสมมาก และมีความสอดคล้องกันสูง ซึ่งควรจะนำไปใช้เป็นกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมให้แก่ศึกษาพยาบาลได้ โดยพิจารณาตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพ มีดังนี้

ด้านความซื่อสัตย์

กิจกรรม “การอภิปรายกลุ่ม” มีค่าความเหมาะสมมาก และความสอดคล้องสูงอาจเนื่องมาจากลักษณะกิจกรรมนี้ ความสำคัญอยู่ที่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมทุกคนในกลุ่ม มีการใช้เหตุและผลของแต่ละคน ที่มีต่อผลดี ผลเสียจากสถานการณ์ตัวอย่างนั้น ๆ มีโอกาสได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึกในประเด็นต่าง ๆ ตามสภาพการณ์ที่กำหนดไว้ ย่อมทำให้นักศึกษาพยาบาลได้เกิดความรู้สึกซาบซึ้ง และมีความ

สำนึกในจริยธรรมได้ โดยเฉพาะการนำกรณีศึกษาที่สร้างขึ้นจากสถานการณ์จริงเป็นกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา หรือการปฏิบัติงานของพยาบาลมาเป็นแนวทางในการอภิปราย

กิจกรรมการจัดลำดับความซื่อสัตย์ ในกิจกรรมย่อย เช่น “การประกาศเกียรติคุณนักศึกษาที่ทำความดี” ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรจัดเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเสริมแรงทางบวกที่ควรกระทำ เพื่อยกย่องคนดี และมีความมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไป ตามทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรมของสกินเนอร์ ที่กล่าวว่า ถ้ามีความมุ่งหมายให้มนุษย์ปฏิบัติตนเองตามจริยธรรมที่พึงประสงค์ ควรให้การเสริมแรงในทางบวก เช่น การยกย่องชมเชย การให้รางวัล เป็นต้น (ริ้วทอง ล้อทอง. 2535 : 21) กิจกรรมย่อยที่กำหนดให้มีพันธะสัญญาร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา หรือจะเป็นระบบคู่สัญญาระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมาก อาจจะเป็นเพราะในการพัฒนาจริยธรรมจะเกิดขึ้นได้จากการสังเกตพฤติกรรมหรือลักษณะของบุคคลที่ตนรัก หรือมีลักษณะคล้ายคลึงกับตน เช่น บิดา มารดา ครู อาจารย์ ก็จะทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ และเกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาจะเกิดขึ้นในสังคมได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 8) ดังนั้นการจัดกิจกรรมนี้น่าจะส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลได้ ในด้านการจัดทำป้ายนิเทศ เห็นว่าสามารถจะกระทำได้ เพื่อให้เกิดการกระตุ้นหรือเกิดการระลึกอยู่เสมอว่า อะไรคือความดีที่ควรปฏิบัติ เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลอยู่ในช่วงระยะวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ต้องการค้นพบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ดังนั้นการจัดป้ายนิเทศ น่าจะเกิดขึ้นในลักษณะให้มีการประกวดข้อความเกี่ยวกับจริยธรรมที่ต้องการจะให้เกิดขึ้น เพราะวัยรุ่นอาจจะคิดคำหรือข้อความที่ท้าทายความรู้สึกของกลุ่มได้ดี หรืออาจจะเป็นลักษณะการใช้คำถามเพราะคนอ่านอาจจะตอบตัวเองอยู่ในใจว่าตนเองเป็นเช่นนั้นหรือไม่ หรืออาจจะใช้ข้อความที่เหมาะสมกับวัยผู้ใหญ่ เพื่อให้มีโอกาสได้คิด วิเคราะห์ได้มากขึ้น เช่น สุภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย หรือพุทธสุภาษิต ฯลฯ

กิจกรรมจัดตั้ง “ร้านค้าโมสรวนนักศึกษา” จากผลการวิจัยมีค่าความเหมาะสมน้อยกว่ากิจกรรมอื่น เพราะมี ค่าความสอดคล้องน้อยที่สุด แสดงว่าการจัดกิจกรรมดังกล่าวอาจจะไม่สามารถกำหนดได้ชัดเจนว่าจะส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้อย่างไร และการตรวจสอบสภาพสิ่งของหรือจำนวนเงินว่าครบหรือไม่ครบ บางครั้งอาจจะแยกไม่ได้ว่าจากความไม่ซื่อสัตย์หรือเนื่องจากความไม่รอบคอบ ดังนั้นการจัดกิจกรรมนี้อาจดำเนินการโดยมุ่งหวังในด้านความรับผิดชอบจะเหมาะสมกว่า และข้อคิดการจัดกิจกรรมด้านนี้ในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะวิชาชีพพยาบาลควรเน้นความมีจิตสำนึกของความซื่อสัตย์เชิงวิชาชีพ เช่น การไม่ทำผิดเทคนิคการปฏิบัติการพยาบาลทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น การปกปิดความลับของผู้ป่วย การบันทึกรายงานการปฏิบัติการพยาบาลอย่างเที่ยงตรงตามกำหนดระยะเวลา (อาภา โลจายะ. 2535 : 46)

ด้านความเมตตากรุณา

ทั้ง 3 กิจกรรมคือ กิจกรรมการบริจาคเงินหรือสิ่งของ กิจกรรมการเสียสละแรงกาย และแรงใจ และฝึกสมาธิแผ่เมตตา มีค่าความเหมาะสมมาก และค่าความสอดคล้องสูง แสดงว่ากิจกรรมดังกล่าวสามารถ

ส่งเสริมจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาได้ เพราะการบริจาคเงินหรือสิ่งของตลอดจนการเสียสละแรงกาย แรงใจ เป็นความสำนึกที่เกิดขึ้นในจิตใจที่เกิดการศรัทธาของบุคคลที่ต้องการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น (ทรงศักดิ์ ปุคคณะนันท์. 2527 : 118) และริ้วทอง ล้อทอง (2535 : 89) ได้วิเคราะห์กิจกรรมการบริจาคสิ่งของไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 100.00 ตอบว่า ก่อให้เกิดคุณลักษณะทางจริยธรรมด้าน ความเสียสละ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 81.82 คือก่อให้เกิดความเมตตา กรุณา

จากประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญบางคนพบว่า การจัดกิจกรรมที่ร่วมบริจาคเงินสิ่งของ หรือ ช่วยเหลือทางด้านแรงกาย แรงใจ ในกิจกรรมภายนอกวิทยาลัย นักศึกษาจะไม่แสดงความเบื่อหน่าย แต่ถ้า เป็นการแสดงต่อผู้ป่วยโดยตรงซึ่งเป็นงานประจำมักจะขาดความเอื้ออาทรเท่าที่ควร สำหรับความคิดเห็นของผู้ วิจัยจากพฤติกรรมดังกล่าว อาจจะเนื่องมาจากนักศึกษายังขาดความตระหนักในจริยธรรมวิชาชีพ ซึ่งเปรียบ เสมือนตัวกระตุ้นให้เกิดมโนธรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลที่มีคุณภาพ เพราะฉะนั้น กิจกรรมในด้าน นี้จะต้องขอความร่วมมือกับอาจารย์นิเทศประจำหอผู้ป่วย ในการกระตุ้นและตระหนักถึงความเมตตา กรุณาที่พึงมีต่อผู้ป่วยในสถานการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการฝึกภาคปฏิบัติทางการพยาบาล ซึ่งเป็น ประสบการณ์ตรงของวิชาชีพ

ด้านความรับผิดชอบ

กิจกรรมการเสริมสร้างความรับผิดชอบในการทำงาน และการพัฒนาการทำงานเป็นทีม เช่น งานสร้าง สิ่งประดิษฐ์ มีค่าความเหมาะสมมากและค่าความสอดคล้องสูง อาจจะเป็นเพราะกิจกรรมดังกล่าวเปิดโอกาสให้ นักศึกษาได้สนทนา อภิปราย สรุปแนวปฏิบัติ และนำเสนอเพื่อการอภิปรายในกลุ่มใหญ่ เป็นการฝึกให้นัก ศึกษาได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบในการที่จะช่วยกันทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งการที่บุคคลได้มีโอกาส ทำหน้าที่หรือภาระงานที่รับผิดชอบและพร้อมที่จะรับผิดชอบในผลงานของตนย่อมทำให้สร้างจิตสำนึกใ้ ความสำเร็จได้ แต่เนื่องจากความรับผิดชอบในวิชาชีพพยาบาล มีความสำคัญต่อวิชาชีพมาก เพราะงานใน หน้าที่ของพยาบาลเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตบุคคล การขาดความรับผิดชอบอาจทำให้ผู้ป่วยสูญเสียชีวิตหรือ พิการได้ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบควรจะต้องให้ครอบคลุม มากที่สุด ซึ่งได้แก่ ความรับผิดชอบที่พึงมีต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อชีวิตของผู้ป่วย หรือผู้รับบริการการ พยาบาลของตน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพพยาบาลและความรับผิดชอบต่อ สังคมหรือประเทศชาติโดยรวม (ลออ หุตางกูร. 2526 : 81)

กิจกรรมการคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบดีเด่นด้านวิชาการ และด้านกิจกรรม มีความเหมาะสม มากและค่าความสอดคล้องสูง เพราะเป็นไปตามแนวทางทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรมของสกินเนอร์ เช่นเดียวกับกิจกรรมการประกาศเกียรติคุณ (ริ้วทอง ล้อทอง. 2535 : 21) คือการเสริมแรงทางบวก ถ้า ต้องการให้กระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำ

ด้านความสุภาพอ่อนโยน

ทั้ง 3 กิจกรรม คือการอบรมมารยาทความเป็นไทย กิจกรรมวัฒนธรรมทางพฤติกรรมของนักศึกษา เช่น การรับน้องด้วยพิธีบายศรีสู่ขวัญ และกิจกรรมที่แสดงถึงความกตัญญูทวดเวที่ต่อผู้มีพระคุณเช่น วันไหว้ครู มีค่าความเหมาะสมมากและสอดคล้องกันสูง อาจเนื่องมาจากกิจกรรมดังกล่าวเป็นบรรยากาศที่แสดงถึงการแสดงออกที่สุภาพ อ่อนน้อม นุ่มนวล มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีการแสดงความเคารพผู้อาวุโส สอดคล้องกับงานวิจัยของรวิทอง ล้อทอง (2535 : 89) ที่พบว่า การอบรมและประกวดมารยาท กิจกรรมบายศรีสู่ขวัญ และกิจกรรมวันไหว้ครู ก่อให้เกิดคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความสุภาพอ่อนโยน

ด้านความมีระเบียบวินัย

ทั้ง 3 กิจกรรม คือ การสร้างวินัยในตนเองด้วยพันธสัญญา การจัดทำป้ายจริยธรรมความมีระเบียบวินัย และการสร้างวินัยด้วยการพัฒนาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดวันรณรงค์รักษาความสะอาด มีค่าความเหมาะสมมาก และสอดคล้องกันสูง อาจเนื่องจากลักษณะกิจกรรมจะต้องมีความยึดมั่นในระเบียบ ข้อบังคับ รู้จักความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม เพราะนักศึกษาจะเป็นผู้วางระเบียบวินัยของนักศึกษาเอง ตามรากฐานในการสร้างระเบียบวินัยให้เกิดขึ้น (อาภา โลจายะ. 2535 : 26) และ ชม ภูมิภาค (2525 : 137) ที่กล่าวว่ารากฐานในการสร้างระเบียบวินัย อาจเริ่มได้จากวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. ให้นักศึกษาเข้าใจในวิธีการของระบอบประชาธิปไตย
2. ต้องสร้างวินัยให้แก่ตัวนักศึกษาตั้งแต่แรกที่เข้ามาในสถานศึกษา
3. ให้นักศึกษาเป็นผู้วางระเบียบวินัยของนักศึกษาเอง
4. ระเบียบวินัยจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามโอกาส
5. ต้องมีการอบรมเรื่องระเบียบวินัย

ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ควรได้คำนึงถึงวิธีการดังกล่าวจะทำให้การส่งเสริมจริยธรรมในด้านนี้มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ด้านความเสียสละ

ทั้ง 3 กิจกรรม คือ เพื่อนช่วยเพื่อนพี่ช่วยน้อง การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด และการใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ความเสียสละ มีค่าความเหมาะสมมากและค่าความสอดคล้องกันสูง อาจเนื่องมาจากกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนพี่ช่วยน้อง และการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เป็นการที่นักศึกษามีโอกาสแสดงความเป็นน้ำใจต่อผู้อื่น รู้สึกตระหนักในคุณค่าของตนเองที่ได้ทำประโยชน์ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเกิดขึ้นจากความรู้สึกอยากช่วยเหลือก่อน แล้วจึงนำไปสู่การเสียสละ ซึ่งจริยธรรมด้านความเสียสละกับความเมตตากรุณา มักเกิดขึ้นและปฏิบัติเป็นลูกโซ่ต่อเนื่องกันไป จะเห็นได้ว่ากิจกรรมที่แสดงถึงความเสียสละ คือเสียสละกำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเกิดขึ้นจากความรู้สึกอยากช่วยเหลือทั้งสิ้น

ในเรื่องของกิจกรรมการใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ความเสียสละ เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เหมาะสม อาจเนื่องมาจากบรรยากาศของกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลวิเคราะห์ความเสียสละของนักศึกษาพยาบาลจากการใช้สถานการณ์สมมตินั้น อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึกในประเด็นต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งบรรยากาศต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะดำเนินกิจกรรมเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมจริยธรรมให้แก่ นักศึกษาพยาบาลเพราะผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่ฝังแน่น (รัชนิวรรณ ชูสถาน. 2531 : 43) และการจัดกิจกรรมนี้ถ้าจะให้เกิดผลดีที่สุดในการส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลควรมีสถานการณ์จริงที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติการพยาบาลมาเป็นกรณีศึกษา จะทำให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งและสำนึกในจริยธรรมได้มากขึ้น (จินตนา ยูนิพันธุ์ และอรพรรณ ลือบุญวัชชัย. 2540: คำชี้แจง)

ด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์

กิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรม คือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะการแสดงออก ด้วยการเคารพและให้เกียรติผู้อื่น เช่น กิจกรรมการออกหน่วยบริการชุมชนต่าง ๆ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีวัฒนธรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา และกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เช่น กิจกรรมรณรงค์ใหม่ มีความเหมาะสมมาก และสอดคล้องกันสูง โดยเฉพาะกิจกรรมการออกหน่วยบริการชุมชนต่าง ๆ และกิจกรรมรณรงค์ใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์กิจกรรมนักศึกษาพยาบาลที่ส่งเสริมจริยธรรมของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข โดยรวิทอง ล้อทอง (2535 : 86) ที่กล่าวว่ากิจกรรมรณรงค์ใหม่ ก่อให้เกิดคุณลักษณะด้านความเคารพในสิทธิมนุษยชน และในด้านกิจกรรม การเลือกตั้งคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา ซึ่งจะต้องมีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 85.29 ตอบว่าก่อให้เกิดคุณลักษณะจริยธรรมด้านความเคารพในสิทธิมนุษยชน (รวิทอง ล้อทอง. 2535 : 84-85) ซึ่งในการจัดกิจกรรมที่กล่าวถึงนักศึกษาจะต้องมีการยอมรับและเคารพในความแตกต่างของแต่ละบุคคลด้วยความเสมอภาค ยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนออกหน่วยบริการหรือยอมรับการตัดสินใจของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการสโมสรนักศึกษา ด้วยหลักประชาธิปไตย

เนื่องจากวิชาชีพพยาบาลต้องคำนึงถึงความเท่าเทียมกันของความเป็นมนุษย์ตามกฎหมายธรรมชาติเดียวกัน ซึ่งเป็นสิทธิสำคัญพื้นฐานของชีวิต ซึ่งมนุษย์แต่ละคนจะต้องเคารพ ดังนั้นกิจกรรมในด้านนี้ควรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ตระหนักและนำไปปฏิบัติได้ และควรเน้นในการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ เพราะเป็นเรื่องสำคัญต่อวิชาชีพ โดยอาจให้นักศึกษาช่วยกันเสนอสถานการณ์จากประสบการณ์ที่พบขณะฝึกปฏิบัติงานที่เป็นประเด็นเกี่ยวข้องกับการเคารพในความเป็นมนุษย์ บันทึก รวบรวมไว้ แล้วนำเสนอสถานการณ์ดังกล่าวมาเป็นประเด็นอภิปราย

ด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี

กิจกรรม สัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคี และการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญ มีค่าความเหมาะสมมากและมีความสอดคล้องกันสูง อาจเป็นเพราะกิจกรรมดังกล่าวให้นักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบเสนอสาระเชิงเนื้อหาและจัดสัมมนากันเองระหว่างผู้นำนักศึกษาและนักศึกษาแต่ละชั้นปีโดยแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงาน พร้อมอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้นักศึกษาต้องรู้จักการเรียนรู้ที่จะร่วมมือและมีความสามัคคีกันเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้

กิจกรรมประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความสามัคคี มีค่าความเหมาะสมน้อย ค่าความสอดคล้องต่ำ อาจเป็นเพราะว่าการประชาสัมพันธ์ที่จะจัดให้นักศึกษาไม่น่าจะช่วยกระตุ้นหรือเข้าใจให้เกิดความตระหนักในด้านดังกล่าว เช่น การจัดรายการวิทยุ การจัดเสียงตามสาย การจัดบอร์ด การจัดนิทรรศการ และการติดป้ายคำขวัญภายในวิทยาลัย เพราะเป็นแค่การประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจเรื่องความสามัคคี มิใช่กิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ หรือตระหนักในความสำคัญของการร่วมมือและรู้จักสามัคคี

ข้อคิดในการจัดกิจกรรม การสัมมนาควรให้นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการและรับผิดชอบในการทำงานด้วยตนเอง โดยมีวิทยากรหรืออาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษาและสังเกตการณ์ จะทำให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้น ที่จะแสวงหาเพื่อรับรู้อย่างถูกต้อง ในหลักการสำคัญที่เขาควรต้องนำไปประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้อง และลักษณะกิจกรรมควรเน้นกิจกรรมที่ต้องให้นักศึกษาได้ร่วมแรงร่วมใจกันทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

ด้านความอดทน

กิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อฝึกความอดทนทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ เช่น การแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมจนประสบผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดวันปลูกต้นไม้ และกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกการใช้ความคิดได้อย่างอิสระเพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เช่น การจัดทำจุลสารประยุกต์ มีค่าความเหมาะสมมาก และค่าความสอดคล้องกันสูง อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรมเป็นการฝึกให้นักศึกษาได้มีโอกาสทำงานร่วมกันทั้งกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง ได้ทำงานร่วมกับอาจารย์ และร่วมกับประชาชนของชุมชน เป็นส่วนที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักศึกษาต้องใช้ความอดทน พากเพียร เสียสละ ความเมตตากรุณา ความสามัคคีและความรับผิดชอบ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของวีรทอง ล้อทอง (2535 : 81)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาล ทั้ง 9 ด้าน ในกิจกรรมที่กำหนดไว้ 27 กิจกรรม ปรากฏว่าแต่ละกิจกรรมมีโอกาสเกิดคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ได้มากกว่าจุดมุ่งหมายหลักที่กำหนดไว้ในแต่ละด้าน พอสรุปได้ดังนี้

1. การอภิปรายกลุ่ม ที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย

2. การจัดสัปดาห์ความซื่อสัตย์ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และความอดทน
3. การจัดตั้งร้านค้าสโมสรนักศึกษา สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา และความเสียสละ
4. กิจกรรมการบริจาคเงินหรือสิ่งของ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา และความเสียสละ
5. กิจกรรมการเสียสละร่างกายแรงใจ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้าน ความเมตตา กรุณา และความเสียสละ
6. กิจกรรมการฝึกสมาธิแผ่เมตตา สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา สุภาพอ่อนโยน ความอดทนและระเบียบวินัย
7. กิจกรรมการเสริมสร้างความรับผิดชอบในการทำงาน สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้าน ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์
8. กิจกรรมการคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านวิชาการและด้านกิจกรรม สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์
9. กิจกรรมการพัฒนาการทำงานเป็นทีม เช่น งานสร้างสิ่งประดิษฐ์ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะ จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความมีระเบียบวินัย
10. กิจกรรมการอบรมมารยาทความเป็นไทย สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรม ด้านความ สุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย และความเคารพในความเป็นมนุษย์
11. กิจกรรมวัฒนธรรมทางพฤติกรรมของนักศึกษา เช่น รับประทานอาหารพิชัยศรีสู่ขวัญ สามารถ ส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความสุภาพอ่อนโยน และความเคารพในความเป็นมนุษย์
12. กิจกรรมที่แสดงความกตัญญูแก่ผู้ที่ต่อผู้มีพระคุณ เช่น วันไหว้ครู สามารถส่งเสริมคุณ ลักษณะจริยธรรมด้านความสุภาพอ่อนโยน และความเคารพในความเป็นมนุษย์
13. กิจกรรมการสร้างวินัยในตนเองด้วยพันธะสัญญา สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้าน ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ
14. กิจกรรมการจัดทำป้ายจริยธรรมความมีระเบียบวินัย สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้าน ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความสุภาพอ่อนโยน และความรับผิดชอบ
15. กิจกรรมการสร้างวินัยด้วยการพัฒนาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อม เช่น การจัด วันรณรงค์รักษาความสะอาด สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความรับผิดชอบ
16. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความเสียสละ ความเมตตา และความสุภาพอ่อนโยน

17. กิจกรรมการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านเมตตา กรุณา ด้านความเสียสละ ด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความรับผิดชอบ

18. กิจกรรมการใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ความเสียสละ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรม ด้านความเสียสละ และความรับผิดชอบ

19. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะการแสดงออกด้วยการเคารพและให้เกียรติผู้อื่น เช่น การออกหน่วยบริการชุมชนต่าง ๆ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความเคารพในความ เป็นมนุษย์ ความเมตตา กรุณา ความเสียสละ และความมีระเบียบวินัย

20. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีวัฒนธรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งคณะกรรมการสโมสร นักศึกษา สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความรับผิดชอบ ความ ซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความมีระเบียบวินัย

21. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความสุภาพ อ่อนโยน ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความมีระเบียบวินัย

22. กิจกรรมการสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคี สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรม ด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย

23. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความสามัคคี สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้าน ด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความรับผิดชอบ

24. กิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในเทศกาลที่สำคัญ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรม ด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความอดทน

25. กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อฝึกความอดทนทั้งด้านร่างกายและ จิตใจ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความร่วมมือ และรู้จักสามัคคี ความรับผิดชอบ ความอดทนและความเสียสละ

26. กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดวันปลูก ต้นไม้ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความอดทน ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย

27. กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกใช้ความคิดอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงานอย่าง เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เช่น การจัดทำจุลสารประยุกต์ สามารถส่งเสริมคุณลักษณะจริยธรรมด้านความ อดทน ความเสียสละ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย

3. การประเมินผล จากผลการวิจัยพบว่าวิธีการประเมินผลทุกกิจกรรม จะมีลักษณะไม่แตกต่างกัน คือ จากการสังเกต การอภิปราย การสอบถามความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถาม หรือจากการประเมิน

ตนเองเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมหรือหลังเข้าร่วมกิจกรรม และการติดตามผลงาน ซึ่งวิธีการประเมินจะเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ในวิชาชีพพยาบาลหรือนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง ถ้านักศึกษาสามารถวิเคราะห์และหาเอกลักษณ์ของตนเองได้ เขามักจะชอบทำกิจกรรมต่าง ๆ และทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ เพราะในสถาบันระดับอุดมศึกษา จะมีนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 17-23 ปี เป็นส่วนใหญ่ (รัชนิวรรณ ชูสถาน. 2531 : 10 และ ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2524 : 9) ดังนั้น นอกจากการประเมินผลที่ได้พิจารณาจากผลของงานวิจัยแล้ว ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าการประเมินผลในกลุ่มอายุดังกล่าว น่าจะมีข้อพิจารณาเพิ่มเติมได้แก่

1. ความสามารถในการเสนอประเด็นและความคิดเห็น และการหาข้อสรุป
2. ความสามารถในการระบุข้อดี และจุดด้อยของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติการส่งเสริมจริยธรรมแต่ละด้าน
3. มีการสรุปประเด็นการเรียนรู้จากกิจกรรม
4. การแสดงความรู้สึกร่วมกันในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
5. สังเกตการให้ข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะ

เพราะการประเมินผลที่กล่าวมานี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาจริยธรรมในระดับอุดมศึกษาได้อย่างชัดเจนขึ้น จากผลทางความคิดและการสัมผัสด้วยตนเอง ย่อมทำให้นักศึกษาเปลี่ยนแปลงในด้านความคิดจิตใจ ทศนคติทำให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น สามารถวิเคราะห์ปัญหาสถานการณ์และข้อขัดแย้งได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล และสามารถปลูกจิตสำนึกให้เกิดจริยธรรมด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (จินตนา ยูนิพันธ์ และอรพรรณ ลือบุญรัชชัย. 2540 : คำนำ) และการประเมินผลควรกระทำในแนวทางต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เช่น จากแบบสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามความคิดเห็น แบบประเมินตนเอง แบบประเมินกิจกรรม แบบประเมินผลการเรียนรู้ภายหลังทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมดมาสังเคราะห์กับหลักวิชาของกิจกรรมนักศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะ และเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาพยาบาลให้เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษาต่อสถาบัน วิชาชีพ และสังคมอย่างแท้จริง ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมายของกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล

1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายแต่ละด้านของกิจกรรมที่ควรส่งเสริมจริยธรรมในงานวิจัย จะเน้นจุดมุ่งหมายอย่างกว้างให้มองเห็นในภาพรวม ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการส่งเสริมจริยธรรมบางด้าน น่าจะพิจารณาให้ครอบคลุมในแต่ละด้าน เช่น ด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งมีอยู่หลายด้าน เช่น ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ซื่อสัตย์ต่อวาจา รวมทั้งซื่อสัตย์ต่อเวลา และหน้าที่การงาน เมื่อตั้งจุดมุ่งหมายไว้

หลายด้าน กิจกรรมที่จัดก็ต้องให้เกิดความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเป็นหลัก และการจัดกิจกรรมที่มากและต่อเนื่อง ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาจริยธรรมให้นักศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการตั้งจุดมุ่งหมายในแต่ละกิจกรรมถ้าสามารถกำหนดได้ครอบคลุมในแต่ละด้าน ก็ย่อมทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งปริมาณและคุณภาพในการส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล

1.2 การปลูกฝังและพัฒนาจริยธรรมนักศึกษาเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีข้อกำหนดเพียงจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาสามารถบอกหรือมีความรู้ทางจริยธรรมในแต่ละด้านเท่านั้น หากต้องช่วยให้นักศึกษาเกิดทัศนคติเชิงจริยธรรม สามารถให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการกระทำของตนเองไปจนถึงเกิดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้อย่างแท้จริงอีกด้วย

1.3 การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในนักศึกษาพยาบาลหรือระดับอุดมศึกษา ควรมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกรับผิดชอบและสามารถทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม เห็นความสำคัญของคนหมู่มาก ไม่ทำตนให้ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทำตามข้อตกลงของสังคมและคำมั่นสัญญา สามารถควบคุมบังคับใจตนเองได้ เคารพตนเอง สามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองได้ เช่น เกิดความละอายใจหรือภาคภูมิใจในการกระทำของตนเอง โดยไม่เกี่ยวข้องกับการควบคุมจากภายนอกหรือบุคคลอื่น มีพฤติกรรมที่ต้องเป็นไปตามค่านิยมส่วนตัวผสมผสานกับมาตรฐานการยอมรับจากสังคม

1.4 กิจกรรมที่จัดจะต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลได้ตระหนัก เกิดความรู้สึกซาบซึ้ง สามารถตัดสินใจปฏิบัติวิชาชีพด้วยความรู้สึกละและความสำนึกในจริยธรรมอย่างถูกต้อง และที่สำคัญควรนำกรณีศึกษาจากประสบการณ์จริงที่นักศึกษาพยาบาลได้พบและขึ้นฝึกภาคปฏิบัติมาช่วยกันวิเคราะห์ ค้นหาแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ หรือการตัดสินใจปฏิบัติช่วยเหลือผู้ป่วยด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดเพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล

2.1 การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาพยาบาลเพื่อก่อให้เกิดคุณลักษณะทางจริยธรรม คือ ต้องมีความสามารถที่จะกระทำในสถานการณ์ทางจริยธรรม และแรงจูงใจที่จะกระทำในสิ่งเหล่านั้น ดังนั้นการจัดกิจกรรมนักศึกษาพยาบาลโดยเฉพาะในกิจกรรมทางวิชาการ คือ การสอนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยการนำเสนอเป็นกรณีศึกษา ซึ่งเป็นการเสนอกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาหรือการปฏิบัติงานของพยาบาล ซึ่งครอบคลุมการบริการพยาบาลแก่ผู้ใช้บริการ ทั้งที่เป็นผู้ป่วยหรือผู้ที่ขอรับคำปรึกษาในด้านสุขภาพอนามัย การปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพในโรงพยาบาล ตลอดจนการปฏิบัติตนในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพ และความรับผิดชอบต่อสังคมและวิชาชีพ โดยควรมีการเสนอประเด็นปัญหา ประเด็นการอภิปราย แนวการสอน จุดประสงค์ของการเรียน ตลอดจนกิจกรรมเสนอแนะให้ครอบคลุมแต่ละ 1 กรณีศึกษา (ภาคผนวก ง)

2.2 ควรมีการกำหนดกิจกรรมเป็น 2 แนวคิดให้ชัดเจน เพื่อความเข้าใจในการที่จะนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง คือ

2.2.1 โดยวิธีการทางวิชาการ คือ การสอนในชั้นเรียน

2.2.2 โดยกระบวนการทางสังคม คือ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในสถาบันการ

ศึกษา

การที่จะทำให้นักศึกษาหรือนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาบรรลุถึงบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบจรรยาบรรณในวิชาการและวิชาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกหลักสูตร ควรจะต้องมีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมไว้ด้วย

การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนสามารถกระทำได้หลายวิธี คือ

1.) การจัดเป็นรายวิชาเฉพาะ คือ มีการกำหนดจำนวนชั่วโมง ของการสอนไว้อย่างแน่นอนในหลักสูตร

2.) การสอดแทรกในรายวิชาอื่นๆ โดยการสอดแทรกไว้ในทุกวิชาที่มีการสอนในชั้นเรียน เพราะการศึกษาค้นคว้าในแต่ละสาขานั้นผู้เรียนจำเป็นต้องมีจริยธรรมในสาขาวิชานั้นๆ ด้วย เช่น วิชาแนวคิดพื้นฐาน และหลักการพยาบาล วิชาการพยาบาลต่างๆ วิชาพลวัตรกลุ่ม ฯลฯ โดยเฉพาะวิชาชีพพยาบาลสามารถแทรกได้ในทุกวิชาเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลได้ตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา

3.) การจัดเป็นชั่วโมงจริยศึกษาโดยเฉพาะไม่ใช่เป็นรายวิชา จะจัดการสอนเป็นชั่วโมงๆ ไป

สำหรับจุดอ่อนของการจัดจริยศึกษาในชั้นเรียน มักพบปัญหาว่าผู้สอนส่วนใหญ่ จะสอนการฝึกความคิด เหตุผลด้านปรัชญา ซึ่งเป็นคนละแนวกับการฝึกฝนเพื่อไปปฏิบัติในชีวิตจริง

การจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน ไม่ใช่การเรียนการสอนตามปกติ แต่ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมและเป็นผู้จัดเอง อาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาเมื่อนักศึกษาค้นพบความสนใจของตนเอง ผู้วิจัยเชื่อว่ากิจกรรมที่นักศึกษาสนใจและเต็มใจที่จะปฏิบัติ สามารถพัฒนาจริยธรรมได้อย่างไม่น่าเชื่อ การจัดทัศนศึกษา การออกค่ายอาสาพัฒนา การช่วยเหลือผู้ป่วยในโอกาสต่างๆ นอกชั้นเรียน ฯลฯ เพราะเมื่อนักศึกษามีความรู้สึกว่า เขาสามารถจะช่วยเหลือหรือทำประโยชน์ต่อสังคมได้ เขาจะเกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตัวเอง และพร้อมที่จะทำเพื่อสังคมต่อไป ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาควรจะต้องให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนให้มาก และนักศึกษาที่อยู่ในระดับนี้จะมียุระหว่าง 17-23 ปีเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นบุคคลที่อยู่ในวัยที่เหมาะสมในการพัฒนาจริยธรรมเพื่อเตรียมคนดีไปสู่สังคมได้อย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการประเมินผลของกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล

การกำหนดแนวทางการประเมินผล ต้องเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ การประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลก็เช่นเดียวกันควรมีหลักการประเมินผลดังต่อไปนี้

3.1 ต้องประเมินตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

3.2 ต้องใช้วิธีการหลายๆ อย่าง ทั้งที่เป็นทางการเช่น การใช้แบบสอบถามและไม่เป็นทางการ เช่น การสัมภาษณ์ การอภิปราย การไต่ถาม ฯลฯ

3.3 ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการประเมินทุกกิจกรรมที่สามารถกระทำ
ได้

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินแบบง่ายๆ ทันสมัย และเหมาะสมกับความสนใจของผู้
ประเมิน

3.5 ผลที่ได้จากการประเมิน จะต้องนำมาวิเคราะห์ และใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมอย่าง
สม่ำเสมอ

3.6 การประเมินผลเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทั้งนี้เพื่อให้การ
จัดกิจกรรมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่างแนวทางการวัดและการประเมินผลด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษา
พยาบาล ได้แก่

1. สังเกตการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นการแสดงออก การโต้
ตอบ

2. สังเกตการอธิบายแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

3. ความสนใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน

4. ความสามารถในการระบุข้อดีและจุดด้อยของการตัดสินใจและการปฏิบัติ

5. ความสามารถในการเสนอประเด็น ความคิดเห็น และการหาข้อสรุป

6. การสรุปสาระการเรียนรู้ในชั้นเรียน

7. การสรุปสาระที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม . การทำงานกลุ่ม

8. การแสดงความรู้สึกส่วนตัวในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งกันของความรับผิดชอบตามบทบาท

ต่างๆ

9. การวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นโดยการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ฯลฯ

4. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

สำหรับงานวิจัยครั้งต่อไปที่จะใช้เทคนิคเดลฟาย ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้

1. การเก็บข้อมูล ควรได้กระทำอย่างน้อย 3 รอบ โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้วิจัยต้องการ
ความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง มากกว่ากรอบที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ โดยรอบแรกควรเริ่มด้วยแบบสอบถามปลาย
เปิด คือ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพร้อมความคิดเห็นอย่างอิสระ เพื่อนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบ
แรกมาเพิ่มเติมและปรับปรุงแบบสอบถามในรอบที่ 2 จะทำให้ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาได้มากที่สุดตาม
หลักวิชาการและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น

2. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ควรใช้เวลาห่างกันอย่างน้อยรอบละ 1 เดือน และแต่ละรอบควรมีเวลาให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นรอบละ 1 เดือน เพื่อให้เกิดความสะดวกทั้งผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ และที่สำคัญคือจะช่วยลดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างการเก็บข้อมูล เช่น การประชุม การเดินทางไปต่างประเทศ การเจ็บป่วย หรือมีภารกิจอื่น ๆ ที่จำเป็น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้มีการศึกษากิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล โดยแยกเป็นข้อย่อยในแต่ละจุดมุ่งหมาย และการประเมินผล เพื่อให้ได้รายละเอียดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ควรได้มีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หรือมีการขยายผลให้กว้างขวางขึ้นในกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล ที่ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้จากการสังเคราะห์ในงานวิจัยครั้งนี้ว่ากิจกรรมที่เพิ่มเติมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสม และความสอดคล้องมากน้อยเพียงใด ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มอื่น เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลมีความหลากหลายและมีแนวทางที่กว้างยิ่งขึ้น
3. ควรจะได้มีการศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาล
4. ควรมีการนำแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ที่เกิดจากงานวิจัยครั้งนี้ไปทดลองปฏิบัติเพื่อเปรียบเทียบกับการจัดกิจกรรมทั่วไป
5. ควรได้มีการศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกทางด้านจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ในทัศนะของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ทั้งในวงการและนอกวงการวิชาชีพพยาบาล ภายหลังที่มีการทดลองการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติจริง
6. ควรได้มีการศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกทางด้านจริยธรรมของอาจารย์พยาบาลในทัศนะของนักศึกษาพยาบาล เพื่อเป็นแนวทางให้วิทยาลัยพยาบาลดำเนินการจัดกิจกรรมไปพร้อม ๆ กันทั้งอาจารย์และนักศึกษา เพราะบางกิจกรรมจากงานวิจัยในครั้งนี้สามารถกระทำได้ร่วมกันทั้งอาจารย์และนักศึกษา
7. ควรศึกษาถึงความพึงพอใจของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมจากงานวิจัยครั้งนี้
8. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ✓ กนกวรรณ สุวรรณปฏิกรณ์. การเปรียบเทียบค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนจริยธรรมโดยวิธีการหาค่านิยมให้กระจ่างกับการสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์ วท.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534. อัดสำเนา.
- เกษม บุญอ่อน. "เดลฟาย : เทคนิคในการวิจัย," ครุวัชร 10 : 26-28; ตุลาคม 2522.
- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- กิริติ ศรีวิเชียร. การจัดจริยศึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2524.
- กองบริการการศึกษา. กลวิธีเพื่อบรรลุผลในการพัฒนาคุณภาพและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา. สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.
- กรุงเทพมหานคร.สำนักงานการศึกษา. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาลักษณะนิสัยของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : งานผลิตสื่อการเรียนการสอน, 2533.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. "แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย," ในการประชุมวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทยกรมวิชาการ กรุงเทพมหานคร. หน้า 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2523.
- คณะพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล. รายงานการสัมมนาเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนจริยศาสตร์ในหลักสูตรพยาบาลวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2522. อัดสำเนา.
- คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์สภาการพยาบาล. "แผนงานส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรมของทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อสนองตอบนโยบายและมาตรการของแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะที่ 7," สารสภาการพยาบาล. 4 กันยายน 2532 : 17.
- จิราภรณ์ หิรัญเกื้อ. การสำรวจกิจกรรมสร้างนิสัยในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- จินตนา ยูนิพันธ์. องค์กรในการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษา. ใน พรชูลี อาชวอำรุง (บรรณาธิการ), นิสิตนักศึกษา. หน้า131-140. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2525.
- จินตนา ยูนิพันธ์ และอรพรรณ ลือบุญวัชชัย. กรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณธรรม จรรยาแห่งวิชาชีพพยาบาล. โครงการส่งเสริมคุณธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ✓ ชุตินา ปัญญาพินิจนุกูล. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมทางการพยาบาล โดยบูรณาการแนวคิดเชิงพุทธ และการเน้นปัญหาเป็นหลัก. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540. อัดสำเนา.

- ✓ ชุมศรี ชำนาญพุด. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลตามจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- ชูจิตร แซ่มลำเจียก. แนวทางการอบรมคุณธรรม จริยธรรมและพัฒนาจิตใจนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2537. อัดสำเนา.
- ชุมศรี ชำนาญพุด. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลตามจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ ; โรงพิมพ์เจริญผล, 2527.
- ชม ภูมิภาค. "การปลูกฝังความเมตตากรุณา," ในบทความวิทยุกระจายเสียงการศึกษาเพื่อคุณธรรม. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2525.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษาพฤติกรรมศาสตร์. เล่ม 2 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2524.
- เต็มสิริ บุญยสิงห์และดวงใจ สิงห์เสนีย์. "สังคมคาดหวังกับพยาบาลไว้สูง ซึ่งสมควรพัฒนาจริยธรรมให้สูงด้วย", ไทยรัฐ. ม.ป.ท., 2529.
- เตือนใจ แวงงาม. รูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ทวี ถาวร. การสร้างรูปแบบการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรฝ่ายธุรการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ทรงศักดิ์ ปุดะละนันท์. กิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ชนพร ดีจงเจริญ. การวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษาตามนโยบายการศึกษาของกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537. อัดสำเนา.
- ✓ ธิติมา จำปรัตน์. ความสัมพันธ์ระหว่างการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533. อัดสำเนา.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. เอ็ม. เอ็ม., 2525.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม, 2538.

- ประดับ นิลพงา. การศึกษา 332 กิจกรรมร่วมหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2524.
- ประยุทธ์ ปยุตโต, พระ. แนวทางพัฒนาจริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2523.
- ปราณี จาติเกตุ. "ผลกระทบของไฮเทคต่อจริยธรรมทางการแพทย์," เอกสารการประชุมเชิงวิชาการเรื่องจริยธรรมกับการพยาบาลยุคไฮเทค. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.
- ปาหนัน บุญหลง. "จริยธรรมกับการจัดการเรียนการสอน," เอกสารการสัมมนาวิชาการเรื่องการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน. กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2533. อัดสำเนา.
- "พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528," ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 102 ตอนที่ 120. หน้า 29. 5 กันยายน 2528.
- พาณี ปรีชานนท์และคณะ. "แนวกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือนอกหลักสูตรของเยาวชนระดับอุดมศึกษาในระยะ 5 ปี (2525 - 2529)," การประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของเยาวชน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.
- พรทิพย์ บุญพวง. การประเมินจริยธรรมของพยาบาลซึ่งปฏิบัติงานในสถาบันการศึกษาและแผนกบริการพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุคย์และคณะ. "จริยธรรมชาวกรุงเทพมหานครปัจจุบัน," รายงานการวิจัย กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. "จริยธรรมในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ กุศโลบายในการพัฒนาหลักสูตร," จดหมายเหตุพยาบาลศาสตร์. 1 : 4-6 ; ตุลาคม 2528.
- ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และ วันนอร์ มะทา. กิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรบัณฑิต, 2527.
- ไพฑูรย์ โพธิ์สาร. การสร้างแผนพัฒนาบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด. ปรินิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ภมร พรหมณ์แก้ว. รูปแบบการจัดดำเนินงานฝึกอบรมบุคลากรเพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักศึกษาวิทยาลัยครูสาขาวิชาการศึกษา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- ภนิดา กุสกูล. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาศึกษา หน่วยที่ 1-5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช 2529.
- มยุรี เมธิ์ไตรรัตน์. การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลระดับต้นกับนักศึกษาพยาบาลระดับวิชาชีพในสถาบันการศึกษายาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529. อัดสำเนา.

มหาวิทยาลัย,ทบวง. สรุปผลการสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ทบวง

มหาวิทยาลัย, 2524.

เมธีธรรมาภรณ์,พระ. “ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรม จริยศาสตร์ และจริยศึกษา,” ในความรู้คู่คุณธรรม
รวมบทความเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการศึกษา, ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และ ประนอม รอดคำ
ดี, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์, 2534.

ริ้วทอง ล้อทอง. การวิเคราะห์กิจกรรมนักศึกษาพยาบาลที่ส่งเสริมจริยธรรมของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกอง
งานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.

รัชนิวรรณ ชูสถาน. เปรียบเทียบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลที่ทำกิจกรรมเสริม
หลักสูตรต่างกัน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531. อัดสำเนา.

รุ่ง พูลสวัสดิ์. หลักการบริหารกิจการนักเรียน นิสิต นักศึกษา. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ม.ป.ป.

เรวดี ชาริรัตน์. ผลของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรม
ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ วท.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532. อัดสำเนา.

ล่อ หุตางกูร. “คุณธรรมและจรรยาวิชาชีพทางการพยาบาล,” เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ
การพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.

----- . จริยธรรมกับการพยาบาล 30 ปี ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : บพิธการ
พิมพ์ จำกัด, 2526.

ลำเพา เอี่ยมลำอังค์. การศึกษาทักษะในการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้เทคนิค
เดลฟาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
อัดสำเนา.

วรรณวิไล จันทราภา. “ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรการศึกษาพยาบาลที่ใช้ชุมชนเป็นหลักกับวิธีการจัดการ
เรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์,” รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาหลักสูตร
การศึกษาพยาบาลโดยใช้ชุมชนเป็นหลัก. ขอนแก่น : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2525. อัดสำเนา.

วัน เดชพิชัย. การประเมินโครงการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรีขั้นพื้นฐานประเภทชั้นเรียนในเขตการศึกษา
2. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

อัดสำเนา.

- วิชัย ราษฎร์ศิริ. หลักสูตรแบบเรียนประถมศึกษา หลักการและแนวปฏิบัติให้หลักสูตรใหม่ได้สัมฤทธิ์ผล
ศึกษา 233. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- วิเชียร เกตุสิงห์. "ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้," ข่าวสารวิจัยการศึกษา.
18 (3) 8-10 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538.
- วิเชียร รักการ. การวิจัยเปรียบเทียบจิตลักษณะของนิสิตและนิสิตอาสาศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ปรินซิพนิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
ออดสำเนา.
- เสถียรพงษ์ วรรณปก. "การปลูกฝังจริยธรรม. ในแนวทางการพัฒนาค่านิยมและคุณธรรมของเยาวชนใน
ปัจจุบัน," เอกสารวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูสังคมศึกษา. สมาคมครูสังคมศึกษาแห่งประเทศไทย
ม.ป.ท.: บริษัท พี. เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด, 2533.
- สามัญศึกษา, กรม. คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กระทรวงศึกษาธิการ,
2532.
- สาโรช บัวศรี. จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.
- , "จริยธรรมและค่านิยม," วารสารจันทร์เกษม. 216 : 22-34 ; มกราคม-มีนาคม 2534.
- สาลี ศิริไธ. "จรรยาบรรณ จริยธรรม กับคุณภาพการพยาบาล," เอกสารประกอบการประชุมพยาบาลแห่ง
ชาติ ครั้งที่ 8 เรื่องการพยาบาลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. หน้า 89-94 .กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรือง
ธรรม, 2530.
- , "จริยธรรมกับวิชาชีพการพยาบาล," เอกสารการสอนชุดวิชาประเด็นและแนวโน้มทางการ
พยาบาล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.
- , "จริยธรรมกับคุณภาพของพยาบาล," เอกสารประกอบการอภิปรายในการประชุมพยาบาลแห่ง
ชาติ ครั้งที่ 6 ระหว่าง 2-7 พฤศจิกายน 2523. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- สุชาติ ศรีสวัสดิ์. สู่สงขลานครินทร์. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 2528.
- สุนน อมรวิวัฒน์. "การสร้างเสริมศีลธรรมในสถานศึกษา," สารสมาการพยาบาล. 4 : 11 ; กันยายน 2532.
- สุพล ด้วยตั้งใจ (สุขศรีมั่งมี) และคณะ. แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในช่วงแผนพัฒนา
ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ SCIENCE CENTER, ม.ป.ป.
- สมกุล ถาวรกิจ. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมลักษณะการเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนประถม
ศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. ค.ม.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
ออดสำเนา.
- สมบุญ ตันยะ. การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการสอนของครูประจำการ
ระดับประถมศึกษา. ปรินซิพนิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร. 2524. ออดสำเนา.

- สันหัตถ์ สัตยายุทธ์. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนประถม ใน
ความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ บริษัท
 อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2535.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา
 พานิช, 2531.
- อดุลย์ สารบาณ. การวิเคราะห์กิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก
งานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.
- อนุวัฒน์ ตั้งสมบูรณ์. การสร้างแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2528. อัดสำเนา.
- อาภา โลจายะ. พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลสภาการศึกษาไทยตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
พยาบาลและอาจารย์พยาบาล. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2535. อัดสำเนา.
- อารี จำปาทอง. การส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ. "ลักษณะของแพทย์ที่สอดคล้องกับสังคมไทยในทศวรรษหน้า," มติชน. 11 กันยายน
 2530. หน้า 10.

Bandura, A. Social Learning Theory. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice - Hall, 1977.

Baughman, M.Dale and others. Administration and Supervision of Modern Secondary School.
 New York : Parking Publishing, 1969.

Crisham, P. "Measuring Moral Judgement in Nursing Dilemmas," Nursing Research. 30 :
 104-110 ; March- April, 1981.

Elmer, D. "A Comparative Study of The Opinions of Student, Faculty and Local Board
 Member Regarding the Appropriate Element of Student," Dissertation Abstracts
International. 35: 1882-A ; October, 1974.

- Frisch, N. C. "Value Analysis : A Method for Teaching Nursing Ethics and Promoting the Moral Development of Students," Journal of Nursing Education. 26 : 328-332 ; October 1985.
- Good, C. V. Dictionary of Education. New York : Appleton - Century Crofts, 1973.
- Harrold, R. D. "The Control of Student Extra - Curricular Life in American Higher Education," Dissertation Abstracts International. 27 : 2782-A ; February, 1969.
- Hoffman, M .L. "Development of Moral thought, feeling and behavior," American Psychologist. 1979.
- Hussey, T. "Nursing ethics and Project 2000," Journal of Advance Nursing. 15 : 1377-1382 ; April, 1990.
- Innotec. Delphi Technique. Quezon City : Innotec, 1983.
- John Dewey. Democracy and education : an introduction to the philosophy of education 4th ed. 349-350. New York : The Free Press, 1969.
- Kay, W. Moral Development. London : George Allen and Unwin , 1970.
- Ketefian, S. "Moral Reasoning and Moral Behavior," Nursing Research. 30 : 171-176; May - June ,1981.
- Knowles, Asa. ed. Handbook of College and University Administration : General. New York: Mc Graw Hill, 1970.
- Kohlberg, L. Cited in Normal J. Bull. Moral Education. London : Routledge / Degan Paul, 1976.
- , "Development of Moral Character and Moral Ideology," in Review of Child Development Research. New York : Russell Sage Foundation, 1971.
- Leddy, S. and J. M. Pepper .Conceptual Bases of Professional Nursing. Philadelphia : J. B. Lippincott Co., 1985.
- Linstone, Harold A and Turoff Murray . The Delphi : Method : Technique and Application. Massachusetts : Addison - Wesley Publishing Company, 1975.
- Mamchak, S. P. and S. R. Mamchak. School Administrators Encyclopedia. New York : Parker Publishing, 1982.
- Mcinturff, P. E. "Contributing Factors to Participation and Non Participation in Student Activities in Selected Illinois Public Community College," Dissertation Abstracts International. 40 : 4372- A; February 1980.

- Piaget, J. The Moral Judgement of The Child. Illinois : The Free Press , 1960.
- Rasp, Alfred Jr. "Delphi : A Decision - Marker's Dream," Nation School. 29 : 29-30 ; July, 1973.
- Rest, J. R. Theorethical Analysis of Moral Judgement Development. University of Minisota, 1977. (Unpublished Manuscript) .
- Rossman, H Mark and Richard L. Bunning. "Knowledge and Skills For the Adult Educator : a Delphi Study" Adult Education. 28 : 139-155 ; Spring , 1978.
- Steels, S. M. and V. M. Harmon. Value Clarification in Nursing. New York : Appleton-Century Crofts, 1979.
- Thomson, B. J and Thompson, N. O. Thompson. Ethics in Nursing. New York: Macmillan, 1981.
- William, N. "The Student Activities Sponsor," School Activities. 39 : 52-53 ; April, 1978.
- Williamson, E. G. Student Personal Service In Colleges and Universities. New York : Mc Graw- Hill, 1975.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือติดต่อขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

มกราคม 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน

เนื่องจาก นางยุพดี สมบูรณ์สิน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ” อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิลก ดิลกานนท์ กรรมการ

มีความประสงค์จะขอเชิญ

เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม

เพื่อสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้
เทคนิคเดลฟาย

บัณฑิตวิทยาลัยจึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในเรื่องนี้ด้วย และขอขอบคุณในความช่วยเหลือ
อนุเคราะห์ที่ท่านจะให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มกราคม 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นางยุพดี สมบูรณ์สิน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี” อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิลก ดิลกานนท์ กรรมการ

มีความประสงค์จะขอเชิญ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมซึ่งจะใช้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ในการศึกษาครั้งนี้ข้าพเจ้าจะใช้เทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดกรุณาตอบแบบสอบถาม ในเรื่องนี้ด้วย และข้าพเจ้าขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ยุพดี สมบูรณ์สิน)

นิสิตปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กุมภาพันธ์ 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ตามที่ท่านได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยปริญญานิพนธ์ เรื่อง กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ในรอบแรกผ่านไปแล้วนั้น ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี ดิฉันใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และดิฉันใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 อีกครั้ง สำหรับการตอบแบบสอบถามในรอบนี้ เป็นการให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละข้อกระทงซ้ำอีกครั้ง เพื่อความเที่ยงตรงในงานวิจัย เพื่อจะได้นำความคิดของท่านไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเช่นเดิม และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางยุพดี สมบูรณ์สิน)

นิสิตปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับ กิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาล

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ต้องการถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ ลักษณะกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลตามคุณลักษณะจริยธรรมด้านต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อให้ท่านพิจารณาลงความเห็นเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาล

วิธีตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านพิจารณาความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์แต่ละด้านของวิชาชีพพยาบาล โดยมีวิธีการดังนี้

1. โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องความเหมาะสมที่ตรงกับความเห็นของท่านตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	ไม่เหมาะสม

2. ถ้าท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมในแต่ละส่วนของข้อคำถาม โปรดเติมในช่องว่างด้านขวามือ เพื่อนำข้อคิดเห็นของท่านไปประกอบการพิจารณาและเสนอแนะต่อไป

เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านได้เข้าใจนิยามศัพท์เฉพาะสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจคำตอบ ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอพร้อมแบบสอบถามฉบับนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

จริยธรรม หมายถึง หลักของความประพฤติที่ผู้เป็นพยาบาลทุกคนเข้าใจ ยอมรับ และนับถือเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อแสดงออกถึงมาตรฐานของความประพฤติและการปฏิบัติงานในแนวเดียวกัน ซึ่งหลักการของความประพฤติเหล่านี้เป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้แก่นักศึกษาพยาบาลประกอบด้วย

1. ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงอย่างมีเหตุผล เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความเมตตากรุณา หมายถึง การมีความรัก สงสาร ปราบปรามจะให้ผู้อื่นเป็นสุข เต็มใจที่จะปฏิบัติ ดูแล และให้ความช่วยเหลือด้วยกาย วาจา ใจ เมื่อเห็นผู้อื่นมีทุกข์
3. ความรับผิดชอบ หมายถึง การทำงานด้วยความพากเพียร เพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วง และยอมรับในความผิดและชอบในผลงานของตนเอง
4. ความสุภาพอ่อนโยน หมายถึง การมีกิริยาอ่อนนวล มารยาทดี วาจาไพเราะ รู้จักกาลเทศะ อ่อนน้อมต่อมตน มีสัมมาคารวะแก่คนทั่วไป
5. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติของตนเอง ปฏิบัติถูกต้องและเหมาะสมตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย จรรยาบรรณและศีลธรรมของสังคม
6. ความเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้ปันแก่คนที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา ยอมเสียสละความสุขสบายส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายของตนเอง
7. ความเคารพในความเป็นมนุษย์ หมายถึง การเคารพและยอมรับในเกียรติ ศักดิ์ศรี สิทธิ และหน้าที่ของผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ เชื้อชาติ ลัทธิ ศาสนา วรรณะ วัย เพศ ลัทธิการเมืองและสถานภาพของบุคคล
8. ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี หมายถึง การแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกัน เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ
9. ความอดทน หมายถึง ความพยายามในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างสม่ำเสมอและเต็มความสามารถในศักยภาพแห่งตน รวมถึงการใช้กำลังสติปัญญาเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม หมายถึง การกระทำหรือประสบการณ์ต่างๆที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี หรือนักศึกษาพยาบาลเป็นผู้จัดขึ้นในหรือนอกเวลาเรียนเพื่อสนับสนุนหรือเพิ่มเติมให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ 9 ด้านคือ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความอดทน กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมจะครอบคลุมตั้งแต่ ชื่อกิจกรรม จุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัด และการประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ชื่อกิจกรรม หมายถึง คำที่ตั้งขึ้นสำหรับเรียกการกระทำหรือประสบการณ์ที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี หรือนักศึกษาพยาบาลจัดขึ้นในและนอกเวลาเรียน
2. จุดมุ่งหมาย หมายถึง สิ่งที่ตั้งเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมแต่ละด้าน
3. กิจกรรมที่จัด หมายถึง ประเภทหรือลักษณะกิจกรรมที่จัดเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย
4. การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการพิจารณาผลการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
1. ด้านความซื่อสัตย์						
ข้อ 1 จุดมุ่งหมาย						
1. กระตุ้นให้นักศึกษาได้แสดงพฤติกรรมตาม ความเป็นจริงอย่างมีเหตุผล						
2. ปลุกจิตสำนึกให้นักศึกษาตระหนักถึงความ สำคัญของการปฏิบัติตนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 2 กิจกรรมที่ 1 “การอภิปรายกลุ่ม”						
ให้นักศึกษาเล่าประสบการณ์จริงหรือยก สถานการณ์ที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์และไม่ซื่อสัตย์ที่ เกิดจากตนเองหรือผู้อื่น จากหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือสื่อต่าง ๆ หลังจากนั้นให้มีการอภิปรายแสดง ความคิดเห็นและความรู้สึกจากกลุ่มโดยเน้นผลดี ของการมีความซื่อสัตย์และการนำไปประยุกต์ใช้						
ข้อ 3 กิจกรรมที่ 2 การจัด “สัปดาห์ความซื่อสัตย์”						
จัดสัปดาห์ “ความซื่อสัตย์” อย่างต่อเนื่องและ เวลาที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีจิตสำนึก และเวลาที่ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติ ตนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยอาจมีกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรม เช่น						
1. ประกาศเกียรติคุณนักศึกษาดีเด่นที่ปฏิบัติตน อย่างเหมาะสมในด้านความซื่อสัตย์ อย่างต่อเนื่อง ตลอดหลักสูตรหรือตลอดปีการศึกษา เช่น ปฏิบัติตาม เทคนิคการพยาบาลได้ถูกต้องทั้งต่อหน้าและลับหลัง ผู้อื่น หรือได้รับการยกย่องชมเชยจากบุคคลฝ่าย						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ต่าง ๆ						
2. มีพันธะสัญญาหรือคู่สัญญาร่วมกันระหว่าง อาจารย์และนักศึกษา หรือเพื่อนต่อเพื่อนในการที่จะ ร่วมกันประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นจริง เช่น จะไม่ พูดโกหก จะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น จะไม่เบียดบังผลประโยชน์ของผู้อื่น เพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเอง ฯลฯ						
3. อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมและคณะกรรมการ นักศึกษาร่วมกันกำหนดแนวการจัดทำป้ายนิเทศและ ข้อความในป้ายนิเทศที่ส่งเสริมจริยธรรมด้านความ ซื่อสัตย์ติดไว้ตามอาคารเรียนต่าง ๆ เพื่อเป็นการ กระตุ้นเตือนความรู้สึกขึ้นในใจเสมอ ข้อความในป้าย นิเทศ ควรใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับวัยผู้ใหญ่ เช่น สุภาพชน คำพังเพย สำนวนไทยหรือพุทธภาษิต						
ข้อ 4 กิจกรรมที่ 3 จัดตั้ง "ร้านค้าสโมสรนักศึกษา" มีการดำเนินการจัดตั้งร้านค้าสโมสรนักศึกษา โดยคณะกรรมการนักศึกษาซึ่งอาจจัดให้มีการขาย ของตอนเย็นหลังเลิกเรียน หรือเวลาอื่น ๆ ตามความ เหมาะสม สรุปผลงานแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ทุกครั้ง และให้โอกาสคณะกรรมการตรวจสอบความ ถูกต้องนอกจากนั้นคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ควรจะได้เปลี่ยนแปลงเป็นระยะและเมื่อฝักอยู่ประจำ จนเป็นนิสัยจะทำให้เกิดการตระหนักในคุณค่าของ ความซื่อสัตย์ หรืออาจจัดในรูปแบบร้านค้าสโมสร นักศึกษา ที่เป็นแบบนักศึกษาซื้อเองขายเองไม่ต้องมี คนขายใช้ระบบ Honour System เป็นการทดสอบ ด้านความซื่อสัตย์ ถ้าร้านค้าอยู่ได้แปลว่าสำเร็จ						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ควรรักยกย่องชมเชยให้กำลังใจ เพื่อให้ให้นักศึกษารู้สึกว่ามีคุณค่าในตัวเอง และเห็นประโยชน์ในการทำเพื่อสังคม						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 5 การประเมินผล						
1. ใช้แบบการสังเกตและติดตามพฤติกรรมของนักศึกษาเกี่ยวกับ						
1.1 การร่วมกิจกรรม						
1.2 การปฏิบัติงาน						
1.3 การอภิปราย ร่วมแสดงความคิดเห็น						
2. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัด						
3. ผลงานที่นักศึกษาได้กระทำ						
2. ด้านความเมตตากรุณา						
ข้อ 6 จุดมุ่งหมาย						
1. ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาสด้วยความยินดีเต็มใจ เต็มกำลังความสามารถ						
2. วิเคราะห์ ตระหนักถึงคุณค่าของการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และมีความสุข						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 7 กิจกรรมที่ 1 “กิจกรรมการบริจาคเงินหรือสิ่งของ”						
เป็นการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดง						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ด้วยการบริจาคเงินหรือสิ่งของโดยมิได้มีการบังคับ เช่น 1. โครงการจัดเลี้ยงอาหารกลางวันในสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ 2. โครงการมอบของแก่เด็กด้อยโอกาส 3. โครงการช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ยาก 4. ทำบุญใส่บาตรตามเทศกาลต่าง ๆ						
ข้อ 8 กิจกรรมที่ 2 “กิจกรรมการเสียสละแรงกายแรงใจ” เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้แสดงความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยแรงกายด้วยความเต็มใจ เมื่อเห็นผู้อื่นมีทุกข์หรือเกิดความเดือดร้อน เช่น 1. โครงการอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ 2. โครงการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท 3. โครงการรักษาพยาบาลนอกสถานที่ 4. โครงการติดตามเยี่ยมผู้สูงอายุ 5. โครงการช่วยงานการกุศลต่าง ๆ						
ข้อ 9 กิจกรรมที่ 3 “ฝึกสมาธิแผ่เมตตา” เป็นการฝึกสมาธิ ทำใจให้สงบ รู้จักการแผ่เมตตาเพื่อให้เกิดใจเป็นกุศล ย่อมนำมาซึ่งความมีใจเมตตา กรุณา อนุโมทนาในความดีงามที่ผู้อื่นได้กระทำได้ถึงแต่สิ่งที่ดีงาม ควรฝึกเป็นประจำจนเป็นนิสัย						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 10 การประเมินผล						
1. ใช้แบบสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมและ การปฏิบัติผู้อื่น						
2. ให้นักศึกษาเขียนประเมินสิ่งที่ได้รับจากการ ทำกิจกรรม						
3. ใช้แบบวัดพฤติกรรมด้านความเมตตากรุณา						
3. ด้านความรับผิดชอบ						
ข้อ 11 จุดมุ่งหมาย						
1. ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบที่พึงมี ต่อตนเองและผู้อื่น						
2. วิเคราะห์การกระทำของตนเองในด้านความ รับผิดชอบเมื่อทำงานกลุ่ม						
3. แสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง ผู้อื่นและงานที่ ได้รับมอบหมาย						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 12 กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างความรับผิดชอบ ในการทำงาน”						
1. อาจารย์แบ่งนักศึกษาออกไปสำรวจความ สะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และข้อบกพร่อง ต่าง ๆ เกี่ยวกับความสะอาดในสถาบันทั้งที่หอพัก และห้องเรียนแล้วกลับมารายงาน						
2. ร่วมกันสนทนาและอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้						
2.1 สิ่งที่พบเห็นนั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร						
2.2 เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น						
2.3 ถ้าทุกคนละเลยหน้าที่ของตนจะเกิดความ						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
เสียหายอย่างไร						
2.4 ทำอย่างไรห้องเรียนหรือหอพักจึงจะ สะอาด เรียบร้อยและสวยงามน่าอยู่อาศัย						
2.5 จะแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไร						
3. สรุปข้อตกลงเขียนเป็นตารางจากกิจกรรม และผู้รับผิดชอบปฏิบัติ ตลอดปีการศึกษา						
4. ตั้งคณะกรรมการติดตามผลงานตามตาราง ประเมินผลงานของนักศึกษาแต่ละวันและติชมเพื่อ แก้ไข						
5. ให้นักศึกษาสรุปแนวทางการปฏิบัติงาน เกี่ยว กับขั้นตอน วิธีการ อุปสรรค ผลดีของความรับ ผิดชอบและผลเสียที่ขาดความรับผิดชอบ						
6. อาจารย์และนักศึกษาร่วมอภิปรายและ วิเคราะห์ความรับผิดชอบของนักศึกษาที่มีต่อตนเอง และกลุ่ม						
ข้อ 13 กิจกรรมที่ 2 “การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความ รับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านวิชาการและด้านกิจกรรม”						
กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกนักศึกษาที่มีความ รับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านการเรียนและการเข้าร่วม กิจกรรม เพื่อประกาศเกียรติคุณให้เป็นตัวอย่างที่ดี มีการมอบรางวัลและเกียรติบัตรให้เป็นขวัญและกำลังใจ สำหรับผู้ที่ทำดี โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก เช่น						
1. มีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน						
2. ตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยความขยัน หมั่นเพียร						
3. ช่วยเหลือกิจกรรมของวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 15 การประเมินผล						
1. ใช้แบบสังเกตท่าทีและการอภิปรายความคิดเห็นของนักศึกษาที่แสดงออกในการทำงานกลุ่ม						
2. ใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้สึกส่วนตัวของนักศึกษาในสถานการณ์ที่เกิดความขัดแย้งกันของความรับผิดชอบตามบทบาทต่าง ๆ						
3. ใช้แบบประเมินความรับผิดชอบของนักศึกษาที่พึงมีต่อตนเอง ผู้อื่น และงานที่ได้รับมอบหมาย						
4. ด้านความสุภาพอ่อนโยน						
ข้อ 16 จุดมุ่งหมาย						
1. วิเคราะห์จุดดี จุดด้อยของการแสดงออกและไม่แสดงออกในด้านความสุภาพอ่อนโยน						
2. แสดงออกซึ่งกิริยา มารยาทที่น่านวล รู้จักกาลเทศะ อ่อนน้อมต่อมตน						
3. แสดงออกซึ่งการให้เกียรติยกย่องผู้อื่น						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 17 กิจกรรมที่ 1 “การอบรมมารยาทความเป็นไทย”						
1. เชิญวิทยากรบรรยายความสำคัญและประโยชน์เกี่ยวกับกลวิธีการพัฒนาบุคลิกภาพและมารยาทในการเข้าสังคม และมีการสาธิตพร้อมให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติ						
2. จัดประกวดมารยาทที่ดึงดูดใจโดยเน้นคุณลักษณะที่น่านวล อ่อนน้อม สุภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 18 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมวัฒนธรรมทาง พฤติกรรมของนักศึกษา เช่น รับน้องด้วยพิธีบายศรี สู่ขวัญ นักศึกษารุ่นพี่ จะต้อนรับนักศึกษารุ่นน้องด้วย การจัดพิธีบายศรีสู่ขวัญ ซึ่งเป็นประเพณีที่ดีงาม มีการ ผูกข้อมือ และกล่าวต้อนรับด้วยวาจาที่ไพเราะ ให้ เกียรติและยกย่องซึ่งกันและกัน โดยมีลักษณะ กิจกรรมดังนี้ 1. นักศึกษารุ่นพี่กล่าวต้อนรับนักศึกษารุ่นน้อง ด้วยวาจาที่ไพเราะกิริยาท่าทางนมนวล สุภาพเรียบร้อย พูดแต่สิ่งที่ดีงาม 2. ทำพิธีรับขวัญน้องด้วยการผูกข้อมือพร้อมการ ขับเสภา ประกอบการเล่นดนตรีไทยขณะทำพิธี 3. น้องแสดงความขอบคุณรุ่นพี่แต่ละคนโดย การไหว้ด้วยกิริยาที่นมนวล อ่อนน้อม ภายหลัง ผูกข้อมือ 4. เสร็จพิธีรุ่นพี่และรุ่นน้องพบปะพูดคุยตาม อัธยาศัย						
ข้อที่ 19 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่แสดงถึงความกตัญญู กตเวทิต่อผู้มีพระคุณ เช่น วันไหว้ครู นักศึกษาจัดพิธีไหว้ครู โดยมีการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ เพื่อแสดงออกซึ่งกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ ให้เกียรติและยกย่องผู้มีอาวุโส กิจกรรมที่จัดได้แก่ 1. ผู้แทนนักศึกษากล่าวคำบูชาขอบพระคุณดอกไม้ ธูปเทียนให้แก่คุณครู 2. ประทวงเรียงความเกี่ยวกับพระคุณครู						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	2	2	1	
3. ประกวดมารยาทไทย						
4. นิมนต์พระสงฆ์มาบรรยายธรรม						
5. จัดการแสดงของนักศึกษาโดยเน้นความเป็น เอกลักษณ์ของไทย เช่น การรำไทย						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 20 การประเมินผล						
1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรม						
2. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ						
ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรม วิเคราะห์จุดดี จุดด้อย						
ของการแสดงออก และไม่แสดงออกด้านความสุภาพ						
อ่อนโยน						
5. ด้านความมีระเบียบวินัย						
ข้อ 21 จุดมุ่งหมาย						
1. วิเคราะห์ประโยชน์ของการมีระเบียบวินัย						
และโทษของการขาดระเบียบวินัย						
2. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด						
ไว้						
3. ควบคุมความประพฤติตนเองตามมารยาทและ						
ศีลธรรมของสังคมได้						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 22 กิจกรรมที่ 1 “การสร้างวินัยในตนเองด้วย พันธะสัญญา”						
1. แบ่งกลุ่มนักศึกษาเพื่อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับ ระเบียบที่จะยึดถือปฏิบัติทั้งในการศึกษาภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และหอพัก ในหัวข้อต่าง ๆ เช่น						
เราจะปฏิบัติตามพยาบาลตรงตามเวลาที่กำหนด						
เราจะแต่งกายขึ้นฝึกปฏิบัติงานให้ถูกต้องตาม ระเบียบ						
เราจะกลับหอพักตามเวลาที่กำหนด						
เราจะแต่งกายให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพการ เป็นนักศึกษาพยาบาล และอื่น ๆ						
2. นำผลงานแต่ละกลุ่มเสนอที่ประชุมใหญ่ เพื่อ อภิปรายและสรุปเป็น “ข้อตกลงของเรา” เขียนไว้ใน อาคารเรียนและหอพัก หรือสถานที่ที่เห็นได้ชัดเจน เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติตามระเบียบที่ร่วม กันกำหนดไว้						
ข้อ 23 กิจกรรมที่ 2 “การจัดทำป้ายจริยธรรมความ มีระเบียบวินัย”						
คณะกรรมการฝ่ายอาจารย์และนักศึกษาวางแผน ร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำป้ายจริยธรรม ความมีระเบียบวินัยไว้ตามอาคารเรียน หรือตาม สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มองเห็นได้ชัดเจนเพื่อให้ระลึก ได้เสมอว่า ความมีระเบียบวินัยเป็นมารยาทของสังคม ที่พึงปฏิบัติ และเพื่อเป็นสิ่งเตือนใจให้อาจารย์ได้ ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษา หรือนักศึกษา ประพฤติให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 24 กิจกรรมที่ 3 การสร้างวินัยด้วยการพัฒนา ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดวันรณรงค์รักษาความสะอาด เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนัก ถึงการรักษาความสะอาดซึ่งเป็นการสร้างเสริม ความมีระเบียบวินัยต่อตนเองและสังคมได้ และเป็น การวางพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมจริยธรรมด้าน ความมีระเบียบวินัย โดยมีแนวทางการจัด ได้แก่ 1. เชิญวิทยากรมาอภิปรายให้ความรู้เรื่อง จริยธรรมกับการขาดระเบียบวินัย 2. จัดบอร์ดนิทรรศการรณรงค์การรักษา ความสะอาด 3. ทำการประชาสัมพันธ์ โดยใช้โปสเตอร์ แผ่นปลิว เสียงตามสาย ฯลฯ 4. ประกวัดความสะอาดให้ห้องพัก ห้องเรียน และ บริเวณสถานที่ที่แบ่งเขตกันรับผิดชอบ 5. ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ และ สม่่าเสมอ						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 25 การประเมินผล 1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาเกี่ยวกับ 1.1 การร่วมกิจกรรม						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
1.2 การปฏิบัติตามข้อตกลง						
1.3 การแต่งกาย						
1.4 การตรงต่อเวลา						
1.5 การรักษาความสะอาด						
2. ใช้แบบประเมินตนเองที่ได้จากการเรียนรู้ ภายหลังทำกิจกรรม						
6. ด้านความเสียสละ						
ข้อ 26 จุดมุ่งหมาย						
1. แสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นด้วยท่าลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา						
2. ค้นหาแนวทางการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นและ ส่วนรวม						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 27 กิจกรรมที่ 1 “เพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง”						
นักศึกษาจะแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกัน และกันทั้งท่าลังกาย กำลังใจ ด้วยความสมัครใจโดยมี รูปแบบการจัด เช่น						
1. นักศึกษาแต่ละชั้นปีเดียวกันที่เรียนเก่งช่วย เหลือนักศึกษาที่เรียนอ่อนในวันและเวลาที่ว่าง						
2. นักศึกษารุ่นพี่ที่เก่งด้านวิชาการในแต่ละราย วิชาช่วยสอนเสริมให้นักศึกษารุ่นน้องที่เรียนอ่อน						
3. นักศึกษารุ่นพี่ช่วยเหลือดูแลและแนะนำ แนวทางการปฏิบัติตนในการปรับตัวและด้านอื่น ๆ ให้นักศึกษารุ่นน้องเมื่อประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 28 กิจกรรมที่ 2 “การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด” นักศึกษาจะร่วมกันประชาสัมพันธ์โทษของยาเสพติด และรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในรูปแบบต่างๆ กันเพื่อให้ประชาชนและชุมชนได้รับประโยชน์จากกิจกรรมดังกล่าว เช่น 1. การจัดนิทรรศการต่อต้านยาเสพติดในชุมชน 2. การจัดทำจุลสารเผยแพร่ให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับยาเสพติด 3. เชิญวิทยากรพิเศษบรรยายเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดให้แก่ชุมชน กิจกรรมนี้จะเน้นการเสียสละร่างกาย แรงใจและแรงสติปัญญา ในการที่จะทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน						
ข้อ 29 กิจกรรมที่ 3 การใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ความเสียสละ อาจารย์กำหนดสถานการณ์สมมติ แล้วให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นจากที่ได้เรียนรู้ในสถานการณ์สมมติโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ 1. อาจารย์กำหนดสถานการณ์สมมติ เช่น เนื่องจากในสัปดาห์หน้า วิทยาลัยพยาบาลจะต้องไปร่วมโครงการรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์ที่กระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยจึงขอความร่วมมือจากนักศึกษาให้เข้าร่วมกิจกรรม แต่เนื่องจากในระยยะเวลาดังกล่าว นักศึกษาจะต้องเตรียมตัวสอบปลายภาคการศึกษาทั้งสัปดาห์ ในฐานะที่นักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัย นักศึกษามีความคิดเห็นต่อกิจกรรมนี้อย่างไร 2. ให้นักศึกษาได้อภิปรายประเด็นปัญหา แสดง						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว						
3. สรุปประเด็นในการแสวงหาแนวปฏิบัติที่เหมาะสม						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 30 การประเมินผล						
1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาขณะเข้าร่วมกิจกรรม						
1.1 การแสดงความมีน้ำใจ						
1.2 ความร่วมมือในการทำกิจกรรม						
1.3 การร่วมแสดงความคิดเห็น						
2. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาภายหลังทำกิจกรรม เช่น						
2.1 ผลดีที่เกิดขึ้นจากการเสียสละ						
2.2 ผลเสียที่เกิดขึ้นจากความไม่เสียสละ						
3. อื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
7. ด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์						
ข้อ 31 จุดมุ่งหมาย						
1. เสนอแนวทางในการแสดงออกซึ่งความเคารพและยอมรับในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่น						
2. แสดงออกซึ่งความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 32 กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษา ได้มีโอกาสฝึกทักษะการแสดงออกด้วยการเคารพและ ให้เกียรติผู้อื่น เช่น การออกหน่วยบริการชุมชนต่าง ๆ						
นักศึกษาจะร่วมกันทั้งร่างกาย แรงใจ ยอมสละ เวลาส่วนตัวเพื่อออกไปแนะนำและตรวจสุขภาพ ตลอดจนการให้การพยาบาลเบื้องต้น เช่น สาธิตการ ทำแผล สาธิตการเช็ดตัวเพื่อลดไข้ สาธิตการอาบน้ำ เด็ก โดยมีพฤติกรรมที่จะต้องปฏิบัติต่อประชาชนใน ชุมชนตามลักษณะต่อไปนี้						
1. ให้คำแนะนำและตรวจสุขภาพกับประชาชน ทุกคนโดยเสมอภาค ไม่เลือกบุคคล ชนชั้น วรณะ ศาสนา ลัทธิ ที่แตกต่างกัน						
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกระดับ						
3. ไม่เปิดเผยความลับของประชาชนผู้ให้บริการ						
4. บอกผู้ให้บริการให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้งก่อนที่ จะเริ่มต้นให้บริการตรวจสุขภาพ หรือให้การพยาบาล เบื้องต้นต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้อื่น						
ข้อ 33 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษา มีวัฒนธรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งคณะ กรรมการสโมสรนักศึกษา						
เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการใช้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในการคัดเลือก กรรมการนักศึกษา เพื่อจัดตั้งสโมสรนักศึกษา ตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีแนวทางดังนี้						
1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดตั้งสโมสร นักศึกษาประกอบด้วยนักศึกษา โดยอาจารย์เป็นที่						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ปรึกษา มีหน้าที่วางโครงการและจัดทำระเบียบข้อบังคับ เพื่อเป็นหลักในการดำเนินงาน 2. การดำเนินการเลือกตั้งสโมสรนักศึกษา มีขั้นตอน คือ 2.1 รับสมัคร 2.2 หาเสียง 2.3 ลงคะแนนโดยให้นักศึกษาทุกคนมีสิทธิออกเสียง 2.4 ประกาศผลการเลือกตั้ง						
ข้อ 34 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่ นักศึกษารุ่นพี่จะมีกิจกรรมรับน้องใหม่ โดยยึดหลักความปลอดภัย และไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของรุ่นน้องได้แก่ 1. กระตุ้นและชักชวนให้รุ่นน้องสมัครใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมโดยไม่บังคับ 2. ต้อนรับน้องใหม่ทุกคนด้วยความอบอุ่น ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง 3. จัดชมรมรับน้องโดยเน้นความปลอดภัยไม่เกิดอันตรายต่อน้องใหม่ เน้นการให้เกียรติซึ่งกันและกันทั้งภาษา ท่าทาง และการกระทำ 4. จัดประเพณีที่ดีงามในการรับน้อง เช่น พิธีบายศรีสู่ขวัญ, พิธีรับน้องเข้าหอพัก ฯลฯ						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 35 การประเมินผล						
1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับ						
1.1 การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
1.2 การปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเสมอภาค						
ไม่เลือกกระทำเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่งทั้งด้าน						
กิริยาท่าทาง คำพูด และการกระทำ						
2. ใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับแนวทางในการแสดงออกในการเคารพความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น						
8. ด้านความร่วมมือและรู้รักสามัคคี						
ข้อ 36 จุดมุ่งหมาย						
1. แสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพ						
2. ปลุกจิตสำนึกและกระตุ้นให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 37 กิจกรรมที่ 1 การสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคี						
จัดสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างผู้นำนักศึกษาและ นักศึกษาแต่ละชั้นปี						
โดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย พร้อมอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างความสามัคคี เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดความสามัคคี โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้						
1. อภิปรายโดยกลุ่มผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมด้านความสามัคคี						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
เพื่อให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติแก่นักศึกษา ในสถาบัน						
2. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีการอภิปรายและแลกเปลี่ยน ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมด้านความสามัคคี ทั้งในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย						
3. ผู้แทนจากกลุ่มย่อยนำเสนอแนวทางกิจกรรม การสร้างสามัคคี จากการอภิปรายในกลุ่มย่อย สู่กลุ่มใหญ่						
4. สรุปเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามัคคี						
ข้อ 38 กิจกรรมที่ 2 การประชาสัมพันธ์เสริมสร้าง ความสามัคคี						
จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเสริมสร้าง ความสามัคคี โดย						
1. การจัดรายการวิทยุ						
2. การจัดเสียงตามสาย						
3. การจัดบอร์ด						
4. การจัดนิทรรศการ						
5. การติดป้ายคำขวัญภายในวิทยาลัยเกี่ยวกับ การสร้างสามัคคี โดยให้นักศึกษาช่วยกันคิด ข้อความเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของความ สามัคคีโดยคณะกรรมการนักศึกษาเอง มีอาจารย์เป็น ที่ปรึกษา เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในข้อความ						
ข้อ 39 กิจกรรมที่ 3 “การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ใน เทศกาลที่สำคัญ”						
นักศึกษาและอาจารย์ร่วมประชุมปรึกษาหารือ วางแผนระดมความคิดในการที่จะร่วมกันทั้งร่างกาย						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
แรงใจดำเนินการจัดกิจกรรมในเทศกาลที่สำคัญต่าง ๆ และพยายามที่จะทำให้งานประสบผลสำเร็จตามความ คาดหวัง เช่น 1. โครงการทอดผ้าป่า 2. โครงการร่วมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญ 3. โครงการทัศนศึกษา 4. โครงการวันอาสา-อาลัย 5. โครงการจัดงานรื่นเริงในโอกาสต่าง ๆ 6. อื่น ๆ						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 40 การประเมินผล 1. ใช้แบบสังเกตเกี่ยวกับ 1.1. การแสดงออกขณะการเข้าร่วมกิจกรรม 1.2. ความร่วมมือในการทำงาน 2. ใช้แบบประเมินความคิดเห็น เกี่ยวกับ 2.1 ข้อดีของความสามัคคี 2.2 ข้อเสียของการขาดความสามัคคี 2.3 กิจกรรมที่ช่วยสร้างความสามัคคี 3. จากผลสำเร็จของงาน คือ งานสำเร็จด้วยดี และมีประสิทธิภาพ						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
9. ด้านความอดทน						
ข้อ 41 จุดมุ่งหมาย						
1. แสดงออกซึ่งการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างสม่ำเสมอและเต็มความสามารถของตนเอง						
2. ฝึกใช้ความคิด (สติปัญญา) เพื่อให้งานสำเร็จ ลุล่วงไปได้						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 42 กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อฝึกความอดทนทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่าง สถาบัน						
การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันนักศึกษาจะ ต้องมีการทำงานร่วมกันเพื่อช่วยคิดและวางแผน มอบ หมายงาน นัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ เป็นการฝึกความ อดทนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จนกว่างานจะสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้						
1. ตั้งคณะกรรมการขึ้นโดยมีอาจารย์เป็นที่ ปรึกษาภายในสถาบัน						
2. ติดต่อกับสถาบันอื่นเพื่อส่งทีมนักกีฬาร่วม แข่งขัน พร้อมส่งผู้แทนมาเป็นกรรมการเพื่อปรึกษา หารือร่วมกัน						
3. ประชุมคณะกรรมการแบ่งหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ และมอบหมายหน้าที่เพื่อนำไปปฏิบัติ						
4. คณะกรรมการวางแผนโครงการเสนอผู้บริหารและ ขออนุมัติโครงการ						
5. ดำเนินการตามกำหนดเวลา แผนงานที่วางไว้						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
6. ประเมินผลเป็นระยะ ๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการ และประเมินอย่างต่อเนื่องจนสิ้นสุดกิจกรรม						
ข้อ 43 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดวันปลูกต้นไม้						
นักศึกษาจะร่วมกันปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ โดยจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตั้งแต่การ เริ่มดำเนินการและติดตามผลผลิตของงานที่ได้กระทำ ด้วยความเพียรพยายามที่จะเฝ้าดูแลความสำเร็จ ของงานคือต้นไม้เจริญงอกงามตามที่ได้ตั้งใจไว้						
ข้อ 44 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ฝึกการใช้ความคิดอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ ของงานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เช่น การจัดทำจุลสารประยุกต์						
เป็นการจัดทำจุลสาร ซึ่งดำเนินการโดยคณะ กรรมการนักศึกษา จะร่วมกันวางแผนการจัดทำ จุลสารนักศึกษาโดยใช้ความรู้ ความสามารถอย่าง สม่ำเสมอตั้งแต่เริ่มดำเนินการและกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้จุลสารสำเร็จเป็นรูปเล่มตามเวลาที่กำหนด โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้						
1. ผู้แทนนักศึกษาทุกชั้นปี ร่วมเป็นคณะกรรมการ รับผิดชอบการจัดทำจุลสาร						
2. กำหนดวันออกจุลสาร						
3. สรรหาบทความส่งเสริมจริยธรรม						
4. จัดประกวดบทความ เพื่อคัดเลือกนำมาลง ในจุลสาร						
5. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ มาเขียนคอลัมน์ในจุลสาร						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
6. จัดคอลัมน์ต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกับการ ส่งเสริมจริยธรรม, คอลัมน์นักกลอนสอนจริยธรรม ฯลฯ						
7. จัดทำเป็นรูปเล่ม						
8. นำผลการปฏิบัติงานมาวิเคราะห์การดำเนินการ และความสนใจที่ได้รับเพื่อนำมาปรับปรุงต่อไป ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 45 การประเมินผล						
1. ใช้แบบสังเกตจากการแสดงออกของนักศึกษา ขณะร่วมกิจกรรม						
1.1 การร่วมวางแผน โดยมีการระดมความคิด เพื่อให้งานสำเร็จ						
1.2 การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีของ ความอดทนและข้อเสียที่เกิดจากการขาดความอดทน						
2. ใช้แบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาด้าน ความอดทนในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ						

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้แสดงค่าสถิติของการตอบครั้งที่แล้ว ได้แก่

1. คำมัธยฐานของกลุ่มใช้เครื่องหมายดอกจัน (*) สีดำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น ในแต่ละข้อคำถามอยู่ในระดับใด
2. ระดับคะแนนของท่านตอบไว้จะใช้เครื่องหมายรูปสามเหลี่ยม (Δ) ซึ่งจะปรากฏไว้ในข้อคำถามเดียวกัน
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ แสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย ____ ในข้อเดียวกัน

วิธีตอบแบบสอบถาม

ท่านผู้เชี่ยวชาญจะสามารถตอบแบบสอบถามได้ 2 วิธี ดังนี้คือ

1. ถ้าท่านต้องการยืนยันคำตอบเดิมของท่าน ซึ่งตอบมาแล้วในรอบแรก ท่านไม่ต้องทำเครื่องหมายใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ขอให้ท่านให้เหตุผลประกอบการที่ท่านยืนยันคำตอบเดิม ไว้ในช่องว่างที่อยู่ท้ายคำถามนั้นด้วย (เฉพาะกรณี คำตอบของท่านที่อยู่นอก ____)
2. ในกรณีที่ท่านต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ (ในกรณีที่คำตอบของท่านอยู่นอก ____) ขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลง

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
1. ด้านความซื่อสัตย์						
ข้อ 1 จุดมุ่งหมาย	*		Δ			
1. กระตุ้นให้นักศึกษาได้แสดงพฤติกรรมตาม ความเป็นจริงอย่างมีเหตุผล						
2. ปลุกจิตสำนึกให้นักศึกษาตระหนักถึงความ สำคัญของการปฏิบัติตนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 2 กิจกรรมที่ 1 “การอภิปรายกลุ่ม”	*Δ					
ให้นักศึกษาเล่าประสบการณ์จริงหรือยก สถานการณ์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์และไม่ซื่อสัตย์ที่ เกิดจากตนเองหรือผู้อื่น จากหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือสื่อต่าง ๆ หลังจากนั้นให้มีการอภิปรายแสดง ความคิดเห็นและความรู้สึกจากกลุ่มโดยเน้นผลดี ของการมีความซื่อสัตย์และการนำไปประยุกต์ใช้						
ข้อ 3 กิจกรรมที่ 2 การจัด “สัปดาห์ความซื่อสัตย์”	*Δ					
จัดสัปดาห์ “ความซื่อสัตย์” อย่างต่อเนื่องและ เวลาที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีจิตสำนึก และเวลาที่ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติ ตนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยอาจมีกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรม เช่น						
1. ประกาศเกียรติคุณนักศึกษาดีเด่นที่ปฏิบัติตน อย่างเหมาะสมในด้านความซื่อสัตย์ อย่างต่อเนื่อง ตลอดหลักสูตรหรือตลอดปีการศึกษา เช่น ปฏิบัติตาม เทคนิคการพยาบาลได้ถูกต้องทั้งต่อหน้าและลับหลัง ผู้อื่น หรือได้รับการยกย่องชมเชยจากบุคคลฝ่าย						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ต่าง ๆ						
2. มีพันธะสัญญาหรือคู่สัญญาร่วมกันระหว่าง อาจารย์และนักศึกษา หรือเพื่อนต่อเพื่อนในการที่จะ ร่วมกันประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นจริง เช่น จะไม่ พูดโกหก จะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น จะไม่เบียดบังผลประโยชน์ของผู้อื่น เพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเอง ฯลฯ						
3. อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมและคณะกรรมการ นักศึกษาร่วมกันกำหนดแนวการจัดทำป้ายนิเทศและ ข้อความในป้ายนิเทศที่ส่งเสริมจริยธรรมด้านความ ซื่อสัตย์ติดไว้ตามอาคารเรียนต่าง ๆ เพื่อเป็นการ กระตุ้นเตือนความรู้สึกลึกซึ้งในใจเสมอ ข้อความในป้าย นิเทศ ควรใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับวัยผู้ใหญ่ เช่น สุภาภิต คำพังเพย สำนวนไทยหรือพุทธภาษิต						
ข้อ 4 กิจกรรมที่ 3 จัดตั้ง "ร้านค้าโมสรนักศึกษา" มีการดำเนินการจัดตั้งร้านค้าโมสรนักศึกษา โดยคณะกรรมการนักศึกษาซึ่งอาจจัดให้มีการขาย ของตอนเย็นหลังเลิกเรียน หรือเวลาอื่น ๆ ตามความ เหมาะสม สรุปผลงานแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ทุกครั้ง และให้โอกาสคณะกรรมการตรวจสอบความ ถูกต้องนอกจากนั้นคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ควรจะได้ผลัดเปลี่ยนเป็นระยะและเมื่อฝึกอยู่ประจำ จนเป็นนิสัยจะทำให้เกิดการตระหนักในคุณค่าของ ความซื่อสัตย์ หรืออาจจัดในรูปแบบร้านค้าโมสร นักศึกษา ที่เป็นแบบนักศึกษาซื้อเองขายเองไม่ต้องมี คนขายใช้ระบบ Honour System เป็นการทดสอบ ด้านความซื่อสัตย์ ถ้าร้านค้าอยู่ได้แปลว่าสำเร็จ		*		Δ		

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ควรยกย่องชมเชยให้กำลังใจ เพื่อให้นักศึกษาารู้สึกว่า มีคุณค่าในตัวเอง และเห็นประโยชน์ในการทำเพื่อ สังคม						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 5 การประเมินผล	* Δ					
1. ใช้แบบการสังเกตและติดตามพฤติกรรมของ นักศึกษาเกี่ยวกับ						
1.1 การร่วมกิจกรรม						
1.2 การปฏิบัติงาน						
1.3 การอภิปราย ร่วมแสดงความคิดเห็น						
2. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาเกี่ยวกับ กิจกรรมที่จัด						
3. ผลงานที่นักศึกษาได้กระทำ						
2. ด้านความเมตตากรุณา						
ข้อ 6 จุดมุ่งหมาย	* Δ					
1. ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาสด้วยความยินดี เต็มใจ เต็มกำลังความสามารถ						
2. วิเคราะห์ ตระหนักถึงคุณค่าของการช่วยเหลือ ให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และมีความสุข						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 7 กิจกรรมที่ 1 "กิจกรรมการบริจาคเงินหรือสิ่งของ"	Δ *					
เป็นการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดง						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ด้วยการบริจาคเงินหรือสิ่งของโดยมิได้มีการบังคับ เช่น 1. โครงการจัดเลี้ยงอาหารกลางวันในสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ 2. โครงการมอบของแก่เด็กด้อยโอกาส 3. โครงการช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ยาก 4. ทำบุญใส่บาตรตามเทศกาลต่าง ๆ						
ข้อ 8 กิจกรรมที่ 2 “กิจกรรมการเสียสละแรงกายแรงใจ” เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้แสดงความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยแรงกายด้วยความเต็มใจ เมื่อเห็นผู้อื่นมีทุกข์หรือเกิดความเดือดร้อน เช่น 1. โครงการอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ 2. โครงการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท 3. โครงการรักษาพยาบาลนอกสถานที่ 4. โครงการติดตามเยี่ยมผู้สูงอายุ 5. โครงการช่วยงานการกุศลต่าง ๆ	*Δ					
ข้อ 9 กิจกรรมที่ 3 “ฝึกสมาธิแผ่เมตตา” เป็นการฝึกสมาธิ ทำใจให้สงบ รู้จักการแผ่เมตตาเพื่อให้เกิดใจเป็นกุศล ยอมรับซึ่งความมีใจเมตตา กรุณา อนุโมทนาในความดีงามที่ผู้อื่นได้กระทำได้ถึงแต่สิ่งที่ดีงาม ควรฝึกเป็นประจำจนเป็นนิสัย	*Δ					
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 10 การประเมินผล	* Δ					
1. ใช้แบบสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมและ การปฏิบัติผู้อื่น						
2. ให้นักศึกษาเขียนประเมินสิ่งที่ได้รับการ ทำกิจกรรม						
3. ใช้แบบวัดพฤติกรรมด้านความเมตตากรุณา						
3. ด้านความรับผิดชอบ						
ข้อ 11 จุดมุ่งหมาย	Δ *					
1. ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบที่พึงมี ต่อตนเองและผู้อื่น						
2. วิเคราะห์การกระทำของตนเองในด้านความ รับผิดชอบเมื่อทำงานกลุ่ม						
3. แสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง ผู้อื่นและงานที่ ได้รับมอบหมาย						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 12 กิจกรรมที่ 1 “การเสริมสร้างความรับผิดชอบ ในการทำงาน”	Δ *					
1. อาจารย์แบ่งนักศึกษาออกไปสำรวจความ สะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และข้อบกพร่อง ต่าง ๆ เกี่ยวกับความสะอาดในสถาบันทั้งที่หอพัก และห้องเรียนแล้วกลับมารายงาน						
2. ร่วมกันสนทนาและอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้						
2.1 สิ่งที่พบเห็นนั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร						
2.2 เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น						
2.3 ถ้าทุกคนละเลยหน้าที่ของตนจะเกิดความ						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
เสียหายอย่างไร						
2.4 ทำอย่างไรห้องเรียนหรือหอพักจึงจะ สะอาด เรียบร้อยและสวยงามน่าอยู่อาศัย						
2.5 จะแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไร						
3. สรุปข้อตกลงเขียนเป็นตารางจากกิจกรรม และผู้รับผิดชอบปฏิบัติ ตลอดปีการศึกษา						
4. ตั้งคณะกรรมการติดตามผลงานตามตาราง ประเมินผลงานของนักศึกษาแต่ละวันและติชมเพื่อ แก้ไข						
5. ให้นักศึกษาสรุปแนวทางการปฏิบัติงาน เกี่ยว กับขั้นตอน วิธีการ อุปสรรค ผลดีของความรับ ผิดชอบและผลเสียที่ขาดความรับผิดชอบ						
6. อาจารย์และนักศึกษาร่วมอภิปรายและ วิเคราะห์ความรับผิดชอบของนักศึกษาที่มีต่อตนเอง และกลุ่ม						
ข้อ 13 กิจกรรมที่ 2 “การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความ รับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านวิชาการและด้านกิจกรรม”	*A					
กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกนักศึกษาที่มีความ รับผิดชอบดีเด่นทั้งด้านการเรียนและการเข้าร่วม กิจกรรม เพื่อประกาศเกียรติคุณให้เป็นตัวอย่างที่ดี มีการมอบรางวัลและเกียรติบัตรให้เป็นขวัญและกำลังใจ สำหรับผู้ที่ทำดี โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก เช่น						
1. มีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน						
2. ตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยความขยัน หมั่นเพียร						
3. ช่วยเหลือกิจกรรมของวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 15 การประเมินผล	*<u>Δ</u>	Δ				
1. ใช้แบบสังเกตท่าทีและการอภิปรายความคิดเห็นของนักศึกษาที่แสดงออกในการทำงานกลุ่ม						
2. ใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้สึกส่วนตัวของนักศึกษาในสถานการณ์ที่เกิดความขัดแย้งกันของความรับผิดชอบตามบทบาทต่าง ๆ						
3. ใช้แบบประเมินความรับผิดชอบของนักศึกษาที่พึงมีต่อตนเอง ผู้อื่น และงานที่ได้รับมอบหมาย						
4. ด้านความสุภาพอ่อนโยน						
ข้อ 16 จุดมุ่งหมาย	<u>Δ</u> *					
1. วิเคราะห์จุดดี จุดด้อยของการแสดงออกและไม่แสดงออกในด้านความสุภาพอ่อนโยน						
2. แสดงออกซึ่งกิริยา มารยาทที่นิมนวล รู้จักกาลเทศะ อ่อนน้อมถ่อมตน						
3. แสดงออกซึ่งการให้เกียรติยกย่องผู้อื่น						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 17 กิจกรรมที่ 1 “การอบรมมารยาทความเป็นไทย”	*<u>Δ</u>					
1. เชิญวิทยากรบรรยายความสำคัญและประโยชน์เกี่ยวกับกลวิธีการพัฒนาบุคลิกภาพและมารยาทในการเข้าสังคม และมีการสาธิตพร้อมให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติ						
2. จัดประกวดมารยาทที่ดึงดูดใจโดยเน้นคุณลักษณะที่นิมนวล อ่อนน้อม สุภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 18 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมวัฒนธรรมทาง พฤติกรรมของนักศึกษา เช่น รับน้องด้วยพิธีบายศรี สู่ขวัญ นักศึกษารุ่นพี่ จะต้อนรับนักศึกษารุ่นน้องด้วย การจัดพิธีบายศรีสู่ขวัญ ซึ่งเป็นประเพณีที่ดีงาม มีการ ผูกข้อมือ และกล่าวต้อนรับด้วยวาจาที่ไพเราะ ให้ เกียรติและยกย่องซึ่งกันและกัน โดยมีลักษณะ กิจกรรมดังนี้ 1. นักศึกษารุ่นพี่กล่าวต้อนรับนักศึกษารุ่นน้อง ด้วยวาจาที่ไพเราะกิริยาท่าทางนมนวล สุภาพเรียบร้อย พูดแต่สิ่งที่ดีงาม 2. ทำพิธีรับขวัญน้องด้วยการผูกข้อมือพร้อมการ ขับเสภา ประกอบการเล่นดนตรีไทยขณะทำพิธี 3. น้องแสดงความขอบคุณรุ่นพี่แต่ละคนโดย การไหว้ด้วยกิริยาที่นมนวล อ่อนน้อม ภายหลัง ผูกข้อมือ 4. เสร็จพิธีรุ่นพี่และรุ่นน้องพบปะพูดคุยตาม อัธยาศัย	A *					
ข้อที่ 19 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่แสดงถึงความกตัญญู กตเวทิต่อผู้มีพระคุณ เช่น วันไหว้ครู นักศึกษาจัดพิธีไหว้ครู โดยมีการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ เพื่อแสดงออกซึ่งกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ ให้เกียรติและยกย่องผู้ที่มีอาวุโส กิจกรรมที่จัดได้แก่ 1. ผู้แทนนักศึกษากล่าวคำบูชาขอบพระคุณดอกไม้ ธูปเทียนให้แก่คุณครู 2. ประท้วงเรียงความเกี่ยวกับพระคุณครู	* A					

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	2	2	1	
3. ประกวดมารยาทไทย						
4. นิมนต์พระสงฆ์มาบรรยายธรรม						
5. จัดการแสดงของนักศึกษาโดยเน้นความเป็น เอกลักษณ์ของไทย เช่น การรำไทย						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 20 การประเมินผล	*		Δ			
1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรม						
2. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ						
ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรม วิเคราะห์จุดดี จุดด้อย						
ของการแสดงออก และไม่แสดงออกด้านความสุภาพ						
อ่อนโยน						
5. ด้านความมีระเบียบวินัย						
ข้อ 21 จุดมุ่งหมาย	*			Δ		
1. วิเคราะห์ประโยชน์ของการมีระเบียบวินัย						
และโทษของการขาดระเบียบวินัย						
2. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด						
ไว้						
3. ควบคุมความประพฤติตนเองตามมารยาทและ						
ศีลธรรมของสังคมได้						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 22 กิจกรรมที่ 1 “การสร้างวินัยในตนเองด้วย พันธะสัญญา”	*		Δ			
1. แบ่งกลุ่มนักศึกษาเพื่อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับ ระเบียบที่จะยึดถือปฏิบัติทั้งในการศึกษาภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และหอพัก ในหัวข้อต่าง ๆ เช่น						
เราจะปฏิบัติตามการพยาบาลตรงตามเวลาที่กำหนด						
เราจะแต่งกายชั้นฝึกปฏิบัติงานให้ถูกต้องตาม ระเบียบ						
เราจะกลับหอพักตามเวลาที่กำหนด						
เราจะแต่งกายให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพการ เป็นนักศึกษาพยาบาล และอื่น ๆ						
2. นำผลงานแต่ละกลุ่มเสนอที่ประชุมใหญ่ เพื่อ อภิปรายและสรุปเป็น “ข้อตกลงของเรา” เขียนไว้ใน อาคารเรียนและหอพัก หรือสถานที่ที่เห็นได้ชัดเจน เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติตามระเบียบที่ร่วม กันกำหนดไว้						
ข้อ 23 กิจกรรมที่ 2 “การจัดทำป้ายจริยธรรมความ มีระเบียบวินัย”	*		Δ			
คณะกรรมการฝ่ายอาจารย์และนักศึกษาวางแผน ร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำป้ายจริยธรรม ความมีระเบียบวินัยไว้ตามอาคารเรียน หรือตาม สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มองเห็นได้ชัดเจนเพื่อให้ระลึก ได้เสมอว่า ความมีระเบียบวินัยเป็นมารยาทของสังคม ที่พึงปฏิบัติ และเพื่อเป็นสิ่งเตือนใจให้อาจารย์ได้ ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษา หรือนักศึกษา ประพฤติให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 24 กิจกรรมที่ 3 การสร้างวินัยด้วยการพัฒนา ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดวันรณรงค์รักษาความสะอาด เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนัก ถึงการรักษาความสะอาดซึ่งเป็นการการสร้างเสริม ความมีระเบียบวินัยต่อตนเองและสังคมได้ และเป็น การวางพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมจริยธรรมด้าน ความมีระเบียบวินัย โดยมีแนวทางการจัด ได้แก่ 1. เชิญวิทยากรมาอภิปรายให้ความรู้เรื่อง จริยธรรมกับการขาดระเบียบวินัย 2. จัดบอร์ดนิทรรศการรณรงค์การรักษา ความสะอาด 3. ทำการประชาสัมพันธ์ โดยใช้โปสเตอร์ แผ่นปลิว เสียงตามสาย ฯลฯ 4. ประกวดความสะอาดให้ห้องพัก ห้องเรียน และ บริเวณสถานที่ที่แบ่งเขตกันรับผิดชอบ 5. ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ และ สม่่าเสมอ	*	Δ				
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 25 การประเมินผล	Δ*					
1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาเกี่ยวกับ						
1.1 การร่วมกิจกรรม						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
1.2 การปฏิบัติตามข้อตกลง						
1.3 การแต่งกาย						
1.4 การตรงต่อเวลา						
1.5 การรักษาความสะอาด						
2. ใช้แบบประเมินตนเองที่ได้จากการเรียนรู้ ภายหลังทำกิจกรรม						
6. ด้านความเสียสละ						
ข้อ 26 จุดมุ่งหมาย	*		Δ			
1. แสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา						
2. ค้นหาแนวทางการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นและ ส่วนรวม						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 27 กิจกรรมที่ 1 “เพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง”	*		Δ			
นักศึกษาจะแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกัน และกันทั้งกำลังกาย กำลังใจ ด้วยความสมัครใจโดยมี รูปแบบการจัด เช่น						
1. นักศึกษาแต่ละชั้นปีเดียวกันที่เรียนเก่งช่วย เหลือนักศึกษาที่เรียนอ่อนในวันและเวลาที่ว่าง						
2. นักศึกษารุ่นพี่ที่เก่งด้านวิชาการในแต่ละราย วิชาช่วยสอนเสริมให้นักศึกษารุ่นน้องที่เรียนอ่อน						
3. นักศึกษารุ่นพี่ช่วยเหลือดูแลและแนะนำ แนวทางการปฏิบัติตนในการปรับตัวและด้านอื่น ๆ ให้นักศึกษารุ่นน้องเมื่อประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 28 กิจกรรมที่ 2 “การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด” นักศึกษาจะร่วมกันประชาสัมพันธ์โทษของยาเสพติด และรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในรูปแบบต่างๆ กันเพื่อให้ประชาชนและชุมชนได้รับประโยชน์จากกิจกรรมดังกล่าว เช่น 1. การจัดนิทรรศการต่อต้านยาเสพติดในชุมชน 2. การจัดทำจุลสารเผยแพร่ให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับยาเสพติด 3. เชิญวิทยากรพิเศษบรรยายเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดให้แก่ชุมชน กิจกรรมนี้จะเน้นการเสียสละร่างกาย แรงใจและแรงสติปัญญา ในการที่จะทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน	*	Δ				
ข้อ 29 กิจกรรมที่ 3 การใช้สถานการณ์สมมติ เช่น ความเสียสละ อาจารย์กำหนดสถานการณ์สมมติ แล้วให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นจากที่ได้เรียนรู้ในสถานการณ์สมมติโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ 1. อาจารย์กำหนดสถานการณ์สมมติ เช่น เนื่องจากในสัปดาห์หน้า วิทยาลัยพยาบาลจะต้องไปร่วมโครงการรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์ที่กระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยจึงขอความร่วมมือจากนักศึกษาให้เข้าร่วมกิจกรรม แต่เนื่องจากในระยเวลาดังกล่าว นักศึกษาจะต้องเตรียมตัวสอบปลายภาค การศึกษาทั้งสัปดาห์ ในฐานะที่นักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัย นักศึกษามีความคิดเห็นต่อกิจกรรมนี้อย่างไร 2. ให้นักศึกษาได้อภิปรายประเด็นปัญหา แสดง	*			Δ		

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว						
3. สรุปประเด็นในการแสวงหาแนวปฏิบัติที่เหมาะสม						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 30 การประเมินผล	* Δ					
1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาขณะเข้าร่วมกิจกรรม						
1.1 การแสดงความมีน้ำใจ						
1.2 ความร่วมมือในการทำกิจกรรม						
1.3 การร่วมแสดงความคิดเห็น						
2. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาภายหลังทำกิจกรรม เช่น						
2.1 ผลดีที่เกิดขึ้นจากการเสียสละ						
2.2 ผลเสียที่เกิดขึ้นจากความไม่เสียสละ						
3. อื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
7. ด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์						
ข้อ 31 จุดมุ่งหมาย	* Δ					
1. เสนอแนวทางในการแสดงออกซึ่งความเคารพและยอมรับในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่น						
2. แสดงออกซึ่งความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 32 กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษา ได้มีโอกาสฝึกทักษะการแสดงออกด้วยการเคารพและ ให้เกียรติผู้อื่น เช่น การออกหน่วยบริการชุมชนต่าง ๆ นักศึกษาจะร่วมกันทั้งร่างกาย แรงใจ ยอมสละ เวลาส่วนตัวเพื่อออกไปแนะนำและตรวจสอบสภาพ ตลอดจนการให้การพยาบาลเบื้องต้น เช่น สาธิตการ ทำแผล สาธิตการเช็ดตัวเพื่อลดไข้ สาธิตการอาบน้ำ เด็ก โดยมีพฤติกรรมที่จะต้องปฏิบัติต่อประชาชนใน ชุมชนตามลักษณะต่อไปนี้ 1. ให้คำแนะนำและตรวจสอบสุขภาพกับประชาชน ทุกคนโดยเสมอภาค ไม่เลือกบุคคล ชนชั้น วรณะ ศาสนา ลัทธิ ที่แตกต่างกัน 2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกระดับ 3. ไม่เปิดเผยความลับของประชาชนผู้ใช้บริการ 4. บอกผู้ใช้บริการให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้งก่อนที่ จะเริ่มต้นให้บริการตรวจสอบสุขภาพ หรือให้การพยาบาล เบื้องต้นต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้อื่น	*Δ					
ข้อ 33 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษา มีวัฒนธรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งคณะ กรรมการสโมสรนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการใช้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในการคัดเลือก กรรมการนักศึกษา เพื่อจัดตั้งสโมสรนักศึกษา ตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีแนวทางดังนี้ 1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดตั้งสโมสร นักศึกษาประกอบด้วยนักศึกษา โดยอาจารย์เป็นที่	*Δ					

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ปรึกษา มีหน้าที่วางโครงการและจัดทำระเบียบข้อบังคับ เพื่อเป็นหลักในการดำเนินงาน 2. การดำเนินการเลือกตั้งสโมสรนักศึกษา มีขั้นตอน คือ 2.1 รับสมัคร 2.2 หาเสียง 2.3 ลงคะแนนโดยให้นักศึกษาทุกคนมีสิทธิออกเสียง 2.4 ประกาศผลการเลือกตั้ง						
ข้อ 34 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่ นักศึกษารุ่นพี่จะมีกิจกรรมรับน้องใหม่ โดยยึดหลักความปลอดภัย และไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของรุ่นน้องได้แก่ 1. กระตุ้นและชักชวนให้รุ่นน้องสมัครใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมโดยไม่บังคับ 2. ต้อนรับน้องใหม่ทุกคนด้วยความอบอุ่น ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง 3. จัดชุดรับน้องโดยเน้นความปลอดภัยไม่เกิดอันตรายต่อน้องใหม่ เน้นการให้เกียรติซึ่งกันและกันทั้งภาษา ท่าทาง และการกระทำ 4. จัดประเพณีที่ดีงามในการรับน้อง เช่น พิธีบายศรีสู่ขวัญ, พิธีรับน้องเข้าหอพัก ฯลฯ	*		Δ			
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
ข้อ 35 การประเมินผล 1. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับ 1.1 การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 1.2 การปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกกระทำเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่งทั้งด้าน กิริยาท่าทาง คำพูด และการกระทำ 2. ใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับแนวทางในการแสดงออกในการเคารพความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น	*			Δ		
8. ด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี ข้อ 36 จุดมุ่งหมาย 1. แสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพ 2. ปลุกจิตสำนึกและกระตุ้นให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี	*	Δ				
กิจกรรมที่จัด ข้อ 37 กิจกรรมที่ 1 การสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคี จัดสัมมนาเรื่องการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างผู้นำนักศึกษาและ นักศึกษาแต่ละชั้นปี โดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย พร้อมอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างความสามัคคี เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดความสามัคคี โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 1. อภิปรายโดยกลุ่มผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมด้านความสามัคคี	*	Δ				

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
เพื่อให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติแก่นักศึกษา ในสถาบัน						
2. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีการอภิปรายและแลกเปลี่ยน ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมด้านความสามัคคี ทั้งในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย						
3. ผู้แทนจากกลุ่มย่อยนำเสนอแนวทางกิจกรรม การสร้างสามัคคี จากการอภิปรายในกลุ่มย่อย สู่กลุ่มใหญ่						
4. สรุปเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง ความสามัคคี						
ข้อ 38 กิจกรรมที่ 2 การประชาสัมพันธ์เสริมสร้าง ความสามัคคี	Δ	*				
จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเสริมสร้าง ความสามัคคี โดย						
1. การจัดรายการวิทยุ						
2. การจัดเสียงตามสาย						
3. การจัดบอร์ด						
4. การจัดนิทรรศการ						
5. การติดป้ายคำขวัญภายในวิทยาลัยเกี่ยวกับ การสร้างสามัคคี โดยให้นักศึกษาช่วยกันคิด ข้อความเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของความ สามัคคีโดยคณะกรรมการนักศึกษาเอง มีอาจารย์เป็น ที่ปรึกษา เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในข้อความ						
ข้อ 39 กิจกรรมที่ 3 “การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ใน เทศกาลที่สำคัญ”	*	Δ				
นักศึกษาและอาจารย์ร่วมประชุมปรึกษาหารือ วางแผนระดมความคิดในการที่จะร่วมกันทั้งร่างกาย						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
แรงใจดำเนินการจัดกิจกรรมในเทศกาลที่สำคัญต่าง ๆ และพยายามที่จะทำให้งานประสบผลสำเร็จตามความ คาดหวัง เช่น 1. โครงการทอดผ้าป่า 2. โครงการร่วมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญ 3. โครงการทัศนศึกษา 4. โครงการวันอาสา-อาลัย 5. โครงการจัดงานรื่นเริงในโอกาสต่าง ๆ 6. อื่น ๆ						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 40 การประเมินผล 1. ใช้แบบสังเกตเกี่ยวกับ 1.1. การแสดงออกขณะการเข้าร่วมกิจกรรม 1.2. ความร่วมมือในการทำงาน 2. ใช้แบบประเมินความคิดเห็น เกี่ยวกับ 2.1 ข้อดีของความสามัคคี 2.2 ข้อเสียของการขาดความสามัคคี 2.3 กิจกรรมที่ช่วยสร้างความสามัคคี 3. จากผลสำเร็จของงาน คือ งานสำเร็จด้วยดี และมีประสิทธิภาพ	*Δ					

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
9. ด้านความอดทน						
ข้อ 41 จุดมุ่งหมาย	✱ Δ					
1. แสดงออกซึ่งการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างสม่ำเสมอและเพิ่มความสามารถของตนเอง						
2. ฝึกใช้ความคิด (สติปัญญา) เพื่อให้งานสำเร็จ ลุล่วงไปได้						
กิจกรรมที่จัด						
ข้อ 42 กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อฝึกความอดทนทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่าง สถาบัน	✱ Δ					
การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันนักศึกษาจะ ต้องมีการทำงานร่วมกันเพื่อช่วยคิดและวางแผน มอบ หมายงาน นัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ เป็นการฝึกความ อดทนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จนกว่างานจะสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้						
1. ตั้งคณะกรรมการขึ้นโดยมีอาจารย์เป็นที่ ปรึกษาภายในสถาบัน						
2. ติดต่อกับสถาบันอื่นเพื่อส่งทีมนักกีฬาร่วม แข่งขัน พร้อมส่งผู้แทนมาเป็นกรรมการเพื่อปรึกษา หารือร่วมกัน						
3. ประชุมคณะกรรมการแบ่งหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ และมอบหมายหน้าที่เพื่อนำไปปฏิบัติ						
4. คณะกรรมการวางแผนโครงการเสนอผู้บริหารและ ขออนุมัติโครงการ						
5. ดำเนินการตามกำหนดเวลา แผนงานที่วางไว้						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
6. ประเมินผลเป็นระยะ ๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการ และประเมินอย่างต่อเนื่องจนสิ้นสุดกิจกรรม						
ข้อ 43 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดวันปลูกต้นไม้	*	Δ				
นักศึกษาจะร่วมกันปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ โดยจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตั้งแต่การ เริ่มดำเนินการและติดตามผลผลิตของงานที่ได้กระทำ ด้วยความเพียรพยายามที่จะเฝ้าดูแลความสำเร็จ ของงานคือต้นไม้เจริญงอกงามตามที่ได้ตั้งใจไว้						
ข้อ 44 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ฝึกการใช้ความคิดอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ ของงานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เช่น การจัดทำจุลสารประยุกต์	*	Δ				
เป็นการจัดทำจุลสาร ซึ่งดำเนินการโดยคณะ กรรมการนักศึกษา จะร่วมกันวางแผนการจัดทำ จุลสารนักศึกษาโดยใช้ความรู้ ความสามารถอย่าง สม่ำเสมอตั้งแต่เริ่มดำเนินการและกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้จุลสารสำเร็จเป็นรูปเล่มตามเวลาที่กำหนด โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้						
1. ผู้แทนนักศึกษาทุกชั้นปี ร่วมเป็นคณะกรรมการ รับผิดชอบการจัดทำจุลสาร						
2. กำหนดวันออกจุลสาร						
3. สรรหาบทความส่งเสริมจริยธรรม						
4. จัดประกวดบทความ เพื่อคัดเลือกนำมาลง ในจุลสาร						
5. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ มาเขียนคอลัมน์ในจุลสาร						

โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม คุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์	ค่าความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
6. จัดคอล์มภ์ต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกับการ ส่งเสริมจริยธรรม, คอล์มภ์นักกลอนสอนจริยธรรม ฯลฯ						
7. จัดทำเป็นรูปเล่ม						
8. นำผลการปฏิบัติงานมาวิเคราะห์การดำเนินการ และความสนใจที่ได้รับเพื่อนำมาปรับปรุงฉบับต่อไป ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น						
กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดเสนอแนะ)						
ข้อ 45 การประเมินผล						
1. ใช้แบบสังเกตจากการแสดงออกของนักศึกษา ขณะร่วมกิจกรรม	*		Δ			
1.1 การร่วมวางแผน โดยมีการระดมความคิด เพื่อให้งานสำเร็จ						
1.2 การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีของ ความอดทนและข้อเสียที่เกิดจากการขาดความอดทน						
2. ใช้แบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาด้าน ความอดทนในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ						

ภาคผนวก ค
รายชื่อและสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

ชื่อ	รศ. ดร. เดือน คำดี
วุฒิการศึกษา	Ph. D. (ปรัชญา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองศาสตราจารย์ระดับ 9
สังกัด	ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์
ตำแหน่งและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม	- แต่งตำราจริยธรรม - หัวหน้าโครงการจริยธรรมนักเรียนนายเรืออากาศ - วิทยากรอบรมจริยธรรมผู้นำ กระทรวงมหาดไทย - กรรมการร่างหลักสูตรวิชาพุทธศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ - กรรมการร่างหลักสูตรจริยศึกษาและศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
-
ชื่อ	รศ. พาริดา อิบราฮิม
วุฒิการศึกษา	ปริญญาโท (การบริหารการพยาบาล)
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองศาสตราจารย์
สังกัด	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม	- แต่งตำรา เอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับจริยศาสตร์ทางการพยาบาล - เป็นวิทยากรพิเศษเกี่ยวกับจริยศาสตร์ และแนวโน้มเกี่ยวกับ
จริยธรรมในวิชาชีพพยาบาล - ร่วมโครงการเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรม - จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล

ชื่อ ผศ. ปาหนัน บุญหลง
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท (การพยาบาลอายุรกรรมและศัลยกรรม)
 ตำแหน่งปัจจุบัน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
 สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - เป็นอนุกรรมการจริยธรรม สภาการพยาบาล
 - เขียนบทความด้านจริยธรรม และแต่งตำราวิชาการอื่นๆ
 - เป็นอาจารย์สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม
 - เป็นวิทยากรอบรมจริยธรรม

ชื่อ ผศ. คำ พาหอม
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท (ปรัชญาและศาสนา)
 ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้าภาควิชาปรัชญาและศาสนา
 หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคลากรภาพนักศึกษา
 สำนักกิจการนักศึกษา
 สังกัด สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - กำหนดนโยบายและดำเนินการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ชื่อ ผศ. กริสุตา เทียรทอง
 วุฒิการศึกษา อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)
 ตำแหน่งปัจจุบัน ผศ. ระดับ 8
 หัวหน้าฝ่ายจริยธรรม สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
 สังกัด สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - เป็นคณะกรรมการกิจกรรมนักศึกษาของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
 - เป็นกรรมการพานักศึกษาเข้าค่ายจริยธรรมทุกปีการศึกษา
 - เป็นวิทยากรในวิชาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม
 - ทำโครงการงานวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและจริยธรรม

ชื่อ น.ส. สายหยุด ศิริภากรณ์
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาทั่วไปจาก Emporia Kansas State University U.S.A
 ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ
 สังกัด สถาบันพระบรมราชชนก
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม

- ผู้จัดทำและบริหารโครงการพัฒนาจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลหลายโครงการ เช่น โครงการปฐมนิเทศ ปัจฉิมนิเทศเพื่อเตรียมความพร้อมด้านจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ การศึกษาธรรมะในวันอาทิตย์
- คณะกรรมการมูลนิธิเผยแพร่วิตีตประเสริฐ
- คณะกรรมการชมรมครูส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
- ผู้สอนและบรรยายเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการพัฒนาจริยธรรมสำหรับนักศึกษาพยาบาล
- กำหนดนโยบายและสนับสนุนงานกิจกรรมนักศึกษา
- ร่วมวางแผนและดำเนินการงานกิจกรรมนักศึกษา

ชื่อ น.ส. เพ็ญพรรณ รักเสนาะ
 วุฒิการศึกษา M.S. (Public Health Nursing, U.S.A.)
 ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ศรีธัญญา
 สังกัด สถาบันพระบรมราชชนก
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม

- เป็นผู้กำหนดนโยบายแนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่เน้นจริยธรรมในวิชาชีพ
- ร่วมวางแผนและดำเนินการงานกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยฯ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายจังหวัดนนทบุรี
- เคยเป็นวิทยากรการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่ในกรมอนามัย

ชื่อ น.ส. นิตยา ดำรงวุฒิ
 วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการพยาบาล)
 ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี
 สังกัด สถาบันพระบรมราชชนก
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - เป็นอนุกรรมการจริยธรรมของสภาการพยาบาล
 - เป็นวิทยากรจริยธรรมของสำนักงานข้าราชการพลเรือน
 - เป็นผู้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาโดยเน้นจริยธรรมในวิทยาลัยพยาบาล
 - เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายจังหวัดนนทบุรี

ชื่อ นางเสริมศรี เวชชะ
 วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการพยาบาล)
 ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี บำราศนาถดูล
 สังกัด สถาบันพระบรมราชชนก
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - อดีตรองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ
 - ปัจจุบันเป็นผู้กำหนดนโยบาย และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลทั้งในและนอกห้องเรียน ของวิทยาลัยพยาบาลฯ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายจังหวัดนนทบุรี

ชื่อ นางนิษฐิตา สีนะขุนนางกูร
 วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการพยาบาล)
 ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช
 สังกัด สถาบันพระบรมราชชนก

ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม

- อดีตหัวหน้าแผนกกิจการนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
กรุงเทพมหานคร
- อดีตหัวหน้ากิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
กรุงเทพมหานคร
- ปัจจุบันกำหนดนโยบายและสนับสนุนงานกิจกรรมนักศึกษา

ชื่อ นอ. หญิง สมศักดิ์ศรี ภาสะเกตุ
 วุฒิการศึกษา สส. บ.
 ตำแหน่งปัจจุบัน ประจํากรมแพทยทหารอากาศ
 สังกัด กรมแพทยทหารอากาศ

ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม

- ประธานอนุกรรมการจริยธรรม สภาการพยาบาล 4 ปี
- อนุกรรมการจริยธรรม สภาการพยาบาล 4 ปี
- วิทยาการส่งเสริมจริยธรรมในวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

ชื่อ นท. หญิง จรรยา กองจินดา
 วุฒิการศึกษา ศศ. ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)
 ตำแหน่งปัจจุบัน ประจํากรมแพทยทหารอากาศ (ช่วยราชการวิทยาลัยพยาบาลทหาร
อากาศ)
 สังกัด กรมแพทยทหารอากาศ

ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม

- ประธานกรรมการพัฒนาจริยธรรม วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ
- อนุกรรมการจริยธรรมสภาการพยาบาล (พ.ศ. 2537-2541)

ชื่อ ดร. ชุตติมา ปัญญาพิณินกุล
 วุฒิการศึกษา กศ. ด. (อุดมศึกษา)
 ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์
 สังกัด วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ สถาบันพระบรมราชชนก
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม

- เป็นคณะกรรมการจัดทำสื่อการเรียนกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริม
 คุณธรรมจรรยาแห่งวิชาชีพพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เป็นคณะกรรมการชมรมครูส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
- เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา (กรรมการ) ชมรมพุทธศาสนา ชมรมวัฒนธรรม
- เป็นวิทยากรเกี่ยวกับจริยธรรม
- เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยด้านจริยธรรมสำหรับนิสิต นักศึกษา
 ระดับปริญญาโท สถาบันการศึกษาต่าง ๆ

ชื่อ ดร. จิรวัดน์ วีรังกร
 วุฒิการศึกษา กศ. ด. (อุดมศึกษา)
 ตำแหน่งปัจจุบัน นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
 หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา
 สังกัด กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม

- ร่วมกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดกิจกรรมนิสิต
- เป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมนิสิต
- วิทยากรฝึกอบรมโครงการเพื่อการพัฒนาผู้นำกิจกรรมนิสิต
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เช่น
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
 มหาวิทยาลัยมิซซัน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี หลายแห่ง

ชื่อ นางสาวรณมา สุวรรณผล
 วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการพยาบาล)
 ตำแหน่งปัจจุบัน รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
 สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม

- ร่วมวางแผนและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา
- เป็นคณะกรรมการโครงการเข้าค่ายจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล
ทุกชั้นปี
- วิทยากรกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา
และบุคคลทั่วไป

ชื่อ นางกรรณิกา คำดี
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโทด้านการแนะแนวและให้คำปรึกษา
 M. S. Guidance and Counseling De La Salle
 University. Philippines.
 ตำแหน่งปัจจุบัน เป็นผู้ชำนาญการด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพ 8
 สังกัด กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม

- เป็นวิทยากรอบรมจริยธรรมให้นักศึกษาพยาบาลและเยาวชนในหน่วย
งานต่างๆ
- เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมศิลปวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์
- เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และร่วมดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมจริยธรรม
ด้านต่างๆของนิสิต

ชื่อ นางอรทิพา ส่องศิริ
 วุฒิการศึกษา กศ. ม. (จิตวิทยาและการแนะแนว)
 ตำแหน่งปัจจุบัน รองคณบดีฝ่ายบริหารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
 สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - กรรมการค่ายจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล
 - หัวหน้างานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - วิทยากรเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนานุคลิกภาพนักศึกษาพยาบาล
 - สอนวิชาจริยศาสตร์

ชื่อ นายเฉลิมพล พลสุข
 วุฒิการศึกษา อ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) มหาวิทยาลัยมหิดล
 ตำแหน่งปัจจุบัน -อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญาและศาสนา
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 สังกัด สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - ผู้จัดการโครงการธรรมรักษ์นิเวศน์ วัดพระบาทน้ำพุ
 อ. เมือง จ. ลพบุรี
 - อาจารย์พิเศษในด้านที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมในวิทยาลัย
 พยาบาลบรมราชชนนีหลายแห่ง

ชื่อ นางเพ็ญรุ่ง เกิดสุวรรณ
 วุฒิการศึกษา ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ และผดุงครรภ์ชั้นสูง
 กำลังศึกษาต่อปริญญาโท สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 ตำแหน่งปัจจุบัน - พยาบาลวิชาชีพ 7 วช.
 - หัวหน้ากลุ่มงานกิจกรรมนักศึกษา
 สังกัด วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี สถาบันพระบรมราชชนก
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษาตั้งแต่ปี 2531

ชื่อ น.ส. ปัทมา ผ่องศิริ
 วุฒิการศึกษา พย.ม. (พยาบาลศึกษา)
 ตำแหน่งปัจจุบัน - รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมวิชาการและพัฒนา
 สังกัด วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี บำราศนคราตุร สถาบันพระบรมราชชนก
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - หัวหน้ากลุ่มงานกิจกรรมนักศึกษา
 - ร่วมกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลฯ
 และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี เครือข่ายจังหวัดนนทบุรี
 - วิทยากรการฝึกอบรม

ชื่อ นางจิราพร ศิริรัตน์
 วุฒิการศึกษา ค.บ. (พยาบาลศึกษา)
 กำลังศึกษาต่อปริญญาโท พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ตำแหน่งปัจจุบัน -หัวหน้าภาควิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล
 -หัวหน้ากลุ่มงานกิจกรรมนักศึกษา
 สังกัด วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ศรีธัญญา สถาบันพระบรมราชชนก
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - วางแผนและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาทุกชั้นปีของวิทยาลัยฯ
 - คณะกรรมการฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาล
 เครือข่ายภาคกลาง

ชื่อ นางอารีย์ งามคำ
 วุฒิการศึกษา กศ. ม. (จิตวิทยาและการแนะแนว)
 ตำแหน่งปัจจุบัน นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6
 สังกัด กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม
 - เป็นวิทยากรฝึกอบรมกิจกรรมเกี่ยวกับจริยธรรมให้กับนิสิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 - เป็นวิทยากรพิเศษในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับจริยธรรมให้กับ
 นักเรียนระดับประถมศึกษา

ชื่อ นางศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์
 วุฒิการศึกษา กศ. ม. (จิตวิทยาและการแนะแนว)
 ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้าฝ่ายแนะแนวและจิตวิทยา
 สังกัด กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 ตำแหน่งหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมจริยธรรม

- เป็นวิทยากรจัดกิจกรรมจริยธรรมของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ
- รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรม
ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- หัวหน้าฝ่ายแนะแนวและจิตวิทยา โครงการนำร่อง
ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน และจัดฝึกอบรม
ด้านจริยธรรมและการเป็นผู้นำให้แก่นักเรียนระดับประถมศึกษา
- วิทยากรบรรยายเรื่องการจัดกิจกรรมด้านจริยธรรม
และการพัฒนานิสิตทางด้านจริยธรรม ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ง
ตัวอย่างกรณีศึกษา

ตัวอย่างกรณีศึกษา (คัดลอกจากกรณีศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจรรยาแห่งวิชาชีพการพยาบาล
โครงการส่งเสริมคุณธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยจินตนา ยูนิพันธุ์และอรพรรณ ลือบุญวัชชัย 2540:
52-53)

กรณีศึกษาเรื่องที่ 9

ความรับผิดชอบต่อสังคม

मन्त्र

พยาบาลนอกจากจะต้องรับผิดชอบต่อ ผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน สถาบัน/หน่วยงาน และวิชาชีพ การพยาบาลแล้ว ยังต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อความสงบสุขของสังคมในฐานะที่เป็นประชาชนที่ พึ่งปฏิบัติความดีต่อกัน และในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทาง คือ พยาบาล ผู้ที่สังคมคาดหวัง ที่มีตำแหน่งนี้จะต้องมีความเมตตา กรุณา เสียสละความสุขส่วนตัว อุทิศตัวเพื่อผู้ป่วย/ผู้ทุกข์ ทรมาณ ห่วงใยเอาใจใส่เพื่อนมนุษย์

ขอให้อ่านสถานการณ์ ซึ่งตัดตอนจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นต่อไปนี้

พยาบาลใจร้าย

“สุดเวทนา แม่หัวใจสลาย ร่ำไห้ใจจะขาด น้ำตาเป็นสายเลือด”

เหตุการณ์อันน่าสะเทือนใจเกิดขึ้นที่สี่แยกใกล้ตลาด ในอำเภอเมืองแห่งหนึ่ง เด็กชายพ นักเรียนชั้น ป.5 ผู้เคราะห์ร้าย เดินข้ามถนนเพื่อกลับบ้าน หลังจากเหลียวซ้ายแลขวาแล้วจึงวิ่งข้ามถนน ทันใดนั้นมอเตอร์ไซด์มoped ผ่านมาอย่างรวดเร็ว ชนเด็กน้อยกระเด็นล้มลงหัวฟาดเกาะกลางถนน ร้องครวญคราง มีพลเมืองไม่น้อยทำตัวเป็นไทยมุง หนึ่งในนั้นมีสุภาพสตรีแต่งชุดขาวไม่สวมหมวก ปักชื่อที่หน้าอกแล้วว่า “ภาวณี มั่นใจ พยาบาลวิชาชีพ” รวมอยู่ด้วย โดยจอตกรมอเตอร์ไซด์ไว้ข้างทาง หลังจากสังเกตเหตุการณ์ชั่วครู่จึงเดินไปสตาร์ทรถแล้วขับรถออกไป พลเมืองดีที่อยู่ในเหตุการณ์ไหนได้แจ้งตำรวจท้องถิ่นและช่วยพาเด็กเคราะห์ร้ายส่งห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลประจำจังหวัดซึ่งอยู่ไม่ไกลมากนัก ทันทีที่บิดามารดาเด็กมาถึงโรงพยาบาล เห็นอาการของบุตรและแพทย์แจ้งว่า ผู้ป่วยมีอาการหนักมาก เลือดคั่งในสมองเป็นตายเท่ากัน มารดารู้ให้อย่างवेทนา ขณะนั้นพลเมืองดีที่นำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลเลิ่ลไปเห็นพยาบาล “ภาวณี” เดินผ่านมา ทราบภายหลังว่ากลับจากตลาด กำลังจะกลับไปหอพักที่อยู่ด้านหลังของโรงพยาบาล จึงบอกกับบิดาผู้เคราะห์ร้ายว่า พยาบาลคนนี้แหละที่อยู่ในที่ที่เกิดเหตุไม่ช่วยเหลื่อเลย มามุงดูแล้วก็ไป ถ้าเขามีใจช่วยเหลื่อตอนนั้น อาการของเด็กอาจจะไม่หนักเท่านี้

บิดามารดาของเด็กเคราะห์ร้าย ซึ่งเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในจังหวัด จึงรุดเข้าพบผู้อำนวยการโรงพยาบาล เพื่อร้องเรียนถึงความไม่มีน้ำใจ และไม่ยอมช่วยเหลือประชาชนผู้เจ็บป่วยทั้งที่อยู่ในสภาวะที่ช่วยเหลือได้ เมื่อผู้สื่อข่าวนำมารอทำข่าวอยู่ ทราบเรื่องการร้องเรียนจึงรุดไปหอพักพยาบาล แต่ไม่พบการณ์พยาบาลใจร้ายได้หายตัวไปจากหอพักแล้ว

กรณีปัญหา

1. หน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาล ในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพต่อประชาชนนอกเวลาปฏิบัติงาน
2. คุณธรรม จริยธรรมของพยาบาลในฐานะสมาชิกของสังคม ในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์อย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ

ประเด็นอภิปราย

1. พฤติกรรมของ “ การฉ้อโกง ” เป็นปัญหาทางจริยธรรมหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านคิดว่าหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลควรดำเนินการอย่างไร เพื่อรักษาภาพพจน์ของวิชาชีพ
3. การปฏิบัติตนในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและในฐานะประชาชนผู้มีเสรีภาพในการคิด และกระทำด้วยเหตุผลส่วนตัว โดยเฉพาะในสถานการณ์ตามกรณีนี้

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1. จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลและข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพ
2. คุณธรรมและหน้าที่พลเมืองที่พึงปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน

แนวการสอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จากกรณีนี้ ผู้เรียนจะสามารถ

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่รับผิดชอบในฐานะบุคคลของสังคม การปฏิบัติตนของพยาบาลนอกเวลาปฏิบัติงาน และผลกระทบต่อภาพพจน์ส่วนบุคคลของพยาบาลเองและภาพพจน์วิชาชีพ
2. แยกแยะสาเหตุของปัญหา ความรู้สึกผู้เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งหาข้อเสนอแนะที่ควรจะเป็นอีกด้วย
3. วิจารณ์เปรียบเทียบกรณีศึกษากับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ตลอดจนระบุแนวปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของพยาบาลในฐานะสมาชิกของสังคม

กิจกรรมเสนอแนะ

1. นิสิตอ่านกรณีและอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อความประพฤติ การแสดงออกของพยาบาลในเรื่องราวตามสถานการณ์ในกรณี
2. นิสิตอภิปราย แยกแยะ สาเหตุของปัญหา และความรู้สึกของผู้เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งหาคำตอบตามประเด็นอภิปราย
3. นิสิตอภิปรายเชิงวิจารณ์เปรียบเทียบกรณีศึกษากับสถานการณ์ที่อาจเกิดในสังคมปัจจุบัน ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่ควรจะเป็นอีกด้วย
4. ผู้สอนสรุปสาระสำคัญและยกตัวอย่างเพิ่มเติม

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็น การให้ข้อวิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะ
ต่างๆ
2. การแสดงความรู้สึกส่วนตัวในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งกันของความรับผิดชอบตามบทบาท
ต่างๆ
3. การสรุปสาระที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางยุพดี สมบูรณ์สิน
วัน เดือน ปีเกิด	1 เมษายน พุทธศักราช 2496
สถานที่เกิด	อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	89/34 หมู่บ้านเจริญสุข 4 ซอยเสนานิคม 1 แขวงจระเข้บัว เขตตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 10230
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ 8 (วช) หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ สถานที่ทำงานปัจจุบัน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัด นนทบุรี 11000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2514	เตรียมอุดมศึกษา จากโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2518	อนุปริญญาพยาบาลและอนามัย ประกาศนียบัตรการผดุงครรภ์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2524	ครุศาสตรบัณฑิต (พยาบาลศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2541	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี

บทคัดย่อ
ของ
ยุพดี สมบูรณ์สิน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2541

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษากิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา โดยใช้เทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความชำนาญตามหลักวิชาการทางด้านจริยธรรมหรือผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านงานกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่ามัธยฐาน และส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์

ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลที่เน้นตามคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาลรวม 9 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเมตตากรุณา ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสุภาพอ่อนโยน ด้านความเสียสละ ด้านความเคารพในความมนุษย์ ด้านความร่วมมือ และรู้จักสามัคคี และด้านความอดทน โดยพิจารณาเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย กิจกรรมที่จัดและการประเมินผลสรุปได้ว่า

จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาล ซึ่งอยู่ในระดับอุดมศึกษา มิได้มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความรู้ทางจริยธรรมแต่เพียงอย่างเดียว เพราะไม่สามารถทำให้เกิดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมตามไปด้วย ฉะนั้นจุดมุ่งหมายที่จะกำหนดในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ควรมุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดทัศนคติทางจริยธรรม สามารถใช้เหตุผลทางจริยธรรมได้ในชั้นสูง และเกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมได้อย่างแท้จริง ดังนั้นการกำหนดจุดมุ่งหมาย ควรมุ่งเน้นให้นักศึกษาพยาบาล ได้มีความสามารถที่จะวิเคราะห์ วิเคราะห์พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และแสวงหาแนวทางคำตอบด้วยตัวเอง ในการที่จะมีจิตสำนึกที่พึงประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในสังคม และแสวงคำตอบด้วยตัวเองในการที่จะปลูกจิตสำนึกที่จะกระทำความดี เพื่อให้เกิดประโยชน์ในสังคมและตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบในการดำรงตนในสังคม

กิจกรรมที่จัด ควรมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมทั้งในและนอกห้องเรียน แต่ควรเป็นการสอนโดยอ้อมหรือสอนโดยไม่รู้ตัว ซึ่งในชั้นเรียนสามารถกระทำได้ในทุกรายวิชา ลักษณะกิจกรรมที่จัดได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม การใช้สถานการณ์สมมติ การใช้กระบวนการกลุ่ม และที่สำคัญที่สุดวิธีการหนึ่งที่ควรจัดให้นักศึกษาพยาบาลเป็นอย่างยิ่งคือ การสอนโดยใช้กรณีศึกษาซึ่งเป็นการเสนอกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ผู้ให้บริการ โดยเสนอประเด็นปัญหา ประเด็นการอภิปราย แนวการสอน จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล เพราะจะเกิดโอกาสให้นักศึกษาวิเคราะห์ แยกแยะ จุดดี จุดด้อย ในพฤติกรรมที่เกิดขึ้นรวมทั้งวางแผนเสนอแนวทางการประพฤติที่พึงงามถูกต้องในสังคมเพื่อนำไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่นอกจากทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องแล้ว ผลจากความคิดและการสัมผัสประสบการณ์ของกรณีศึกษา ย่อมทำให้นักศึกษาพยาบาลเปลี่ยนแปลงในด้านความคิด จิตใจ ทัศนคติ ทำให้เข้าตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ในด้านกิจกรรมนอกห้องเรียนถือว่าเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 19-25 ปี

เพราะทำให้มีการรวมกลุ่มการทำงาน เรียนรู้นิสัยซึ่งกันและกัน มีการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสม เช่น กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ได้แก่ การจัดสัปดาห์ความซื่อสัตย์ กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา เช่น ร่วมบริจาคเงินและสิ่งของ ฯลฯ

การประเมินผล เป็นกระบวนการที่ใช้ในการพิจารณาผลการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ผู้ประเมินเป็นได้ทั้งนักศึกษาประเมินกันเอง อาจารย์ฝ่ายกิจกรรม หรืออาจารย์ผู้ร่วมรับผิดชอบเป็นผู้ประเมิน แนวทางการประเมินผลควรพิจารณาจาก การสังเกต การใช้แบบสอบถามความคิดเห็น การมีส่วนร่วมและท่าทีขณะทำกิจกรรม ความสามารถในการระบุข้อดี และจุดด้อยของการตัดสินใจ หรือการนำเสนอแนวทางปฏิบัติการกระทำที่ถูกต้อง ดีงาม การเสนอประเด็นต่าง ๆ การสรุปผลที่ได้จากการเรียนรู้ และการสรุปผลงาน โดยจะต้องมีการกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดคุณลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาล

**A STUDY OF ACTIVITIES PROMOTING
THE MORAL DEVELOPMENT OF NURSING STUDENTS OF
BOROMARAJCHONNANEE NURSING COLLEGES**

**AN ABSTRACT
BY
YUPPADEE SOMBURANASIN**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University**

May 1998

This research was aimed to study ethical enhancing activities of nursing students in Thailand's Central Region - Boromarajchanee Nurses College. The Delphi technique had been employed to fit a sampling group of 23 experts who were keen in ethical principles and/or possessed experiences in student activities in the College. The study tool is a questionnaire designed to find out the nursing students' opinions concerning ethical enhancement programmes which were operated in the College during the time of the research. The mean value and quartile deviation were among the statistical tools used to analyze the study.

The research findings are 9 desirable characteristics of ethical enhancing activities for nursing students. These are honest, kindness, responsibility, discipline, politeness, devotion, human respectation, cooperation/unity and patience. By considering the study aims, activities as prescribed and the study assessment, the following conclusion was indicated.

Aims of organizing ethical enhancing activities for pregraduate nursing students are not only for giving ethical understanding to students but for stimulating creative ethical behaviors among students as well. Thus, aims should be laid upon the creation of desirable ethical attitudes in them to be capable to rationalize higher ethical measures and to properly innovate behaviors. Furthermore, 'aims should be stressed upon the enhancement of students' analytical capability in wide varieties of behaviors occurred in today society and, in the same time, origination of self-awareness to cope with their responsibility and living in society.

Activities to be organized should contain cultural and ethical parts within and outside classroom but in indirect way without prior notice. These can be employed for every subjects in the curriculum and can be operated in different types, for example, group discussion, imitated situation, group process employment, and the most effective type for nursing students - teaching by case study. The case study method can present problems covering all nursing services to patients who receive them. It can be taught by presenting the problematic issues, operating discussion, describing teaching method and objectives of studying and evaluating outcomes of the study. This will help provide students with the ability to analyze and/or select advantages and disadvantages of occurred behaviors in the

case, while, in the same time, stimulating students to plan in advance the desirable behaviors to be used in their society. The case study type will not only help nursing students understand their nursing expertise but also accumulating their experiences in real situation which will develop their thinking, morale and attitude to better understand themselves and others. Other type is the activities outside classroom which is appropriate for students age ranging from 19 to 25 years old who can be organized to work and study in group to properly develop their personality. Others are activities to enhance faithfulness or orthodoxal ethics, for example, orthodoxy week; and activities to enhance merciful ethics are programmes to donate things for poor people as an example.

Evaluation is the process to measure outcomes of the proposed activities. Evaluators can be students themselves, teachers, and/or teaching staffs who are responsible for the evaluation process. Evaluational measures should be made upon notice, utilization of questionnaire, participation and behavior during participation in the activity, the ability to notify advantages or disadvantages of the decision making, presentation of operational measures, the ability to perform right action, presentation of different issues, the ability to conclude what have learned and the work conclusion.